

PROPAGANDA-OORLOG DRAAIT OP VOLLE TOEREN

Troepenbewegingen aan grens gemeld

Hoessein waarschuwt Syrië

Cairo: Gadaffi annexeert

CAIRO — De Libische leider Moammar Gaddafi heeft delen van Tsjad, Niger en Algerije bij zijn woestijnland getrokken, dat een springplank geworden is voor de Sovjet-infiltratie in Afrika, zo heeft de Egyptische vice-president Hosni Mubarak donderdag in een toespraak gezegd. Gaddafi heeft landkaarten laten drukken „waarop de nieuwe Libische grenzen worden getoond en verspreid die in Europa. Mubarak zei dat de SU allerlei wapens in Libië heeft, „waaronder 3.000 tanks, alle soorten Mig-jachtvliegtuigen, ook de nieuwste Mig-27, en een groot aantal raketten. Het deel van Tsjad dat Gaddafi heeft geannexeerd is rijk aan uranium „maar dat is niet voor de SU en evenmin van Gaddafi, aldus Mubarak. Ondertussen heeft Gadaffi tegenover verslaggevers ontkend, dat zijn land betrokken is bij de oorlog in Tsjad. De hulp blijkt beperkt tot een paar adviseurs en bewakers, zo verklaarde hij.

Deze week:

- Congregatie Broeder van Dongen anderhalve eeuw p.1
- Walgen om een goed boek p.2
- Miep Diekman tweemaal herdrukt p.3
- Tienerpagina p.4
- Jamaica weer in ga-reel p.5
- The worst of all possible Worlds p.6

Doorgaan Opec-conferentie onzeker

DJAKARTA - De Indonesische minister van Mijnbouw en energie, Soebroto, heeft vrijdag verklaard geen reden te zien om de voor half december op het programma staande ministerconferentie van de OPEC (organisatie van olie exporterende landen) op Bali af te gelasten. Bijna alle leden van de organisatie hebben al laten weten dat ze aan de besprekingen wensen deel te nemen. Alleen de deelneming van Iran is volgens Soebroto nog niet helemaal zeker. Donderdag maakte het Iraanse persbureau, Pars, bekend dat Iran wel vertegenwoordigd zou zijn. Soebroto probeert er nu achter te komen of dit bericht juist is.

AMMAN — Syrië en Jordanië hebben hun bittere propaganda-oorlog donderdag geïntensiveerd temidden van berichten over toenemende spanning aan hun grens in de buurt van Israël. Amerikaanse functionarissen in Washington zeiden dat Syrië ruim 10.000 man en 250 tanks in het gebied ontplooid had sedert afgelopen week. De Jordaniërs hadden daarop geantwoord met het aanvoeren van extra-troepen. Volgens betrouwbare ooggetuigen waren de Jordaanse militairen bezig met het maken van loopgraven en het aanleggen van aarden wallen om hun tanks in het grensgebied, ca 90 km ten noorden van Amman, af te dekken.

De militaire maatregelen waren een duidelijk blijk van de slechter geworden betrekkingen tussen beide buurlanden. Zij hebben scherpe meningsverschillen over de oorlog tussen Irak en Iran. Syrië leidde een boycot van de Arabische top in Amman en beschuldigde Jordanië van steun aan ondermijnende activiteit in zijn land. De staatsmedia waarschuwden Jordanië dat het samenzweren tegen Syrië en de Palestijnse commando-beweging niet ongestraft kon blijven.

Israelische commando-overval in Libanon

BEIROET — Een Israelische eenheid van rond 100 man is donderdagmorgen vroeg een dorp in de centrale sector van Zuid-Libanon binnengedrongen en heeft daar drie huizen opgeblazen. Correspondenten uit het gebied, die dit meldden, lieten weten dat de bewoners van de drie huizen in het dorp Barachit op 10 kilometer van de grens tussen Israël en Libanon geëvacueerd zijn. De Israëliërs beschuldigden een deel van de bewoners van samenwerking met de Palestijnse guerrillastrijders. De operatie duurde twee uur. De Israelische militairen hebben volgens de correspondenten de inwoners van het dorp gedreigd met nog meer vergeldingsmaatregelen als zij blijven samenwerken met de gemeenschappelijke strijdkrachten van Palestijnen en progressieve Libanezen.

KOU BEDREIGT ITALIAANSE AARDBEVINGSSLACHTOFFERS

ROME — Volgens de officiële telling in Italië zijn er 2.843 doden geboren, en heeft de aardbevingsramp van afgelopen zondag 260 duizend mensen dakloos gemaakt en zijn er 1.357 vermisten. Men is bang dat het dodental nog aanmerkelijk zal stijgen.

Donderdagavond heeft de commandant van de militaire eenheden die in het gebied van Avellino hulp verlenen, als zijn persoonlijke mening gezegd dat alleen al in de provincie Avellino het totaal aantal doden meer dan 10.000 zal zijn.

Terwijl de zware machinerie van de hulpverlening wat beter op gang kwam maakten regen, storm en zwaar onweer de situatie van de overlevenden tussen de puinhopen nog ondraaglijker. Door het invallen van de kou worden zij nu ook nog bedreigd door bevriezing. Zo stierf in Nocera Inferiore bij Salerno een kind dat sedert de aardbeving van zondagavond al die tijd in de auto van zijn ouders had doorgebracht, aan bevriezing.

Het besluit tot weigering van het ontslag van de minister van Binnenlandse zaken gisteren volgde na een dag van gespannen polemieken over de verant-

woordelijkheid voor het slecht functioneren van de hulpverlening. De bittere toespraak van president Pertini over de hulpverlening zou niet speciaal slaan op Rognoni, zo meende men.

Maar de 56-jarige minister, die tweeneenhalf jaar in functie is, liet in een korte brief aan de premier weten dat hij zijn functie, zij het met een zuiver geweten, neerlegde. Premier Forlani antwoordde dat hij juist met het oog op de doelmatigheid en het vertrouwen dat hij in de minister stelde, het ontslag weigerde ofschoon hij de motieven begreep.

AMSTERDAM — Hoewel het misschien lijkt alsof deze vis van een hapje kaviaar smult is de werkelijkheid anders. Deze geel voorhoofdkaakvis, die in kolonieverband in de Caraïbische wateren leeft, heeft de gewoonte zijn eitjes ter bescherming tegen vijanden in de bek uit te broeden.

De opmerkelijke gedragingen van de circa 13 cm lange visjes zijn daarmee niet uitgeput; 's avonds voor het slapen gaan sluiten ze de toegang tot hun in de bodem gegraven gangen af door er een steentje of schelp voor te duwen.

Overval op Jesuïetenschool in San Salvador

SAN SALVADOR — Tweehonderd gewapende mannen, deels geuniformeerd en deels in burger, hebben donderdag in San Salvador een middelbare school van de Jesuïeten overvallen en ongeveer 25 mensen meegenomen, onder wie acht leiders van het Linkse democratische revolutionaire front, die daar vergaderden. De door Amerika gesteunde junta zegt dat het optreden niet van haar is uitgegaan en dat het mogelijk het werk is van een van de rechtse paramilitaire doodskaders, die het afgelopen jaar honderden politieke tegenstanders hebben geliquideerd.

beschuldigen dat het Irak in de rug aanviel door zijn steun aan Iran en dat het probeerde de Palestijnse bevrijdingsbeweging PLO in inter-Arabische conflicten te storten. Donderdagavond verklaarde hij dat als Jordanië zich gedwongen zou zien tegen Syrië te vechten, het elk stukje grondgebied zou verdedigen. Het beschouwt het als zijn taak dit te doen en de Arabische natie te verdedigen.

Op een persconferentie uitte de koning echter de hoop dat een en ander niet nodig zou zijn.

Ondanks de bitterheid van de propaganda-oorlog is er volgens diplomaten in Amman geen aanwijzing dat er gewapende botsingen op handen zijn. Zij zijn van mening, dat er in feite alleen troepen vervangen zijn.

LESLEY ROOSBERG vier maanden...

Vandaag

- Compromis in OAS over mensenrechten p.1
- Cijntje bedankt voor reis naar Sto. Domingo p.2
- Roosberg krijgt vier maanden voor nota media-beleid p.3
- NABLP betwijfelt ontslag bij ALM p.3
- Com. Wiel wellicht naar staf hoofdcommissaris p.5
- Prome triunfo pa Nuevas Estrellas p.8

Vereffening

AVELLINO, ITALIE — Bijna twintig jaar na het overlijden van Gaetano Vitiello wil het ziekenhuis van Avellino in het zuiden van Italië van de dode nog behandelkosten vergoed hebben.

Naar het adres van Vitiello - die in 1964 na een operatie in het ziekenhuis overleed - stuurde de administratie nu een rekening van meer dan 30.000 lire. Deze moet binnen twintig dagen zijn voldaan, anders zwaait er wat. De nabestaanden van Vitiello zijn niet van plan te betalen en willen het desnoods op een rechtszaak laten aankomen.

OESO-OVERLEG OVER RENTE EXPORTKREDIETEN MISLUKT

PARIJS — De westerse industrielanden zijn er niet in geslaagd tot overeenstemming te komen over de rentetarieven voor exportkredieten. Op 18 en 19 december zal opnieuw over deze zaak worden gesproken. Dit is donderdag na afloop van tweedaags overleg in het kader van de Organisatie voor economische samenwerking en ontwikkeling (OESO) verklaard door de voorzitter van de bijeenkomst, de Zweed Axel Wallen.

Het gaat hierbij om door de overheid gegarandeerde kredie-

ten voor de financiering van de export door ondernemingen. De minimum rentevoet en de maximum looptijd voor deze kredieten worden vastgesteld in het kader van de OESO om te voorkomen dat landen elkaar bij het dingen naar exportorders op oneerlijke wijze beconcurreren door oneconomisch lage rentetarieven of buitensporig lange looptijden aan te bieden.

Op het ogenblik bedraagt de rente voor de export naar rijke landen 8,5 procent voor kredieten met een looptijd van twee tot vijf jaar en 8,75 procent voor kredieten met een looptijd van vijf jaar tot achtereenhalf jaar.

Voor arme landen zijn de percentages respectievelijk 7,5 en 7,75 procent voor landen in de „middenklasse“ acht tot 8,5 procent. Het mislukken van het overleg is voornamelijk te wijten aan tegenstellingen tussen de landen van de Europese gemeenschap enerzijds en Japan de Verenigde Staten en de meeste andere OESO-landen anderzijds.

De ministerraad van de EG is het onlangs eens geworden over voorstel om de rente voor arme landen met 0,6 procent en de tarieven voor de andere landen met één procent te verhogen. De overige OESO-leden voelen niets voor dit plan.

Een groep landen onder aanvoering van de VS vindt de door de EG voorgestelde verhoging veel te gering. De VS vinden dat het minimumtarief minstens naar 10,5 procent moet, een verlangen waaraan de hoge rentestand in de VS wel niet vreemd zal zijn.

Namen schendende landen niet genoemd

Compromis in OAS over mensenrechten-kwestie

WASHINGTON — Onder druk van een aantal Zuid-Amerikaanse landen hebben de Verenigde Staten donderdag op de jaarvergadering van de Organisatie van Amerikaanse staten (OAS) ingestemd met een compromis-resolutie over de schending van de rechten van de mens in Latijns-Amerika. Na bijna twee weken touwtrekken achter de schermen stemde de Amerikaanse delegatie in met een verklaring waarin alleen kennis wordt genomen van het rapport van de Inter-Amerikaanse commissie voor de mensenrechten over de Argentinië. Verschillende delegaties op instigatie van Argentinië dreigden woensdagavond nog met terugtrekking uit OAS wanneer schenders van de mensenrechten bij name zouden worden genoemd of landen die de mensenrechten schenden met name zouden worden genoemd.

De bij de Latijns-Amerikaanse landen hevig omstreden commissie heeft voor de jaarvergadering omvangrijke rapporten samengesteld over vervolging en martelen van politiek ongewenste personen in Argentinië, Haiti en Cuba. In een algemene verklaring over de verzevenlijking van de burgerrechten in Latijns-Amerika worden ook misstanden in El Salvador, Paraguay, Uruguay en Chili genoemd. De delegatie van de Verenigde Staten stond er eerst op dat door de OAS-vergadering in haar slotverklaring de gewelddadige onderdrukking van de vrijheid van meningsuiting in de genoemde landen uitdrukkelijk zou worden veroordeeld. Na overleg dat ongeveer 24 uur duurde, stemde Washington uiteindelijk in met een compromis. Argentinië had al vanaf het begin van de bijeenkomst erop gestaan dat geen enkel land met

Iraanse studenten

hebben gijzelaars

overgedragen

TEHERAN — De militante Islamitische studenten die meer dan een jaar lang de 52 Amerikaanse gijzelaars hebben vastgehouden hebben donderdag gezegd hun gevangenen te hebben overgedragen aan de Iraanse regering en dat zij nu niets meer met hen te maken hebben. Een woordvoerder van de studenten weigerde echter te zeggen hoe en wanneer de overdracht heeft plaatsgevonden. Regeringsfunctionarissen hadden geen commentaar. De woordvoerder verklaarde tegenover het persbureau Reuter dat er zich op het ogenblik geen gijzelaars bevinden in de ambassade. In een telefoongesprek vanuit de ambassade zei de woordvoerder dat de studenten van plan waren in de gebouwen te blijven totdat het Iraanse parlement en de regering hadden besloten wat er met de voormalige ambassade gaat gebeuren.

Bemande

Sojoez

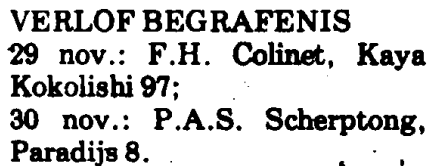
gelanceerd

MOSKOU — De Sovjet-Unie heeft donderdag een met drie raketten bezette Sojoez-T-3 gelanceerd, zo heeft Radio Moskou meegedeeld. Gezagvoerder is Leonid Kisim, de anderen zijn ingenieur Oleg Makarov en ingenieur Gennady Strekalov. De lancering verliep om 10.10 uur Moskou-tijd (Ant. tijd).

De lancering werd op een speciale televisie-uitzending getoond en door het persbureau Tass bekendgemaakt.

"Het doel van de lancering is het verder beproeven van de systemen aan boord en van het ontwerp van het verbeterde exemplaar van de 'Soyoez-T-serie', aldus Tass. Dat zal worden gedaan tijdens de vlucht en "tijdens gezamenlijk werk met het ruimtecomplex Saljoet-6-Progress-11. Waarschijnlijk zal de Sojoez daaraan vastkoppelen. De Saljoet-6 is ruim voorzien van voedsel en instrumenten. Volgens Radio Moskou zal het drieliet het onderzoek van de kosmische ruimte voortzetten.

LANDFILL te Lagoen:
geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur en zaterdag van 08.00-12.00 uur.

dag van acht uur 's morgens tot zes uur 's middags. Men zal er onder meer een demonstratie van kunnen zien van screenprinting.

"Spijt", herhaalde Tom Poes. "Dat herinnert me aan iets".

en voeren daarna een toneelstukje op, bewerkt naar een taalles uit Zonnig Nederlands no. 5. Vervolgens belanden we bij het melkbedrijf van Brakkeput waar de kinderen kunnen zien hoe het er op een Curaçaose boerderij toe gaat. In de doehoek maakt Ivo Ravelli prachtige schilderijen van verschillende kleuren aarde uit de tuin en Edward Ricardo van Westpunt vertelt over zijn hobby fietsen. Tot slot weer de brievenrubriek verzorgd door Karin Fraai en Televina. Hier zijn wij, Wie ben jij is te zien zaterdag 29 november om half zeven 's avonds.

De uitnodiging aan de vijf fractieleiders moest gezien worden als afvaardiging van de bevolking van Curacao. Hij en collegagedeputeerde Winston Lourens zouden er zijn. Van de aanwezigheid van gezaghebbers mr Cees Martina wist hij niets af. Over de afvaardiging van een miss zei hij niets, wel over vertegenwoordigers van de PR-afdeling en het toeristenbureau.

Namens de familie
John M.A. Rosiers

IMMIGRATIE-WETTEN HINDEREN TOERISME

Will Johnson in Saba Herald:

"Een ideologie is op Saba onhandelbaar"

WILLEMSTAD — "Op kleine eilanden als Saba is een ideologie erop nahouden een mythe". Met die uitspraak zet WIPM-leider Will Johnson zijn felle aanval op de centrale regering meer kracht bij. Hij valt MAN en MEP aan op hun socialistische ideeën die niet stroken met het Amerikaanse denken. Dat heeft vervelende gevolgen voor het Sabaanse toerisme dat juist afhankelijk is van toeristen uit de Verenigde Staten.

"Pro VS en pro drie maaltijden per dag"

WIPM-leider en Sabaans gedeputeerde Johnson is een ware strijd aangegaan met de centrale overheid. In zijn blad Saba Herald kondigt hij aan met een reeks van artikelen te komen waarin haarfijn zal worden uitgelegd op welke manier de centrale overheid het eiland Saba onjuist behandelt. Hij heeft ook het bezoek van koningin Beatrix afgewacht om weer felle aanvallen te doen op administrateur George Harmonie, die enkelen binnen zijn partij liever vandaag dan morgen zien vertrekken. Overigens zijn niet allen binnen de WIPM het daarmee eens.

MAALTIJDEN
Hij valt de regeringspartijen MAN en MEP aan omdat zij zou voordoen als socialistische partijen die ook aansluiting zoeken bij de Socialistische Internationale. Maar het moet hem van het hart dat de socialistische ideologie of welke andere dan ook niet opgaat voor kleine eilanden als Saba. "Geheel afhankelijk als we zijn van krachten van buiten voor onze manier van leven en leef-omgeving, verkondigen wij wel dat we socialistisch zijn en we doen ook alsof we dat zijn, aangezien we niet eens weten wat het verschil is met anderen", schrijft de heer Johnson in de laatste editie van zijn blad. Wat de Sabaanse bevolking in elk geval in de ogen heeft is dat zij pro-Amerika is, pro dollar en "pro drie maaltijden per dag". De onafhankelijkheid is onder die omstandigheden dan ook zinloos. Er moet volgens Johnson gekozen worden tussen pro-Rusland en pro-VS. Hij slaapt er ook Ronald Reagan bij om zich te vragen of een socialistisch beleid wel past bij diens conservatieve ideeën. "Kan socialisme een alternatief bieden voor de inkomsten uit de offshore sector, het Amerikaanse toerisme, de olie-maat-schappijen en de olieoverslag-brieven", vraagt Johnson.

RONALD REAGAN
Zelf verwacht hij in de komende vier jaar onder Reagan een grote militaire aanwezigheid van de VS in de Caribisch regio, vooral ten opzichte van socialistische regeringen. MEP-minister van Justitie, Hendrik Croes heeft het beheer over de immigratie-dienst op Saba. Bekend is dat vooral Amerikanen niet tevreden zijn over de wijze waarop die dienst op het eiland functioneert. De minister wordt bijgestaan door de administrateur. De bevolking van Saba wil meer te zeggen krijgen over immigratie-zaken. De administrateur van Saba zou volgens Johnson zijn toe-vlucht hebben genomen in argumenten als zou de huidskleur in deze een rol spelen. "De basis voor mijn geschil met de administrateur is zijn obsessie en partijdigheid in de toepassing van de immigratie-wetten", schrijft de WIPM-leider. Hij verwacht dat de nieuwe Amerikaanse regering druk zal gaan uitoefenen op de socialistische regering van de Antillen.

CAPTAINS QUARTERS
Hij vraagt zich veronachtzamt af of dat de Bovenwindse eilanden, die niet vertegenwoordigd zijn in de centrale regering, dat wel verdienen en

er ook de dupe van moeten worden. In dit geval schrijkt hij er zelfs niet voor terug zijn politieke tegenstander Claude Wathey van St Maarten op een positieve wijze ten tonele te voeren als iemand die in elk geval dankzij zijn pro-Amerikaanse gezindheid het toerisme heeft weten op te bouwen.

Het toerisme op Saba is met reuze sprongen achteruit gegaan. Zo zeer zelfs dat het hotel Captain's Quarters is gesloten. Johnson belooft om allerhande manieren te trachten het hotel te heropenen. Met hotels op Sint Maarten zal hij bekijken of vandaar meer toeristen aangetrokken kunnen worden voor Saba, zodat ook taxi-chauffeurs en andere bij het toerisme betrokken personen hun broodwinning behouden.

Er is een maand geleden door de WIPM-raadsleden een telegram gestuurd naar de centrale regering waarin de bezorgdheid wordt uitgesproken over de wijze waarop op het eiland de immigratie-regels worden toegepast. De leden vragen met spoed een onderzoek van de overheid. Tot op heden is daar geen reactie op ontvangen van de centrale regering. En als er dan toch een onderzoek is gestart, is dat gedaan door de administrateur of een ander die er dezelfde mening op nahoudt als de ministers, zodat er weinig heil van verwacht wordt.

ANTILLIAANS

De aanwezigheid van minister Croes op het eiland op 18 november heeft daar weinig aan af gedaan. Met moeite kon een gesprek gearrangeerd worden door raadsleden met hem. De bewindsman liet weten dat er dezelfde Antilliaanse wetten gelden op alle eilanden. Daar voegt Johnson in zijn artikel als reactie aan toe dat dat voor het geboorte-eiland Aruba van

minister Croes niet opgaat. De Antilliaanse vlag wordt op Aruba bijvoorbeeld niet meer gebruikt. De minister zou zich ook hebben afgezet tegen de wijze waarop de (Sabaanse) oud-minister Leo Chance zich in het verleden heeft opgesteld in deze zaken. Dat acht de gedeputeerde een verkeerde houding, die niet past in een democratisch bestel naar Nederlands model.

Op verschillende fronten zal Saba zich gaan roeren. Eind van deze maand komen de politieke leiders van de Bovenwindse eilanden bijeen ter voorbereiding van de Ronde Tafel Conferentie begin volgend jaar tussamen met Statenlid Leo Chance. "Op die plek moeten

wij als bestuurders beslissen over de wijze waarop we antwoorden op de dreiging van onze economie door de toepassing van immigratie-wetten die ons woorden opgelegd door een minister van de socialistische MEP", schrijft Johnson. Hij zegt toe exemplaren van Saba Herald over deze materie toe te sturen aan het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse zaken.

(Noot redactie: Will Johnson lijkt wat buiten zijn zinnen te raken, wat het eiland Saba zeer zeker nog meer zal benadelen. Aan de andere kant is het een noodzaak dat de centrale overheid gemeente aandacht schenkt aan problemen op dit eiland).

Spencer: spel rond cao

Volgens NABLP geen ontslagen bij ALM

WILLEMSTAD — Volgens de NABLP zullen er geen ontslagen vallen bij de ALM. Bondsadviseur W. (Boy) Spencer verklaarde aan de Amigoe dat er niets klopt van de wijze waarop het ontslag is aangekondigd bij de ALM. Hij vermoedde dat de ALM via de onverwachte aankondiging van een personeelsinkrimping, de bond probeert over te halen alsnog een cao-verlenging van drie jaar te accepteren.

De vakgroepen van de NABLP

Sha Capriles-kade in hartje Punda

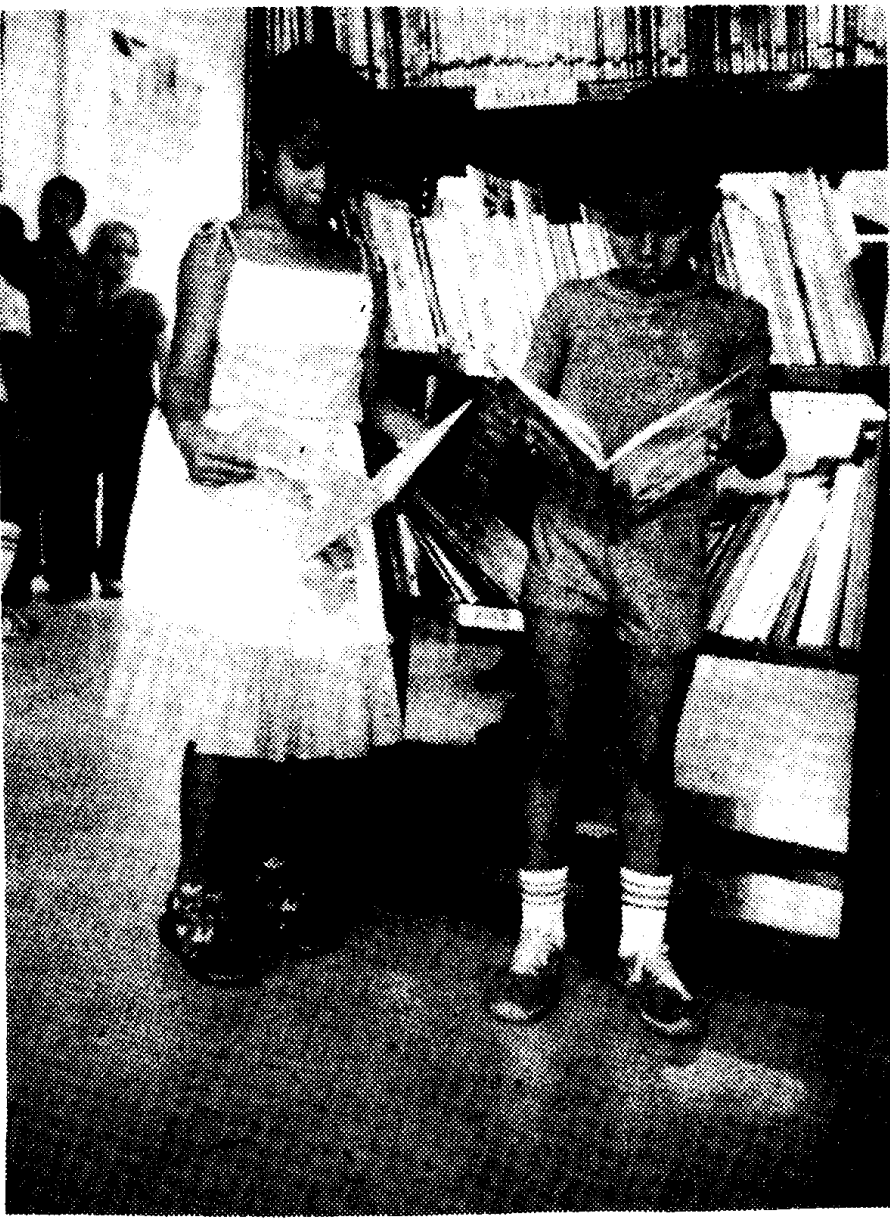
WILLEMSTAD — De De Ruyterkade in Punda zal spoedig een naamwijziging ondergaan. Volgens een mededeling van een plaatselijke bankinstelling zal deze kade (waar de Venezolaanse fruit-barkjes liggen afge-meerd) worden omgedoopt op 11 december tot I.H. (Sha) Capriles-kade.

hebben zich eerder deze week tegen een werktijdverkorting uitgesproken bij de ALM. Op de eerste plaats vonden de NABLP-leden de inlevering van zo'n 10 procent van het salaris, een te zware tol. Daarbij kwam nog dat de werknemers vonden dat tegenover die bereid-willigheid van het personeel, veel meer gesteld moest worden door de maatschappij. Zo zou bijvoorbeeld overwogen kunnen worden de salarisinlevering te beschouwen als een lening en niet als een schenking. Ook zouden de werknemers hun salarisinlevering bijvoorbeeld willen zien als een belegging in het bedrijf via het opkopen van aandelen, waarbij zij wellicht gezamenlijk een commissaris zouden kunnen benoemen.

Volgens de NABLP-leden heeft de ALM-directie de cao overtreden door werkzaamheden over te dragen aan derden zonder daarbij in overleg te treden met de bond zoals is voorgeschreven in de cao. Zij deden daarbij op de Inair vluchten die internslair vliegt. NABLP-adviseur Boy Spencer verklaarde in een gesprek met de Amigoe dat de huidige crisis in de luchtvaart, zich zowat elke vijf jaar voordoet. Hij vermoedde dat die crisisperiode het volgend jaar voorbij zou zijn. Wel bevestigde het hem dat de ALM met die crisis die voorspelbaar was geweest, geen rekening had gehouden in de begroting van dit jaar. Vandaar dat de maatschappij nu kon stellen 5.5 miljoen gulden minder te verwachten aan inkomsten dan was begroot. Op grond daarvan werden alle ALM-bonden op de hoogte gesteld van de beslissing dat een personeelsinkrimping van 10 tot 12 procent zou moeten worden doorgevoerd bij de maatschappij.

De heer Spencer vertelde dat gedurende dit jaar de ALM diverse cao's heeft afgesloten waarvan de laatste nog in juni waarbij de ALM-stafleden goede verbeteringen kregen. Hij noemde een verbetering van de pensioenregeling en de uitbetaling van een dertiende maand.

Toen was het de beurt van de NABLP en de ALM liet doorschermen bereid te zijn te onderhandelen. Na ontvangst van het cao-pakket van de bond kwam het verzoek van de ALM voor een cao-verlenging van drie jaar ter behoud van de werkgelegenheid. Pas nadat de bondsleden dat verzoek afwezen, werd bekend gemaakt dat de ALM een honderdtal werknemers zou moeten ontslaan, vertelde de bondsadvi-

WILLEMSTAD — De ouder-commissie van de Johan van Walbeekschool heeft het, na maandenlang met vereende krachten werken, zover gekregen dat vanmorgen met een gezellige openingsplechtigheid de schoolbibliotheek bij ouders en leerlingen werd geïntroduceerd. Momenteel tellen de rekken van de bibliotheek zo'n vijf-honderd boeken. Een deel van de boeken komt van de leerlingen zelf, een ander deel werd tweedehands gekocht, terwijl de ouder-

commissie ook een aantal boeken splinternieuw heeft aangekocht. Inmiddels is door de Sticusa toegezegd voor de uitbreiding van de bibliotheek een bedrag van 7000 gulden. Voor het functioneren van de bibliotheek zal door de ouders zelf worden zorg gedragen via een roulatiesysteem.

Besparen door leerlingen te hergroeperen

WILLEMSTAD — Door een hergroepering van klassen kan mogelijk vermeden worden dat buiten de Antillen leerkrachten aangetrokken moeten worden.

Dat zei gedeputeerde Winston Lourens van Onderwijs in een radio-praatje van het eilandgebied.

Hij zei dat er een tekort is aan onderwijskrachten doordat er meer met pensioen gaan dan dat er aan nieuwe worden afgeleverd door de pedagogische academie.

Door de teruggang is het leerlingen aantal wordt de bezetting per klas ook minder, wat goed is voor het onderwijs-proces. Maar het kosten-aspect mag niet over het hoofd gezien worden, zei de heer Lourens. Door een reorganisatie van de aantallen leerlingen op de diverse scholen kan misschien veel worden uitgespaard en hoeven er minder uitgezonden krachten worden aangetrokken.

Canon
PLAN PAPER COPY
NP 200
antraco
Tel.: 37247-36599-35573

Voor Uw baby enkel het beste

Canon baby safe producten

zijn het veiligst, meest hygiënisch en gaan het langst mee.

Bal Agencies

Tel.: 55556

Le Reet
RESTAURANT

exclusive seafood restaurant met dancing Voor een gezellige avond uit. Voor reservering. Tel.: 23824

VOOR EEN GEZELLIG AVONDJE UIT!

Ook op Zondagavond geopend voor diner.

Regeringsopdracht aan Roosberg:

Binnen vier maanden adviezen mediabeleid

WILLEMSTAD — Binnen vier maanden zal de mediasocioloog Lesley Roosberg een beleidsnota moeten zien samen te stellen ten aanzien van het mediabeleid. De ministerraad ging eerder deze week accoord met het voorstel de heer Roosberg officieel met die opdracht te belasten.

De beleidsnota die hij moet opstellen moet omvatten een inventarisatie en analyse van diverse aspecten die het mediabeleid raken terwijl ook relevante aanbevelingen moeten worden gedaan.

Met name moet de heer Roosberg de juridische infrastructuur bestuderen waarbinnen het media-bestel functioneert. Daarnaast moet hij het functioneren van de particuliere mediasector analyseren, onder meer voor wat betreft de commerciële weerbaarheid, technisch niveau, professionaliteit enz, terwijl ook de positie van de ATM onder de loep zal worden genomen.

Verder moet de heer Roosberg binnen vier maanden de relatie moeten evalueren

tussen de overheid en de particulieren media-sector, waar bijvoorbeeld regulerende en/of ondersteunende maatregelen moeten worden getroffen door de overheid ten aanzien van een reclameraad, subsidiemogelijkheden, prijsbeleid bij advertenties enz. Tenslotte moet de heer Roosberg ook de doelstellingen en het functioneren van zowel de RVD als het Bureau Cultuur en Opvoeding zien te bestuderen om voorstellen te kunnen doen over de eigen aktiviteit van de centrale regering op het gebied van de communicatie.

Frank Rozendal in Interview

WILLEMSTAD — Morgenochtend ontvangen Anneke van arkel en Jac Visser in hun programma Interview, gedeputeerde Frank Rozendal.

Het programma-interview begint morgenochtend om kwart over negen en duurt tot tien uur.

U hoeft niet direkt te kopen, maar wel vragen wij U de prijzen van onze Kettingen en Gouden Sieraden te vergelijken....

U zult zich dan zelf overtuigen dat onze prijzen de meest redelijke zijn

new amsterdam store
Curacao-Aruba-St. Maarten

ORANJESTAD — Bij de Arubaanse Wegenbouw maatschappij werd gisteren het glas geheven in verband met het 25 jarig dienstjubileum van de heer Felipe Thodé. Bij de foto Wegenbouw-administrateur Federico Oduber overhandigt namens staf en personeel een aandenken aan de jubilaris in het bijzijn van diens echtgenote en dochter.

Raadslid Woodley overleden

ORANJESTAD — Uit Sint Eustatius werd vanmorgen bericht ontvangen dat gisteren op Sint Maarten op 56 jarige leeftijd overleed de heer Charles Austin Woodley.

De heer Woodley heeft ruim dertig jaren in de politiek van Sint Eustatius gewerkt. Laatstelijk was hij nog voorzitter van de Democratische Party op dat eiland. Hij was lid van de eilandsraad en enige jaren geleiden gedeputeerde van Statius.

CURSUS DAMES-STUURGROEP OOK OP ANDERE EILANDEN

WILLEMSTAD — Aan de door de stuurgroep van damesverenigingen op Curacao georganiseerde leiderscursus hebben achttien dames meegedaan. De cursus werd gehouden in het afgelopen weekeinde. In een donderdag ontvangen communicatie wordt meegedeeld, dat het om een intensieve cursus ging.

De deelnemers waren van de volgende organisaties Amas Unidas, Bellas Flores, Business and professional women's club, Ebenezer women's club, Grupo femenino Tamariz, Indju hobby club, Meet a friend, Orkiesda, Osculda, Sapiés, Seda en Shell obra di man.

Doel van de cursus, waaraan Sede Antias (voorheen Cebemo) meewerkte is om de dames te helpen verantwoordelijkheid op zich te nemen en dit met zelfvertrouwen ook op het terrein van het leidinggeven. Op deze manier kunnen de organisaties beter bijdragen aan de ontwikkeling van de gemeenschap. Instructrice was Beatriz Scoop.

Sinterklaas-vossen jacht bij RK-FM

WILLEMSTAD — Van twee tot uiterlijk vier uur zendt Radio Korsou zondagmiddag een Sinterklaas vossenjacht uit, waaraan medewerking wordt verleend door de Vereniging voor experimenteel radio onderzoek (Verona). Sinterklaas, die om vier uur die middag bij een feest voor de kinderen van de LOM-scholen moet zijn, is namelijk, aldus het ontvangen bericht, de weg kwijt geraakt. Hij beschikt echter over een zogenaamd twee meter zend/ontvang apparaat.

Door vragen van luisteraars te beantwoorden wordt hij hopelijk opgespoord door luisteraars, die voor hun moeite beloond worden met een prijsje. Dit gebeurt tijdens het Sinterklaasfeest van vier uur. Ook dit feest wordt uitgezonden door genoemd station.

George Raft dood

LOS ANGELES — De Amerikaanse acteur George Raft, bekend om zijn gangsterrollen, is maandag op 85-jarige leeftijd overleden in een ziekenhuis in Los Angeles. Raft heeft rollen gespeeld in meer dan 100 films. De bekendste zijn Scarface, Casino royale, Some like it hot en Around the world in 80 days.

RUZIE UIT JALOUZIE

ORANJESTAD — In de Emanstraat werd politie-assistentie gevraagd voor een vechtpartij, waarbij een van de vechtersbazen gewond werd met een mes. De 23 jarige man E.D. verklaarde dat de 29-jarige man R.P. de achterruit van zijn auto vernield had, en dat D. op zijn beurt de voorruit van de auto van P. had vernield. Tijdens de vechtpartij maakte D. gebruik van een mes, waarbij P. lichte snijwonden aan zijn buik opliep.

De politie trof het mes in het bezit van D. en nam dit in beslag. Beide mannen werden naar de wach gebracht waaruit bleek dat de aanleiding voor de vechtpartij jaloezie voor een dame was. Na een goede berisping konden beide mannen weer huiswaarts keren.

VOLOP SPEELGOED
Komt U even kijken naar onze sortering praktisch en educatief speelgoed

NOVO
VRIJDAG KOOPAVOND
BOOK & GIFTSTORE Salina - tel. 14118

THE FLEA (english) (market)

KADO'S, KADEAUS, CADEAUX
LIBERTY en LAURA ASHLEY stoffen
JIM JON zijden bloemen vanaf f. 4,-

wit porselein, bistrotkoppen, schorten, chopping boards, Laura Ashley kinderjurkjes, vazen, asbakken, potterdijtjes, kandelaars, patépotten, onderzetters, etc.
OPEN maandag t/m Zaterdag v. 10 - 12 uur.
TROMPETBLOEMWEG 1 MAHAAL tel. 37231 (tegenover Henderson Resedaweg in; direct linksaf, dan 4e huis rechts, zie "garage").

Ontvangen:

Kniebroeken Badpakken

"Boutique" Lilou

CARACASBAAI WEG

GARAGE SALE

ANTIËK- KINDERLESSENAARS — KINDERKLEREN, KASTJES — LAMPEN — MEUBELS — HUISHOUDELIJKE ARTIKELEN, OUDE FLESSEN EN NOG VEEL MEER.

Zaterdag 29 november 10 uur tot 6 uur.

Boebiweg 10

O KOMER EENS KIJKEN...

WAT boekhandel salas

U biedt voor een

GEZELLIGE SINTERKLAAS AVOND

grammofoonplaten - tapes
boeken - geschenken - tijdschriften

U slaagt beter bij:

TEL. 12303-12201-12564
Fokkerweg

LANDSRADIO

Afsluiting Telexabonnees

Met ingang van 2 december a.s. zullen de telex-abonnees van landsradio, waarop rekeningen van vóór sept. 1980 openstaan, afgesloten worden.

Ingeval Uw telexmachine afgesloten wordt, kunt U de afdeling Hoofdboekhouding, telefoonnummer 11500 tst 128, voor verdere informatie en afwikkeling bellen.

NU in elk gewenste lengte

DAKPLATEN

trapeziumvormig

fl. 12,50

per meter bij

BOUWMATERIALEN JONGBLOED N.V.

Caya Terpsichore 11
Jongbloed Telefoon 79276

WEGGELOPEN;
op Rooi Catootje, zwart met bruine

DOBERMAN

luistert naar de naam RINGO.
Tegen beloning terug te bezorgen op Rooi Catootje Kavel 52, tel. 79824.

Voor Uw kinderen

Educatief Speelgoed

verkrijgbaar bij:

Abraham de Veerstraat 11
Telefoon 13558.

PORCHSALE

Zaterdag 29 en zondag 30 Nov. van 9 tot 12 uur.
Porchplanten, huishoudelijke art., etc.

Mohikanenweg 6,
naast Caprileskliniek.

EDUCATIONAL GAMES & TOYS

San Nicolaas

E lugar di

cos Bon Bunita y Barata

tin hopi cos di hunga manera:

- * HOPI SORTO DI POPCHI
- * DIFERENTE SORTO DI RADIO
- * AUTO I BOTO REMOTE CONTROLLED
- * DIFERENTE SORTO DI WEGA EDUKATIVO

MANERA SPEAK & SPELL, JUEGO A.P.F., ELECTRONIC ORGAN, T.V. SPEL.

Tambe nos tin e.o. WALKIE TALKIE, HORLOGE CU ALARMA I STOPWATCH.

DIFERENTE CALCULATORS * DIFERENTE PEN PARKER * KODAK EXTRA 2000 * FOTOTOESTEL ZENITH * ZOOMLENS I * WIDEHOOKLENS

No lubida nos camisanan ARROW cu ta bay manera pan cajente. Nos MUEBLESNAN ja conosi pa pafor i paden di casa no tin mester di propaganda. Pasa bo waak nan.

KARNAK ENTERPRISES N.V.

SCHOTTEGATWEG O 193 TEL. 37366

Banda di Boutique Liska

Es con la mayor felicidad, que les anunciamos la llegada de nuestra princesita

CAROLINA ANA MARIA de ROOY

Los Padres:
Consuelo i Henry de Rooy.

Fecha: 26 de Noviembre, 1980.
Hospital St. Elisabeth.

VOLOP SINTERKLAASKADO'S

Grote keuze voor jongens en meisjes.

Alle modellen **fietsen** ook van Hulk en Spiderman, **auto's** met afstandsbediening, **botten**, **auto's**, **vliegtuigen** van Spiderman, Batman + Hulk, **geweren**, **drumsets**, **Lego** - **rolschuif** - **brandweerauto's** etc.

Voor de meisjes: **mixers**, **stoeltjes** + **tafeltjes**, **keukensets** (potten en pannen), **televisie met muziek**, **Poppen** - **poppen** - **poppen** die **lopen** - **lachen**, **hullen** - in een **badkuip** of met **rollers** voor hun haar.

Ook **poppenwagens** en nog veel meer.

La Aurora N.V.

Columbusstraat - Esquina - Prinsenstraat

maxell Epitaxial VIDEOCASSETTE

VIDEOCASSETTE EPITAXIAL DE MAXELL - COMPLETAMENTE NUEVO

maxell VIDEOCASSETTE EPITAXIAL

AGENTE

Jardin Tropical

heeft uit het buitenland ontvangen:

Bromelia
Bloeiende krisanten
Chinees lantaarn
Kaaps viooltje
Kamerden
Bonte schefflera etc.
Voorraad beperkt.

Parallelweg 5 J.d.
t.o. Ficusweg 1
tel.: 83930

PLANTEN VERKOOP

Zaterdag 29 november van 7.00 v.m. tot 5.00 n.m.

O.a.:
Varens, Cayena's, Crotons
Palmen.

Juliana van Stolberglaan 3
Emmastad.

ANTIËK

Meubilair, porselein, zilver, kristal, tin, koper, etc.

Door antiek te geven toont u uw goede smaak; door antiek te krijgen wordt uw goede smaak erkend.

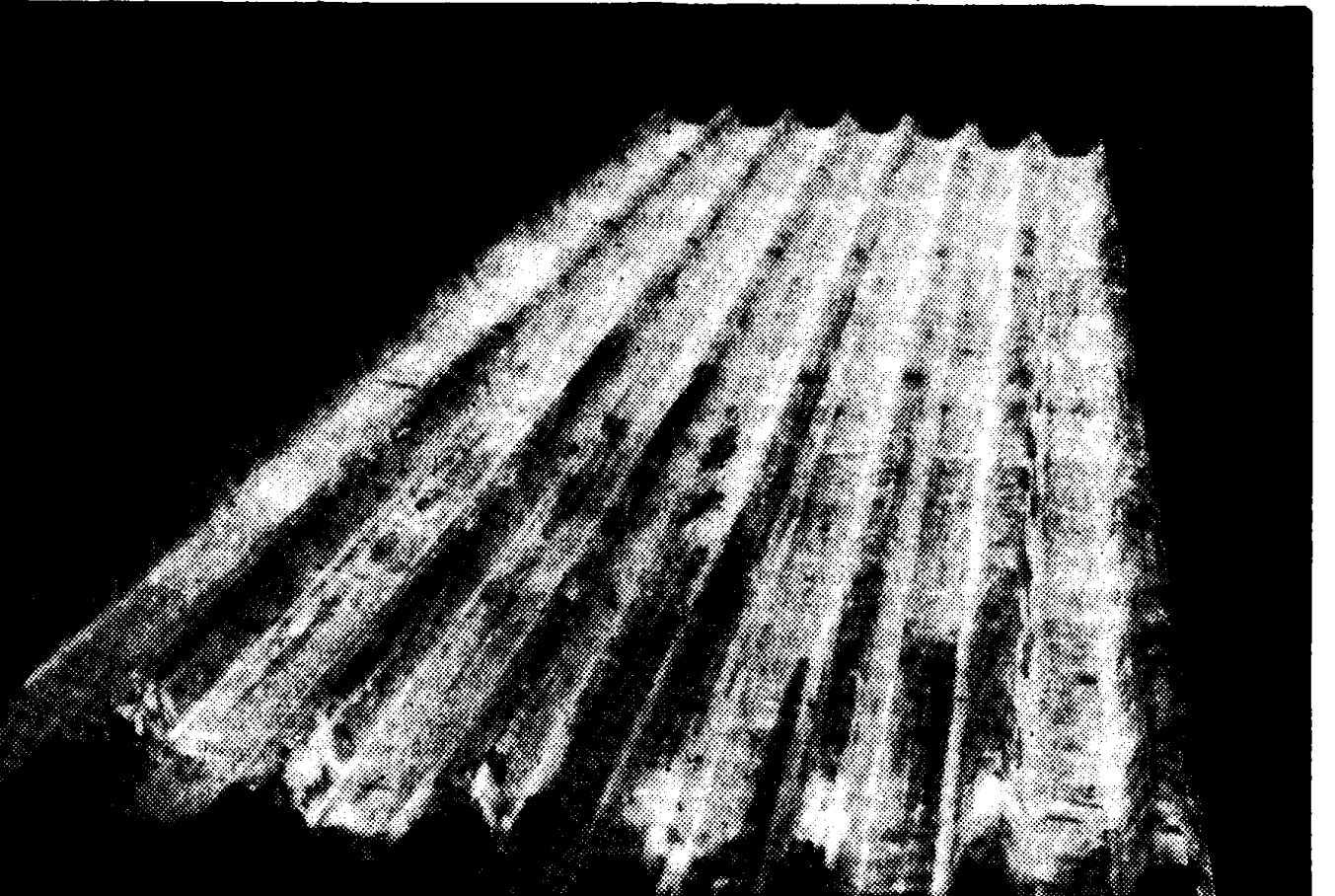
Scharlooweg 33
(naast girokantoor).

Open dinsdag t/m zaterdag van 9.00 tot 12.00 uur.

GEVRAAGD
door bouwbedrijf

OPSLAGTERREIN

± 2000 m2 in huurkoop.
Telefoon 76004

AGENDA ARUBA

LOSSE NUMMERS OP Aruba, dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, Ingrid-La Fama, Popular, Piet Soda Fountain.

SAN NICOLAS: Nicolas Store, De Wit Stores Aruba, Caribbean- en Sheratonhotel, Van Dorp in Americana en Holiday Inn drugstore.

Kantooruren: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoor-tijd: 21639, 22316, 22950. Pageboy: 027-675.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays bank. Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 24555.

ALARMCENTRALE: 115.

Something Special
Speciaal voor Uw baby en kinderkamergordijnen en bijpassende beddorei
Ennia Winkelcentrum
Nassaustraat
tel. 24012

BIOSCOPIEN
Boulevard Theater: 20.30 Hardcore (18 jr); 24.00 Cocky (18 jr).
Rialto: 20.00 Kramer vs Kramer (14 jr); 22.30 Man hunt (18 jr).
Drive Inn: 20.30 en 24.00 I am for the hippopotamus (14 jr).
Principal: 20.30 The passage (18 jr); 24.00 The way of the dragon (18 jr).

WACHTREGELING DOKTOREN:
(Oranjestad, Sta Cruz, Padera en Noord): dokter T.H.K. Lin, Noord 68, tel.: 21522; dokter Nicolaas en Savaneta: dokter M. Cheung, Macubaristraat 24, tel.: 26738.

WIT GELE KRUIS: Oranjestad, tel.: 23168; Noord, tel.: 23425; Santa Cruz en Padera: tel.: 28288; Savaneta: tel.: 47020; Dakota: tel.: 24444; San Nicolas: tel.: 45906; tijdens kantooruren: Patiastraat 27.

BOTICA'S
ORANJESTAD: del Pueblo, tel.: 21253; San Nicolas: San Lucas, tel.: 45119.

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTER: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informatie via verkeers-toren.

ZATERDAG DIVERSEN
SPORT
BILJAART
13.30 uur Aeropuerto vs LVV-Trappers; 13.30 uur Douane vs Landslaboratorium Lucky Strike; 13.30 uur Telefoondienst vs Landskantoor - Bucuti.

CAMACURI BOWLING CENTER
openingsdagen: maandag t/m vrijdag van 18.00-24.00 uur; zaterdag en zondag van 13.00-19.00 uur.

TELEARUBA: 17.00 Woody Woodpecker; 17.30 Fantasy Island; 18.00 Living tomorrow; 18.30 English news; 18.45 telenovela Rina; 19.30 Cocktail musical (lokaal); 20.00 Telenovelas; 20.30 W.K.R.P.; 21.00 Family; 22.00 Sanford & Son; 22.30 Wrestling.

PASFOTO'S
(kleuren - zwart wit) klaar terwijl U wacht
Checkpoint Color
Columbusstraat 10, Tel. 22284

Geschenken voor komende feestdagen
VAN DEN BERGH GIFTSHOP
(naast Boulevard theater)

Verplaatsing pirarenvliegtuigen gevraagd

Oppositie wil afkeuring handelwijze min. v.d. Kuyp

ORANJESTAD — Na een volle dag vergaderen is de eilandsraad gisteren er niet in geslaagd door de begroting 1981 van de Luchthavendienst heen te komen. De voorzitter schorste tegen half acht de vergadering tot vanmorgen half negen. Op dat moment was de raad nog bezig met de beschouwingen over een voorstel van de oppositie om de zogenaamde piratenvliegtuigen die al geruime tijd op de Beatrix-luchthaven aan de grond staan en die een ontsierend beeld vormen voor de omgeving, te verwijderen.

De oppositie diende voorts een motie in, met daarin het besluit de handelwijze van minister van Verkeer en Vervoer, mr. J. van der Kuyp, af te keuren. De oppositie is van mening dat de minister als notabene een MEP-exponent, gefaald heeft medewerking te verlenen aan de bevordering van het Arubaanse toerisme door onlangs aan de luchtvaartmaatschappij Braniff Airways toestemming te weigeren voor een chartervlucht op de Arubaanse luchthaven te landen. De charter vond - aldus

de oppositie - toch doorgang doordat de vervanger van minister Van der Kuyp bij diens afwezigheid, minister Chenco Yarzagaray, wel toestemming gaf voor bedoelde chartervlucht. De weigering van minister Van der Kuyp putte de oppositie uit een verklaring van min Van der Kuyp aan een dagblad, waarin hij stelde dat zijn collega Yarzagaray een beslissing van hem (Van der Kuyp) herroepen had. De raad kwam niet tot nadere beschouwing over deze motie vanwege de schorsing.

Wat betreft het voorstel voor verwijdering van de piratenvliegtuigen, stelde MEP-fractieleider Betico Croes onder andere dat zolang deze vliegtuigen op de luchthaven staan zij onder verantwoordelijkheid vallen van hun eigenaren, maar dat bij verwijdering de verantwoordelijkheid bij het eilandgebied zal komen te liggen. Voorts - aldus Betico Croes - is de minister van Justitie bezig met de nodige wetswijzigingen waardoor het eilandgebied Aruba de bevoegdheid zal krijgen om deze vliegtuigen in beslag te kunnen nemen.

De oppositie verklaarde bij monde van motie-indiener, Watty Vos, dat met verwijderen verstaan moet worden het verplaatsen van de vliegtuigen naar elders op de luchthaven, zodat zij niet meer in het gezicht vallen en geen de luchthaven als visitekaartje van het eiland en als - zoals gedeputeerde Leo altijd zegt -

de aorta van ons toerisme. Over dit voorstel zou vandaag verder gepraat worden. Over de behandeling van de luchthavenbegroting zelf kwam tijdens de spreekbeurt van ged Daniel Leo niet meer nieuws naar voren dan hetgeen bij vorige begrotingsbehandelingen reeds verteld of de laatste tijd in de media gepubliceerd werd. De oppositie vond dat deze begroting - in tegenstelling tot die van de Telefoondienst - geen verschil toont met de vorige begroting en het geheel een vage indruk geeft. Van mening was men dat hoewel het Bestuurscollege - in casu ged Leo - het steeds weer heeft over decentralisatie van de burgerluchtvaartwetten, hiervan weinig te bespeuren valt en dat het BC aggraverend te werk moet gaan om het zover te kunnen krijgen. De schuld wordt geworpen op de centrale regering, terwijl juist de MEP hierin zit, aldus de oppositie. De stemming over de luchthavenbegroting - ingediend met een nadelig saldo van f. 741.537,- zal vandaag geschieden.

Haal Kerstmis in huis met KERSTVERLICHTING en VERSIERINGEN van **MESKER BOUTIQUE** (Ennia-gebouw) Nassaustraat

ORANJESTAD — Als onderdeel van het programma ter gelegenheid van het bezoek van een delegatie van Nederlandse investeerders aan Aruba, werd gistermorgen in het Americana Aruba-hotel een forum gehouden. De opening van het forum geschiedde door gezaghebber Frans Figaroa, gevolgd door een inleiding van gedeputeerde Efraim de Kort. Het forum stond onder leiding van de heer Michael Kuiperi en de deelnemers waren de Nederlandse investeerders en Arubaanse vertegenwoordigers van handel en hotels. Bij de foto's: de aankomst van de Nederlandse delegatie op de luchthaven (boven) en de delegatie tijdens het forum.

AVP in eilandsraad tot MEP:

Curacao overheerst in deze regering

ORANJESTAD — Nadat vanmorgen de oppositie-motie over de "ontsierende vliegtuigen" op de Arubaanse luchthaven, zolang er geen wettelijke regeling bestaat om deze in beslag te nemen of te verkopen, van de luchthaven te verwijderen met 11 (MEP) stemmen tegen en 5 voor (oppositie) was verworpen hield de raad zich geruime tijd bezig met het beleid van de minister van Verkeer en Vervoer mr. Van der Kuip ten aanzien van het weigeren van een landingsvergunning aan Braniff waarna zijn vervanger minister Yarzagaray de vergunning wel gaf. MEP-leider Betico Croes was van mening dat een dergelijke motie niet in de eilandsraad maar in de staten thuis behoort. Felle kritiek had de oppositie op het beleid van de bewindsman en stelde de gedeputeerde die erop stond dat deze vliegtuigen op Aruba landden om meer toeristen te brengen in het gelijk.

Wat de opmerking van Betico

Croes betrof om deze motie in de staten te behandelen, dat wees mr. Henny Eman van de hand. "De gehele centrale regering inclusief de drie Arubaanse ministers zijn tegen Aruba", aldus de AVP-leider. "Men kan het dagelijks in hun verklaringen lezen en horen. Hij haalde aan hoe de MEP zijn positie in de regering verzwakte doordat er thans van de negen ministers slechts drie van Aruba zijn en dat het beter is dat de MEP uit deze coalitie gaat waarin Curacao overduidelijk domineert.

Luchtvaart-gedeputeerde Daniel Leo was zeer kort over de motie tegen het beleid van zijn partijgenoot minister Van der Kuyp. Hij stelde dat in de motie onjuistheden stonden. Wel was de gedeputeerde van mening dat in de toekomst Aruba zelf moet kunnen beslissen over het al of niet geven van landingsvergunningen aan vliegtuigen. Op de herhaalde vragen van AVP-leider mr. Eman of minister Van der Kuyp nu wel of niet vergunning had geweigerd en daarna minister Yarzagaray de vergunning wel gaf, waarbij de Amigoe-berichten werden aangehaald, kwam geen duidelijk antwoord van de gedeputeerde. Alleen zei hij dat het vliegtuig op Aruba geland was.

NA felle politieke en persoonlijke debatten heeft de Arubaanse eilandsraad vanmorgen tegen het beleid van minister Van der Kuyp met 11 stemmen tegen (MEP) en 7 voor (oppositie) verworpen. De debatten dreigden herhaalde malen uit de hand te lopen, waarbij voorzitter Figaroa steeds direct ingreep. Daarna begon de raad aan de stemming over de luchthavenbegroting.

AJFC-verkoopdag

ORANJESTAD — Aanstane zaterdag organiseert Aruba Jaycees female chapter (AJFC) een verkoop, waarvan de opbrengst ten goede komt aan projecten voor de gemeenschap. De verkoop is van 7 uur tot 12 uur 's middags bij de haven in Oranjestad. Vooral Kerstkaarten en verjaardagskalenders zullen verkocht worden.

IEDERE DINSDAG LUNCHEN IN DE DISSEL
lekker gestoofd rundvlees aardappelen en groenten kopje koffie
Fl. 9.50 tot dinsdagmiddag in DE DISSEL

President commissaris Centrale bank:

Veel mogelijkheden voor Nederlandse bedrijven

ORANJESTAD — Door verschillende sprekers tijdens het forum dat gistermorgen gehouden werd in verband met bezoek van de groep Nederlandse investeerders aan Aruba werd bijzonder duidelijk gesteld dat Aruba vele mogelijkheden biedt voor de vestiging van Nederlandse bedrijven. De president commissaris van de bank van de Nederlandse Antillen Don Mansur wees in verband met eventuele vestigingen op het belang dat Aruba geassocieerd is met de EEG. Producenten op Aruba gefabriceerd onder bepaalde voorwaarden, kunnen in de EEG op gunstige voorwaarden ingevoerd worden. Lago en de rumbafabriek op Aruba maken reeds gebruik van deze faciliteiten.

Wat de export van Nederland betreft wees de heer Mansur erop, dat vanuit Nederland goederen naar het Caribische gebied en Latijns-Amerika worden geëxporteerd. Het zou goed zijn eens een ernstige studie te maken welke voordelen het biedt deze goederen op Aruba te produceren en daarna naar die gebieden vanuit Aruba te verscheppen. In de loop der jaren zijn op de Antillen reeds een aantal importvervangende industrieën opgericht, die aan honderden mensen werk verschaffen.

Belangrijk noemde de heer Mansur bij vestiging op Aruba dat arbeidskrachten beschikbaar zijn en de mogelijkheid bestaat de mensen op het werk te trainen en her- en bij te scholen. De bevolking heeft een goede opleiding genoten terwijl het vakbondswezen op het eiland goed georganiseerd is. Aruba is altijd een springplank geweest, daarom heeft Aruba ook alle aandacht aan zijn vrije zone besteed, waarvoor thans uitbreidingsplannen bestaan.

De voorzitter van de AHATA Jan de Ruyter wees als een der sprekers erop dat het belangrijk is dat van Nederlandse zijde bungalows, condominiums en kleine hotels op Aruba worden gebouwd, hetgeen zeker voordelen zal geven. De belangrijheid van het toerisme voor Aruba bewees de heer De Ruyter met cijfers toen hij vertelde dat ruim vijftig procent van de

bevolking direct of indirect van het toerisme leeft terwijl de inkomsten van de hotels per jaar op 55 miljoen gulden worden geschat. Aan lonen wordt door de hotels jaarlijks 17 miljoen gulden uitbetaald, terwijl miljoenen worden betaald voor aankopen voor exploitatie van de hotels. De heer De Ruyter schatte dat dit jaar 190.000 toeristen Aruba zullen bezoeken, die gemiddeld negentig dollar per dag achterlaten. Aruba ontvangt van het toerisme 118 miljoen gulden per jaar, aan inkomsten, casinorechten en andere vergunningen 6 miljoen gulden en nog eens zeven miljoen van het toerisme 210 miljoen gulden zullen bedragen. Ook de

heer De Ruyter wees op de belangrijke rol die de menselijkheid en bevolking bij het toerisme spelen.

Ook de actieve rol van de overheid om jaarlijkse grote bedragen beschikbaar te stellen, het verkrijgen van meer luchtverbindingen, opleiding van personeel onder meer door de bouw van hotelvakschool en regelmatig geven van cursussen. Dit is voor Aruba en de hotelindustrie erg belangrijk, aldus de heer De Ruyter, die daarbij aanhaalde dat Aruba thans elf hotels heeft met 2100 kamers. De gemiddelde bezetting bedraagt 77 procent, tegen een prijs van 47 dollar per dag. 48 Procent van de bezoekers van Aruba blijft zeven avonden, veertien procent van een week tot twee weken. Hiervan komt 64 procent uit de Verenigde Staten, 22 procent uit Venezuela, vier procent uit Canada, 5 procent uit Europa en 5 procent uit andere landen. De heer De Ruyter verwacht voor de komende jaren een toename van toeristen uit Venezuela, Colombia en Europa.

Miljoenenplan bij Lago

SEROE COLORADO — Binnenkort zal bij de Lago begonnen worden aan de bouw van een nieuwe steiger, waarmee een investering van twee miljoen dollars is gemoeid. PR-manager Frits Beaugon bevestigde dit desgevraagd aan de Amigoe.

De Lago heeft thans vier sleepboten in gebruik en deze steiger in de haven van San Nicolas zal speciaal daarvoor gebruikt worden.

Voorts ziet het er naar uit dat Lago midden volgend jaar een begin zal maken met een project, waarmee een investering van ruim 47 miljoen dollars is gemoeid.

Het betreft hier een project waardoor energie gespaard kan worden. De Amigoe berichtte enige tijd geleden over een dergelijk plan toen gemeld werd dat de Lago meer water nodig had omdat bepaalde proeven voor dit project werden genomen.

ROLEX of Geneva
ROLEX Submariner-Date
KANJUWELIERS

Twée extra postzegelautomaten

ORANJESTAD — Met ingang van maandag zullen nog twee postzegelautomaten op Aruba in gebruik worden gesteld.

Zij zullen geplaatst worden bij het hulpkantoor te San Nicolas bij de postbussen, en in het gebouw van Aeropuerto Internacional Reina Beatrix en wel bij het hulpkantoor aldaar. Bij het postkantoor in Oranjestad is al geruime tijd een automaat geplaatst.

Voor gebruik van de automaten moet men twee nieuwe Antilliaanse guldens inwerpen en aan slechts een van de knoppen trekken, waarop de postzegels in series eruit komen.

Indien een vergissing is gemaakt dient het speciale knopje te worden ingedrukt, waarna de ingeworpen gulden (wij nemen aan 2 gulden, red) terug komt. Indien het geld niet terug komt dient dit zo spoedig mogelijk aan het betreffende postkantoor te worden doorgegeven.

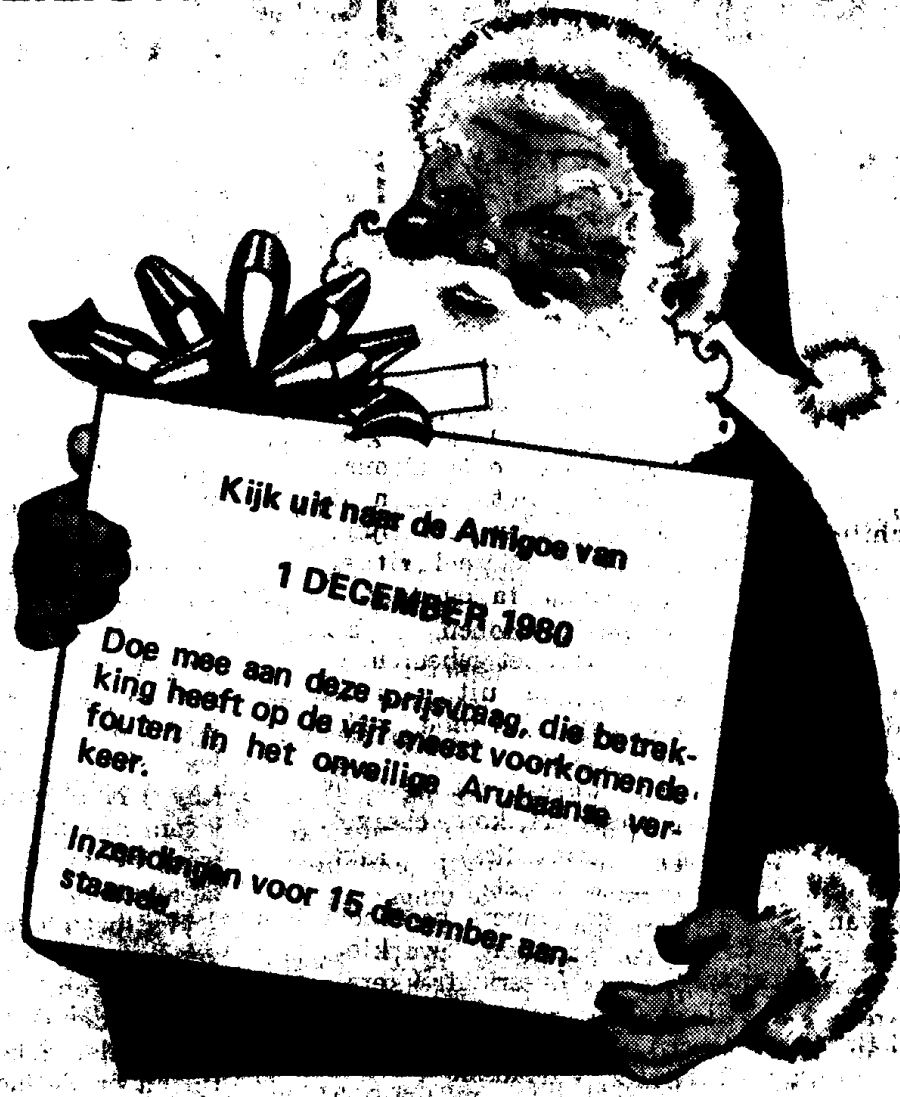
BETONIJZER -20 ft.
8 mm (5/16") - NAF. 4,25
10 mm (3/8") - NAF. 5,05
12 mm (1/2") - NAF. 6,- cash
CEMPRO-TECHNICA N.V. - L.G. Smith Blvd 124
tel. 22444 - 24188 - 22881

THE SPORTSDEPARTMENT
AT
Strada
IS FULLY EQUIPPED
SPORTSARTICLES AND SPORTSWEAR
OF THE BEST BRANDS
HEAD, SPALDING, WILSON
KICKERS AND MANY MORE
WE HONOR AMERICAN EXPRESS AND
MAJOR CREDIT CARDS.

deceember
SALE
PHOTO el GLOBA
ARUBA
BARATIYO

ARUBAN DAILY ENTERTAINMENT
Hotel + Casino
Kings Club
12.30 p.m. Show
LE PETIT OTTO
French Gourmet Restaurant
MIDO
RESTAURANT
Diner 12.30-5
Disco 5-11
Uitgaan met gezin, vrienden of relaties dat U bij ons
Kwaliteitsvoeding
De naam Sheraton Hotel + Casino
Gene Townsel
11 Dec. 2
Diner 12.30-5
Club 5-11
CLUB
Disco 5-11
BOBBI MARTIN
11 Nov. 30
SHOWING 8 PM
STELLA
LUNCH 12.30-2.30 PM
DINNER NIGHTLY FROM 6.30 TO 11 PM
DRIVE-IN
November 30 at 8.00 p.m.
MATHIE
"THE WACKIEST WAGON TRAIN IN THE WEST"
Bob Denver
Forest Tucker
WESTERN
ENTRANCE: FLS 1,50
ADMISSION: NEL 400,-
DRIVE-IN
November 30 at 8.00 p.m.
MATHIE
"MISSION MONTE CARLO"
Tony Curtis
Roger Moore
ENTRANCE: FLS 1,50
ADMISSION: NEL 400,-

DRIVE-IN
November 28 & 29 at 8.30 & 12.00 p.m.
November 30 at 9.00 p.m.
"I AM FOR THE HIPPOPOTAMUS"
NIUW!! NIUW!! NIUW!!
EN DOLLER DAN OOT!!
TERENCE BUD HILL
SPENCER
PAERL FILMS

IN ENGLISH
COMEDY
ENTRANCE: FLS 3,00
ADMISSION: 14 YRS

TWEE HONDERD VIJFTIG GULDEN
aan prijzen in de Amigoe Aruba
VEILIG KERSTVERKEERPRIJSVRAAG

Kijk uit naar de Amigoe van
1 DECEMBER 1980
Doe mee aan deze prijsvraag, die betrekking heeft op de vijf meest voorkomende fouten in het onveilige Arubaanse verkeer.
Inzendingen voor 15 december aanstaande

Wimco
ORANJESTAD
TEL. 21361 - 22958 - 22959
13000
DERTIEN DUIZEND GULDEN
Begin 1981 goed door eind 1980
inkopen te doen en te profiteren van de
FANTASTISCHE WIMCO
CAMPAGNE
Van 29 oktober tot en met 30 december 1980 met de volgende prijzen!

2 NO FROST IJSKASTEN
14-2 CU. FT. NO-FROST
REFRIGERATOR... 28" WIDE!
TWO APPLIANCES IN ONE... DOUBLE CONVENIENCE!

10 STOOMSTRIJKIJZERS
WEEKENDEN VINDEN PLAATS DOOR
ROTARIS WEL J.R. CROES OP 30.12.1980
5.00 SHOWROOM ORANJESTAD
(UITGEZONDEN DOOR RADIO KELEBROOM)
4.30 SHOWROOM SAN NICOLAS
(UITGEZONDEN DOOR RADIO ANTILIANA)
Bovendien kunt U bij aankoop van onderstaande artikelen een keuze doen uit een geschenkenlijst (zolang de voorraad strekt).
* Een set aluminium potten * een set tafelschotel
staalres steel 28-delig * GE-strijkijzer

10 TOASTERS

10 MIXERS

2 KLEUREN T.V. TOESTELLEN

RICCAR

JVC

SANYO

Wimco
ORANJESTAD
TEL. 21361 - 22958 - 22959
SAN NICOLAS
TEL. 45162 - 45061
MORGEN, ZATERDAG 29 NOVEMBER ZIJN WIJ DE GEHELE DAG GEOPEND. IN DECEMBER IEDERE ZATERDAG GEOPEND.

Prof. Hoefnagels over 30 april 1980

Jeugd tegen de jeugd op kosten verzorgingsstaat

WILLEMSTAD — Het totale gebeuren van 30 april 1980 in Amsterdam is samen te vatten als een tamelijk omvangrijk gevecht van geuniformeerde jeugd tegen niet-geuniformeerde jeugd, waarbij men elkaar in verschillende mate min of meer ernstig beschadigde op kosten van de verzorgingsstaat. Het merkwaardigste feit is dat na deze vernielingen geen schadevergoeding is verlangd van de reldelers. Zo stelde prof. dr. G.P. Hoefnagels vast in zijn inleiding in de universiteitszaal over De kroning en de woning: "Geen woning geen kroning". Tijdens de inhuldiging van de nieuwe koningin op 30 april 1980 vonden, onder het motto "Geen woning geen kroning", rellen plaats waarvan de beelden tijdens de kroningsplechtigheid op de televisie werden uitgezonden. De Ben Hur-achtige filmbeelden van de strijd tussen de stenen gooiende jongelui en de Mobiele Eenheid van de politie, afgewisseld door beelden van de serene rust en majesteitelijkheid van de plechtigheden bij de kroning van de nieuwe koningin, bood de Nederlanders nieuwe impressies. Niet alleen de koningin was nieuw, ook het karakter van de rellen op straat had andere trekken dan men tot nu toe gewend was. Enkele kenmerken van de jeugd en haar optreden op 30 april waren:

1. De leeftijd was jonger en lag tussen 12 en 30 jaar,
2. Er waren veel deelnemers van buiten Amsterdam,

3. Het dreigconcept lag in het verlengde van het bestuurlijk concept: grote terughoudendheid, weinig geweld
4. Er werden weinig arrestaties verricht
5. Rechercheurs in burger deden mee
6. De M.E. was getergd 's Avonds en 's nachts kwamen andere bevelen; De M.E. smeedde de jongelui toen in grachten of sloeg ze in elkaar. Er zou voor de stadsschouwburg op het Leidseplein tussen 1 en 3 uur 's nachts een apotheose van geweld hebben plaats gevonden waarbij omstreeks 1500 reldelers door ongeveer 150 M.E.-ers zijn afgetuigd en in elkaar geramd, aldus een M.E.-er;
7. De reldelers konden er gemakkelijk worden geïdentificeerd via de politiefilm en de televisie;
8. Tot de "avondvoorstelling" was de M.E. niet optimaal beschermd tegen persoonlijk letsel;
9. De radioverbindingen tussen de M.E.-afdelingen waren slecht en
10. De reldelers werden niet als mensen gezien. Tot zover prof dr Hoefnagels, die daarna tot zijn hierboven vermelde conclusie kwam.

gealarmeerd door de televisiebeelden en de radioverslagen waren zij naar Amsterdam gereisd;

3. Er waren weinig of geen motieven bij de reldelers. Ze hadden niets tegen de kroning en de woning erop. Er was veel rituele navolging en imitatiegedrag.

4. De media hadden een cruciale rol in het gebeuren. Er ging werving uit van de herhaaldelijk beloofde rellen (reldelers):

5. Het dreigconcept van de M.E. (defensief, korte charges, weinig arrestaties) maakte deelname aantrekkelijk;

6. Veel deelnemers bestonden uit studerende, werkloze jongeren en uitkeringtrekkers die weinig consequenties te vrezen hadden

7. Er was vandalisme

8. De oorspronkelijke rechtvaardiging en huisvestingsideologie was niet herkenbaar in de gedragingen en vaak daaraan tegenstrijdig.

9. De Mobiele Eenheid werd als de enige tegenpartij gezien en

10. De M.E.-ers werden niet als mensen beschouwd.

Wanneer we deze rellen vergelijken met de door Provo in de zestiger jaren gevoerde acties vallen de verschillen op. Provo volgde niet na, maar vond zelf uit. Er was weinig vandalisme; er waren geen plunderingen.

Enkele kenmerken van de Mobiele Eenheid:

1. Jeugdige leeftijd; 19 tot 23 jaar
2. Aan het optreden lag een bestuurlijk pragmatisch concept ten grondslag;

Minister Jules Eischen:

Werkijdverkorting bij ALM niet onuitvoerbaar

WILLEMSTAD — Volgens minister van Arbeid en Sociale Zaken Jules Eischen is zijn voorstel tot een werkdijdverkorting bij de ALM praktisch wel uitvoerbaar. Met uitzondering van de Arubaanse FTA, hebben alle ALM-bonden negatief gereageerd op zijn voorstel, met de aantekening dat zij de uitvoerbaarheid daarvan betwijfelen. De FTA moet nog officieel reageren op het voorstel van de bewindman.

In een gesprek met de Amigoe bevestigde minister Eischen dat hij, na ontvangst van het antwoord van de FTA, zich zal terugtrekken uit de discussie inzake het ontslag bij de ALM.

Het bestuur van de NABLP, de grootste ALM-bond, heeft de minister telefonisch de afwijzing meedeeld van de vakgroepen om een werkdijdverkorting in te voeren bij de maatschappij als alternatief op de personeelsinkrimping die er volgens de directie moet worden doorgevoerd.

De belangrijkste overweging van de vakgroepen van de NABLP was de teruggang in het salaris van ongeveer 10 procent van het maandinkomen. De pilotenvereniging VNV sectie NA, heeft de minister laten weten het eens te zijn met het principe van een werkdijdverkorting om ontslagen bij het bedrijf te voorkomen, maar de uitvoerbaarheid ervan te betwijfelen. Een dergelijk antwoord ontving de minister van de VALMS die enkele beleidsvoorstellen deed, waarmee eventueel rekening kan worden gehouden in het toekomstig beleid van de ALM.

Het wachten is nog op de FTA. Naar de Amigoe vernam is het voorstel ook op Aruba niet met bijzonder groot enthousiasme ontvangen. Minister Eischen gaf in een gesprek met de Amigoe toe dat indien de meerderheid van het ALM-personeel geen heil ziet in zijn voorstel, het geen zin meer heeft om zich verder te mengen in de problematiek van de personeelsinkrimping bij de ALM.

Hij gaf toe dat zijn voorstel tot een werkdijdverkorting wellicht moeilijk uitvoerbaar zou zijn bij de ALM, maar onuitvoerbaar wilde hij dat voorstel niet noemen. Hij bracht naar voren dat de gedachtegang moet worden omgekeerd en dat er van boven naar beneden moet

worden geredeneerd: bij vermindering van vliegers zijn er minder vliegers nodig die kunnen worden ingezet in ander soort werk enzovoorts. Hierdoor ontstaat een verschuiving van werkzaamheden naar beneden en niet naar boven, vond de bewindman. De VNV en de VALMS hadden eerder al gewezen op de onmogelijkheid dat bijvoorbeeld een purser het werk zou kunnen doen van een piloot. Door die gedachtegang om te draaien vindt de minister dat een piloot wellicht tijdelijk wel het werk zou kunnen doen van een purser. Daartoe moet echter bereidwilligheid bestaan, wat nu niet het geval is.

Min. Navarro over Voogdijraad:

OOK JUSTITIELE EN PREVENTIEVE TAAK

WILLEMSTAD — De modellen van de stempels en de stickers bij gelegenheid van het 75 jarig bestaan van de zogenaamde kinderweten den de Voogdijraad zijn dezer dagen overhandigd aan de minister van onder meer Welzijnszorg mr. L.J. Navarro.

Deze wees er toen op dat niet voorbijgegaan mag worden aan de justitiele en preventieve taak van de Voogdijraad. Zoals de adviezen aan de rechter in verband met de benoeming van voogden, toeziende voogden, de bemiddeling bij adopties en de centrale taak welke men sinds de laatste jaren ook heeft bij de ondertoezichtstelling van minderjarigen. In dit verband, aldus de minister moet men ook letten op de uitbreiding van het aantal echtscheidingen, de tendens tot samenleven in plaats van trouwen, de soms overdreven vrijheid welke men de jeugd laat. Bij gelegenheid van het jubileum is op initiatief van de Arubaanse voogdijraad besloten om in samenwerking met de Posterijen in de week van 1 tot en met 5 december op alle in de Antillen binnengekomene post een herdenkingsstempel aan te brengen. Verder zal men ook een herdenkingssticker uitbrengen. Bij de overhandiging van de beide modellen daarvoor waren vertegen-

Zakenvaria

DE MADURO EN CURIEL'S Bank organiseert op donderdag elf december om elf uur 's ochtogens een ceremonie waarbij De Ruyterkade wordt, omgedoopt tot I.H. Sha Capriles kade. Aan deze kade ligt het hoofgebouw van deze bank. Het plein voor de bank is enige jaren geleden al omgedoopt tot PlazaJojo Correa. De heren Correa en Capriles zijn beiden pioniers van deze bankinstelling.

Ambtenaren niet van waterschuld verschoond

WILLEMSTAD — Ambtenaren worden niet verschoond van eventuele waterschulden. Dat stelt het BC in een brief die gezien moet worden als een reactie op enkele aan- en opmerkingen van de Algemene Rekenkamer op het financieel beleid van het eilandsbestuur.

Van ambtenaren wordt de waterschuld wel degelijk ingevorderd. Invordering van de waterschuld via de betaalsrol is echter alleen mogelijk bij eilandsambtenaren. Om geen verschil te maken ten opzichte van andere groepen overheidswerknemers is besloten van die mogelijkheid af te zien. Maar via de andere meer gebruikelijke kanalen worden de achterstallige watergelden van hen toch ingevorderd, verzekert het BC.

PREVIEW... 1981

EXCLUSIVELY AT
WONGCO

APV KOEMPOELAN IN TEKEN OUDE-NIEUWE PADVINDERIJ

WILLEMSTAD — In het weekeind van 29/30 november a.s. zullen zo'n zestig leiders en leidsters van de Antilliaanse Padvinders Vereniging (APV) samen met enige leden van de Katholieke Verkenners, de Padvinders Vereniging van de Nederlandse Antillen en APV - afdeling Aruba, voor de 22ste Koempoelan op het Kampeer- en Opleidingscentrum Ronde Klip samenkomen. Het kamp zal geopend worden op zaterdag 9 uur door de heer de Haas, oudlid van de APV.

Als motto is dit jaar "Ban pa 50 anja mas" gekozen, wat terugslaat op het vijftig jarig bestaan van de APV. Het Koempoelan programma is samengesteld door een comité van acht leden. Het programma van zaterdag (29ste) zal in de oude stijl gaan om zo de Padvinderij van vroeger te eren, terwijl dat van zondag in de moderne trant zal zijn, symboliserende de tegenwoordige tijd en de toekomst.

Zaterdagavond om precies 12 uur zal er een ceremonie plaats vinden waarbij één van de oudste leden van de APV een vaandel zal overhandigen aan de huidige districtcommissaris, waarna een nieuweling de "nieuwe" vijftig jaren zal inluiden door als eerste zijn eed op het vaandel af te leggen.

Zondag om 5 uur 's middags zal de Koempoelan gesloten worden.

Radio-programma over

Nederland en Curacao in 30 er jaren

WILLEMSTAD — Het Sproet-programma van Radio KorsouFM zondagmorgen om tien over tien zal voor een groot deel gewijd zijn aan Nederland en Curacao in de dertiger jaren.

In de geest van hoe zag de Schottegatweg eruit, hoe was de toelatingsregeling toen enz. In dit onderdeel zijn originele

opnamen uit die moeilijke periode met de crisis jaren te beluisteren.

Om negen uur 's morgens is er het programma Preekstoel vrij. Daarin wordt na een toespraak door dominee Vreugdenhil het tweede deel uitgezonden van het gesprek dat Godfried Bomans indertijd had met zijn broer de Trappist en zijn zus de zuster.

Pabien

Rio Ice Cream Parlor
te Noord
Wij zijn trots dat onze BORDEN
ice cream
hier alleen verkocht wordt

FESTIVAL 1, 2, 3
EN
DAISYBELLE
IN DAKOTA SHOPPING CENTER

Pabien en veel succes

Rio Ice Cream Parlor
te Noord
Wij wensen U een grote
klantenkring toe

TIP TOP
AGENCIES

FOR PROPER PET CARE, GET

PULVEX

Flea, Tick and Lice Killers

FOR DOGS

- * PULVEX FLEA FREE 30™ FLEA SPRAY
Kills fleas on contact and protects against reinfestation for up to 30 days.
- * PULVEX FLEA AND TICK SPRAY
Effectively kills fleas and ticks, repels flies, gnats, and mosquitoes - deodorizes, too!
- * PULVEX FLEA AND TICK POWDER
Stops scratching and itching, and reduces skin odors.

FOR CATS

- * PULVEX KITTY AND CAT FLEA SPRAY
Effectively rids cats of fleas - deodorizes, too!
- * PULVEX FLEA POWDER
Kills fleas and lice - contains dichlorophene which acts as a deodorizing agent.

Agents:
MANSUR TRADING CO.
Oranjestraat 28 — Oranjestad
Tel. 21050, 21051

boulevard theatre

November 28 thru
December 4 at 8.30 p.m.

HARDCORE

IN ENGLISH

DRAMA

ENTRANCE: FL\$. 5.00
ADMISSION: 18 YRS

November 28 & 29
at 12.00 p.m.

Midnight show

"COCKY"

Nuno Leal Maia
Consuelo Leandro

SEX - COMEDY

ENTRANCE: FL\$. 5.00
ADMISSION: 18 YRS

DAMES

De schoonheidsspecialisten

GIGLIA TONINI en MAGDA PALES

in een fantastische aanbieding.

Bij aankoop van twee cosmetica producten
ontvangt U een etui van

ULTIMA II

voor slechts f. 22,50 (US \$ 12,50)

In deze etui — gemakkelijk om mee op reis te nemen — bevinden zich o.a.:
CIARA perfume concentrate spray, CERISSA perfume concentrate spray,
cream-on concealer, Nutrient make up, quick building lastcolor, een frost
lipstick, creme lipstick, twee applicators, zes eye shadow colors.

Mis deze unieke kans niet.
Uw huid verdient het beste.

GRATIS CONSULT...ADVIES MAKE UP

Vanaf heden tot 6 december bij:

ARUBA TRADING COMPANY

Gran duelo entre Twins i Mosaicos Antillanos

Nuevas Estrellas a logra su prome triunfo

WILLEMSTAD — E kampeonato di sôftbôl lokal a kontinua ayeranochi den stadion di SUBT na Kintjân ku dos partido for di kua e ekipo di Nuevas Estrellas a registra su prome viktoria, derotando Rising Trotters ku skor di 10-9. Den e di dos enkuentro ku a tuma luga ayeranochi e ekipo di Twins a demonstra un partidazo realmente fantastiko derotando e ekipo di Mosaicos Antillanos ku skor perta di 2-1. E ultimo partido menshona sin duda tabata un di esnan di mas miho ku a tuma luga ainda den kuadro dje kampeonato di sôftbôl lokal bou di ôuspisio di CSB.

Programa kultural na Seru Fortuna

WILLEMSTAD — Djadumingu proksimo ta tuma luga un programa kultural den bario di Seru Fortuna, riba tereno di volibôl. Pa mitar di kuater e programa enkuestion, "un atâr di kultural", lo ser indurgura ku kantamentu di himno pa un grupo di padvinder i despues lo tin varios otro aktividad ku lo dura mas of menos te 7'or dî'anochi. Lo tin aktuashon di varios grupo kultural, manera entre otro: grupo di tambu Zojojo, koro di Seru Fortuna, Yerba Seku, Grupo folkloriko Taturutu i hopi mas. Tambe diputado Wout lo elabora tokante e maneho pa ku Seru Fortuna i informashon lo ser duna tambe pa parti di Trabou ku Hubentut, Fundashon Kas Popular i di Sociale Zaken. Tur bende ta hon bini. Ta bon si prinsipalmente habitantenan di Seru Fortuna hasi bon uso dje oportunidat brinda.

Hobie cat fleet 285

WILLEMSTAD — De bevoor dering en ontwikkeling van het varen met Hobie cats onder eenvormige reglementen en voorschriften is het doel van Hobie cat fleet 285, in december 1978 opgericht op Curaçao. In de omschrijving van het doel wordt verder vastgelegd dat men streng en zonder enige afwijking de oorspronkelijke karakteristieke kenmerken van Hobie cats zal handhaven. Ook wil men de belangstelling aanmoedigen voor deelname aan de zeilport en dan in het bijzonder met Hobie cats; zowel in wedstrijdverband als recreatief. Een van de middelen daartoe is de organisatie van races en regatta's. De vloot bestaat uit twintigste vijf gewone leden. Het bestuur bestaat uit minstens drie leden, waarbij de voorzitter commodore wordt genoemd en de vice-voorzitter vice-commodore. Bij de oprichting was Ian D. Campbell commodore, zijn plaatsvervanger A.A. van der Plas, secretaris Ad Wester, penningmeester Jerry de Vries en wedstrijd-commissaris is Bert Schoonen.

SPORT AGENDA

SOFTBOL
19.30 fem. AA: Wild Cats Pichingolo
21.00 mask. AA: Twins-Pichingolo
Stadion di SUBT.

BEISBOL LL
18.00 Apertura torneo internacional
Ballpark Little League na Suffisant.

DJASABRA SOFTBOL
13.30 Mask. A: Grapette-Tiburones
15.30 Mask. A: Old Spice-Acto Express
Stadion di Rif.

13.30. Mask. A: KLM Royals-Rising Trotters
15.30 Mask. A: Aquilas del Sur-Asiento Reds
Tereno di Veeris.

13.30 Mask. A: St Joris Angels-Adinkor
15.30 Mask. A: Buena Vista Power-Paradise Stars
Na tereno di Buena Vista.

FUTBOL
Torneo Jaap Hoffman
16.30 MSV II-Willemstad II tereno di Willemstad
16.30 Quick'60 II-De Maaijer tereno di Quick'60
16.30 Abrahamas II-Segas na tereno di Abrahamas.

E ekiponan di Nuevas Estrellas i Rising Trotters ayeranochi tambe a bati kabes formalmente den kategorisa femenino AA i finalmente tabata Nuevas Estrellas ku a triunfa ku diferencia minimo.

Pitcher ganadó a resulta Maritza Louisa, perdédo Wendelin Joseen kende a risibi relevo di Vivian Clara. Pa Nuevas Estrellas: 10 kareda: 8 hit i 4 eror. Pa Rising Trotters: 9 kareda: 7 hit i 4 eror.

DUELO DI PITCHEO

E partido entre Twins i Mosaicos Antillanos por ser konsidera komo un duelo di pitcher entre Wilson Obispo di Twins i Payá Antony di Mosaicos. Ambos pitcher kasi te den final di seis inning ainda tabata pintando sero tras sero riba nan adversario.

Tabata te den bom di seis episodio ku Nel Elisabeth di Twins ta risibi e prome base por bola, pa despues e propio Wilson Obispo kopera en grande ku su mes kotisa konektando un tsemendo homerun den profundo di leftfield.

Di e forma aki Twins a tuma ventaha di 2-0 kua despues a resulta di tabata suficiente pa nan a bai k'e viktoria.

Den kabes di shete inning Sandy Reina di Mosaicos a deposita un lansamentu di Wilson Obispo te den profundo di centerfield, bon pa un homerun so. Despues di e parti di Wilson Obispo kon ku bai bin ta domina e siguiente bateadonan di Mosaicos i asina konserva e ventaha di 2-1 pa su ekipo.

Un bonita partido sigus, tabata e kua di dos ekipo nan a presenta ayeranochi i e kantidat di publiko ku tabata presente den stadion di SUBT sin duda por a goza di un dje e miho partido ku a tuma luga den e kampeonato di sôftbôl te ku ayera.

KONTINUASHON

E kampeonato ta kontinua awe

Wielrennen Zesdaagse van Gent.

GENT — Na de derde nacht van de Zesdaagse van Gent leiden Patrick Bureu en Albert Frits, De Belgisch-Westvlaamse combinatie verzamelde tot vanmorgen 227 punten. De Australiers Clark en Allan zijn tweede. Op één ronde nemen Rene Pijnen (Ned) en Willy Deboescher (Bel) de derde positie in.

De stand in de Zesdaagse van Gent is: 1. Seru/Frits (Bel/Wdl), 227 punten; 2. Clark/Allah (Aus), 117; 3. Op één ronde: Pijnen/Deboescher (Ned/Bel), 239; 4. op twee ronden: Dill-Burndi/Tourne (Zwi/Bel) 140.

Cubaans eiflal in Guyana

PARAMARIBO — Het Cubaanse voetbalelftal arriveert vandaag in Guyana. Cuba speelt zondag in de buxietstad Linden, de returnwedstrijd tegen het Guyanese team. De eerste wedstrijd op Cuba werd een 1-0 overwinning op Guyana. De wedstrijd wordt gespeeld in het kader van de voorronde om het wereldkampioenschap voetbal.

WINTERTHUR — De Zwitser Peter Frischknecht legde de 24,5 kilometer af in 53 minuten en 1 seconde. De Zwitser bracht de oud-wereldkampioen Albert Zweifel daarmee een nederlaag toe. Zweifel werd in de eindspurt verslagen en eindigde als tweede. Nog een Zwitser, Erwin Lienhard, eiste de derde plaats voor zich op met een achterstand van 28 seconden op de winnaar.

nochi den stadion di SUBT pa mitar di ocho k'e partido entre Coca Cola Wild Cats i Pichingolo Hilton Casino valido pa kategorisa femenino AA i pa 9'or e ekipo di Twins lo bolbe mira akshon enfrentando Pichingolo Kas Olimpico den kategorisa maskulino AA.

PARTISIPASHON

E federashon di sôftbôl ta partisipa na tur ekiponan afilia ku e karnet nan ta kla i ku por pasa reklama esakinan na ofisina dje tesorero na Scheveningstraat 4 tel. 54700.

Ya ku e karnet nan ta kla i ku ta pasa measter pasa buska nan, e federashon ta stipula ku entrante dia 6 di desember niun hungadó ni coach no por aktua sin karnet.

Volibol hubenil ta kontinua djadumingu

Xaverianen a stroba Warwaru di bai final

WILLEMSTAD — E kampeonato di volibol hubenil a kontinua durante dje fin di siman ku ya ta leu tras di lomba ku su enkuentronan valido p'e "play-off" semi final valido pa kategorisa maskulino B. Sin duda algun partido ku a resulta hopi emoshonante i ku finalnan realmente dramatik.

DJASABRA

Djasabra ultimo e ekipo di Warwaru den kategorisa maskulino B ku relativo fasilidat a derota e ekipo di Xaverianen ku skor di 2-0 den kuadro dje "play-off" semi final. Ambos set a ser gana pa Warwaru ku skor di 15-10.

Ekipo di Olympia den grupo tambe di kategorisa maskulino B a derota e ekipo kampeon di aña pasa Technisch College St Jozef ku skor di 2-1. Despues di a gana e prome set ku skor di 15-11 Olympia measter a baha kabes den e di dos ku skor perta di 13-15. Sinembargo den e di tres i tambe ultimo set e ekipo no a laga niun duda di ku e ta superior di su adversario ganando ku skor di 15-5.

DJADUMINGU

Su djadumingu siguiente e ekiponan a bolbe enfrente otro den kuadro dje play-off semi final i tabata Olympia i Xaverianen kendenan a triunfa i asina gana e derechi pa pasa p'e buelta final pa disputa e titulo di kampeon maskulino B.

Olympia djadumingu si a bini desidido i derota su adversario St Jozef den dos set sigui, 2-0. Ku skor di 15-10 i 15-11 Olympia a gana e derechi pa bai final.

EMOSHON

E partido entre Olympia i Technisch College St Jozef sin duda tabata di bon nivel, pero eun ku a resulta mas emoshonante i dramatik tabata entre Warwaru i Xaverianen.

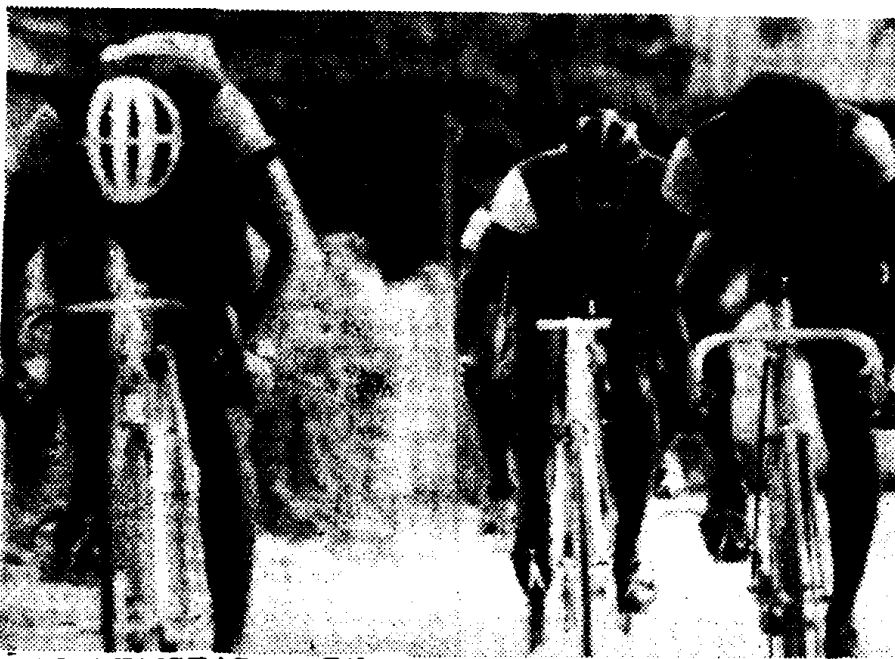
Despues di ku Warwaru a pika dilanti ganando e prome partido dje serie di e play-off semi final miho di tres, e ekipo di Xaverianen a bini d'atras pa empata e serie i finalmente triunfa. Den e prome partido di djadumingu Xaverianen a derota Warwaru ku skor perta di 2-1 e resultado di e setnan ta un prueba autentiko di e kalidat di wega ku a ser brinda pa ambos ekipo: 15-11, 13-15 i 15-10 na favor di Xaverianen, kende di e forma aki a forsa un empate na una.

Un kuartu di ora despues e ekiponan a bolbe enfrente otro pa disidi definitivamente ta kua lo pasa p'e buelta final. Tabata finalmente Xaverianen kende a

Tafer verslaat

Conteh op punten

PARIS — Hocine Tafer, Frans bokskampioen in het halfzwaargewicht heeft gisteravond in Parijs een puntenoverwinning behaald op de Brit David Conteh. De partij ging over tien ronden.

WILLEMSTAD — Riba e portret aki por mira algun siklista lokal den akshon. Lastimamente e deporte aki kende den pasado tabata gosa di un popularidat enorme a para bira algu ku rara bes bo ta tende algu di dje. E problema kardinal k'e deporte di siklismo ta sinta kune ta falta di un pista adekua kaminda por praktika. Kon ku bai bin e deporte di siklismo ta sigui saka kua den eksterior i proksimamente un ekipo konsistiendo di seis koredô lo biaha pa St Maarten kaminda nan lo kompeti den un enkuentro internashonal. Un ayudo p'e grupo aki sin duda lo ta na su luga.

Ekipo di siklismo lokal ta biaha pa St Maarten

WILLEMSTAD — Dia 4 di desember proksimo ta sali pa St Maarten un grupo di siklista lokal pa partisipa na un enkuentro internashonal di baiskel di kareda. Lo tin partisipashon di diferente pais di nos region, manera entre otro: Puerto Rico, Sto Domingo, St Kitts, Guayana, Trinidad i varios otro mas.

E ekipo di Korsou lo ser forma p'e siguiente siklistan: F. Carolina, E. Booi, S. de Palm, M. Fluonia, F. Fluonia i tambe Ron Cassidy kende alabes lo fungi komo kapitan dje ekipo. E kareda di St Maarten lo ta di un distansia di alrededor di 130 kilometer. Manera ya a ser menshona ariba e selekshon ta sali for di Korsou dia 4 i ku tur probabilidad nan lo kompeti dia 6 i 7 di desember.

Ron Cassidy kende lo fungi komo kapitan dje ekipo a kaba di regresa for di Miami Merka kaminda ela titula kampeon den un kareda internashonal, asina yama "The Great Coconut Grove Bike-run". Tur esnan ku di un of otro forma por duna un kontribushon n'e seis siklistan enkuestion di moda ku nan por trata di promove mas ta ser suplika pa tuma kontakto cu sefior Ron Cassidy na telefon 82434 i asina kontribui ku un bon kousa.

Johan Cruiff als begeleider bij Ajax

AMSTERDAM — Ajax heeft gisteren Johan Cruiff aangesteld als begeleider van het eerste elftal. Cruiff, die al geruime tijd meetrainde met zijn oude club, gaat het eerste elftal vier maanden lang begeleiden en begeleiden. De positie van trainer Leo Beenhakker wordt door de komst van Cruiff niet aangetast. Bovendien trok de Amsterdamse club Wim Jansen aan. De oud-Feyenoorder, die evenals Cruiff in de Verenigde Staten uitkwam voor Washington Diplomats, speelt vermoedelijk aanstaande zondag in de competitiewedstrijd tegen FC Twente al mee. De overeenkomst tussen Ajax en Jansen loopt tot het einde van het seizoen.

Jilesen blijft goed volgen

Capablanca spelers aan kop in Ennia-schaaktoernooi

WILLEMSTAD — Na de derde ronde van het "Ennia"-schaaktoernooi ter nagedachte-nis van wijlen H.I. Lopes gaan de Capablanca-spelers Glenn Sewrajsingh en Charles Fernan aan kop met elk drie punten. Ch. Jilesen blijft goed volgen met 2 1/2 punten.

De uitslagen van de in de derde ronde gespeelde partijen waren: C. Thomas - Ch. Fernan 0-1; J. Blanken - G. Sewrajsingh 0-1; G. Mirza - Ch. Jilesen 0-1; J. de Vos - I. Moron 0-1; A. Mamber - Om. Merien 0-1; Ph. Maharaj - A. Luyando 1-0; R. Daou - J. Krois 0-1; N. Marti - I. de Vries 0-1; H. Noorden - Y. Marti 0-1.

STAND

De stand na de derde ronde is: G. Sewrajsingh en Ch. Fernan gaan aan kop met 3 punten; Ch. Jilesen 2 1/2; I. Moron, Om. Merien, Ph. Maharaj, C. Thomas en J. Krois hebben elk twee punten. J. Blanken 1 1/2; G. Mirza, A. Luyando, J. de Vos, I. de Vries, R. Daou, Y. Marti en A. Mamber hebben allen één punt. N. Marti en H. Noorden hebben nog geen enkel punt binnen kunnen halen.

VIERDE RONDE

Voor de vierde ronde, welke vanavond wordt gespeeld, komen tegen elkaar uit: G. Sewrajsingh - Ch. Fernan; Ch. Jilesen - Ph. Maharaj; J. Krois

Sinterklaas Verlanglijst van Salas Sport Shop

vanaf Donderdag 20 Nov. op Mahasiweg 32.

- *ROLSCHAATSEN
- *SKATEBOARDS
- *TRAC BALL
- *TENNIS PRACTICE SET
- *BEACH TENNIS SET
- *BASEBALL TEE SET
- *BEACH BASKETBALL SET
- *Hoola HOOPS
- *BADMINTON SETS
- *SCHÖMMEL SET
- *FISH KIT
- *CROQUET SET
- *DARTBOARD SET
- *TAFEL VOETBAL
- *SJOELBAK
- *TAFEL TENNIS TAFEL
- *FAMILY TENNIS SET

EN OH ZO VEEL MEER EERST NAAR

Salas Sport Shop voor Sinterklaas

LAATSTE MODE AFKOMSTIG UIT INDIA

COLORFUL STRAITS

TE KOOP AANGEBODEN een massief houten LITS-JUMEAUX PORCHSTOELEN

Tel.: 874180 na 17.30 uur

GEZOCHT

Voor onze computer afdeling, een persoon met ervaring op het gebied van het coderen van computerbonnen.

Zonder deze ervaring is het onnodig te solliciteren.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan: Bureau van dit blad nummer DA17.

Plantique Ixora

Bramendiweg (achter Kustbatterij)

Wij hebben een mooie collectie KLEIPOTTEN o.a. SCHILPADJES, KEDSEN, UILTJES, CACTUSBANKEN en INDIAN MOCCASINS.

Ook niet te vergeten onze mooie en goedverzorgde planten. Voor Sinterklaas zijn wij op 4 december de hele dag open tot 8 uur 's avonds.

Casims Enterprises Wholesale

Op de hoek kruising Dr. Maalweg + Bramendiweg

Heren-, dames- en kinderkleding.

Zie onze nieuwe collectie fantasie-sieraden voor Kerstmis.

Open op zaterdag van 9-12 uur.

Tel.: 54211

COMMANDANT HR. MS. ROTTERDAM

ZOEKT VOOR ZIJN GEZIN MET SPOED EEN GEMEUBILEERDE WONING

voor de periode december 1980 tot juni 1981.

Tel. 81422 tussel 37, 's avonds tel. 37967.

Een dienstverlenend bedrijf zoekt voor een periode van 2 jaar

2 HUURWONINGEN

met een huurprijs tot circa F. 1.500,- per maand.

Niet gemeubileerd.

Enige vooruitbetaling geen bezwaar.

Telefonische reacties na 20.00 uur via tel. nr. 78198.

Schriftelijke aanbiedingen P.O.B. 762, alhier.

Het schip van CASA LEON

is aangekomen met de grootste sortering kinderkleding speciaal voor de komende feestdagen

* SLACKSETS en SHORTSETS van "HEALTH-TEX"

* JURKEN * ROKKEN

* BLOUSEN * BAGGY PANTALONS

* OVERHEMDEN

CASA Broadstreet (D)

LEON Heerenstraat (F)

ZOEKERTJES

DINSDAGS EN VRIJDAGS

tot 10 woorden

F. 5,50

Elk woord meer f. 0,25.

UITSLUITEND
À CONTANT!

OP AANGEBODEN CURACAO

1. SET, zitkamer, eetkamer-lamp, eetkamer-keukentafel, één persoons-twee persoons-matras, hang en eetkamer, keuken-stereo-set, schemer-lamp, 39, tel.: 14235.

2. lessenaar + stoel, 2 size bedden, één bed. Inlichtingen, tel.: 12179 na 5.

DEL: Architectenweg 3, en zaterdag-ochtend. 10.000 B.T.U. i.z.g.s. Tel.: 81658.

OSSET +2 speakers. Inlichtingen tel.: 12179 na 5.

di di kushina. Tel.: Fairlane Torino. Te 10-achter.

Micro Computer Kit met decoder. Merk Elf. Tel.: 44761.

SET 504 71 t.e.a.b. Tel.: Chevrolet Chevrolet, 4.500. - tel.: 78926.

SET (wit), salontafel, kinder- en 2.8152.

MINI 76. Inl. Tel.: 7 uur.

TE toy, peddeltjes, getatouerd en met 30.

SECTORS Car - 1971, rover leather interior, V-8 3.5 automatic. Drives Rolls Royce. If you like and good workmanship, my car is for you. 36242 after 5 p.m.

OVERNEMING: Chevrolet '79.

SALE

SALE

SALE

SALE

SALE

Amerikaans model met airco. Sta. Rosa 171.

1 EIKEN-zitkamer, Concord Stationwagen 1978, airco 36.000 B.T.U., teeners slaapkamer. Tel.: 24473.

WEGENS VERTREK: Mazda 323, b.jr. 1978, 5-deurs, airco, 30.000 km als nieuw NAF. 8.950. - Doornaweg 46. tel.: 78417.

G.E. AIRCO 16.500 B.T.U. i.z.g.s. fl.550. - Bankstel (gebroken wit) fl.1200. - Monte Carlo 1976, fully equipped, fl.7500. - Duitse Herder (reu) 2 jaar oud fl.150. - Inf.: 77291.

WEGENS VERTREK: Audi 100 Radio + trekhaak. "Soltuna" Baculaf z/n. Achter sportveld Quick '60, tel.: kantooruren: 76555.

BUITENBOORDMOTOR 40 p.k. ku remote control i stuurwiel fl.1.200. - Cantlaarweg No.18, tel.: 54417.

NAAIMACHINE Nechi, grote ronde porchtabel, auto merk Audi. full automatic, tel.: 87830.

WEGENS VERTREK: Volkswagen Kever, 1974 i.z.g.s. tel.: 674134.

ANTILL, silv. munten, bijv. fr. 5/11 kind fl.25. - miniatuur, P. Stuyvesant fl.38. - etc. aanbestedingen na 20.00 uur tel.: 43515.

FORD Cortina '78, AM-FM cassette, playmate 1.2.2.2. tel.: 44634. Gouletstraat 8 Surf.

WEGENS VERTREK: enkele stoelen, zitkamer, kasten, wandmeubel, eetkamer, etc. Tel.: 53181, alles moet weg voor zondag.

I.Z.G.S. 1 wandmeubel (6 stuks), 1 set porchtuilen. Inl. tel.: 55802.

WEGENS VERTREK: Casco VW Safari Jeep 1978, casco in goede staat: slaapkamer-ameublement bestaande uit 2

KASTAN AGENCIES
Kaya Pabst, Jan Beldhuis 15
zijweg Erasmweg - Tel. 7777

ONZE NIEUWE ZENDING IS BINNEN
Alle modellen wederom verkrijgbaar.
Ook de grote modellen 4,20 x 6 m.
Voor ARUBA
DIBO AGENCIES
Victor Hugostraat 2
Tel. 22980

Verschuifende
KERSTDECORATIES
KERSTKARDS
VADER en MOEDER
Curaçao Hardware

persoonsbed, ombouw en 2-deurs hanglegkast; 1 jaar oude portabele zwart-wit t.v., Sanyo, bijzettafeltjes, eetkamer-ameublement bestaande uit tafel met 4 stoelen met zitting en rugleuning van leer, airco, fan, 2 tuin spotlights, strijkplank. Carawarweg 55, tel.: 36720.

AUTO Mazda-606-bjr. '73, 4-deurs. Vraagprijs fl.1.900. -; Tel.: 79520.

MOOI zwart skaileren bankstel met pas overtrokken stoffen zandkleurige kussens bestaande uit sofa en twee fauteuils fl.850. - Kintjanweg 5, tel.: 55252.

I.v.m. Vertrek: in uitstekende staat verkerende 21 FT zeewaardig kajuitzeilschip (de "argo"), 2 slaapplekken grote hondekooi, onderwater toilet, 9 1/2 P.K.B.B. motor in bun, complete goede set zeilen, (gloednieuwe roodbruine Genua), zeer ruime cockpit. Appolstr. 13, tel.: 36338.

WEGENS VERTREK naar Nederland één zitbank + 2 fauteuils (bruin), 1 kinderledikantje + commode en bijpassende lakentjes (6mnd gebr.), 1 lamp (oranje), kleine ronde bar op wielen, 1 strijkplank + strijkijzer, (220 V), luidspreekboxen. Kaja Fort de France 42 boven, tel.: 84953.

FORD Mustang Ghia 8 cyl. Bouwjaar 1975, full equipped. Vraagprijs fl.5.500. tel.: 79824.

WITTE Stof Tappan (groot) i.z.g.s. fl. 450. - saffisch fl.400. - 15 1/2 m. gordijnstof (nieuw) fl.50. - amplifier Sherwood 75 Watt. fl.275. - Tel.: 43760.

WEGENS VERTREK: geluidsinstallatie, (tuner versterker) pick-up + 2 boxen, kleuterbed, wedgwood servies (Quince) schemerlampen, grote planten, boekenkasten, werkbank, porchtlampjes, electric grill (220 Volt) (Moulinex) Amalia v. Solmslaan 12, tel.: 43744.

WEGENS VERTREK: Rotan hangstoel fl.40. - schommelstoel fl.40. - bank fl.75. - wasmachine G.E. 2 1/2 jr. fl.450. - electr. oven/grill fl.100. - 1 pers. bed + matras fl.75. - zeilboot 5 meter lang fl.1500. - tel.: 37143, Van Engelenweg 27.

AIRCO Frigidaire 16000 B.T.U. 2 jaar fl.850. - aluminium dak fl.450. - handmixer fl.35. - hamburger frijter fl.40. - Hot Beverage maker fl.40. - poeltje boeken. Informatie St. Rosaweg 54, tel.: 56115.

FORD CAPRI: Prijs n.o.t.k. tel.: 79297.

SIMCA 1508 G.T. Abrahames 104. Tel.: 673427.

TE KOOP GEVRAAGD CURACAO

TA BUSCA terreno pa traha cas preferibel na Goede Hoop of vecindario 8 - 16.00 tel.: 95213 of despues. 84714.

EEN Keukenkast, tel.: 55807.

LEGKASTEN en een stoof tel.: n. 13389 of Popo 27.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

KAMERS met airco. Inlichtingen tel.: 36593 na 5 uur.

VOOR een serieuze heer een appartement incl. service. Inlichtingen: Valkenweg 14, J. dorp.

NIEUWE CURUS
BASIS PRINCIPES VAN MANAGEMENT

DOCENT : **Reino D. Madors**
LESUREN : **Elke Maandag 18.15 tot 22.00**
PLAATS : **Neptunusweg 30**
DUUR : **8 weken**

Eerste Les : **5 Januari 1981**
Laatste Les : **23 Februari 1981**
Examen : **8 Maart 1981**
Minimum eis : **Cursist moet reeds leidinggevende functie bekleden**

Inlichtingen : **Tel. 36857 / 36815**
Inschrijving : **Vóór 15 December 1980, aan de Neptunusweg 30**

efficiency in operation
p.o. box 24
neptunusweg 30
curacao, n.s.

GEMEUBL. tuinhuisje, geschikt voor 1 persoon, incl. water en gasenergie. Carawarweg 72.

GEMEUBILEERDE kamer. Inl. Fredericstraat 128.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

WOONHUIS: Tel.: 79596.

PERSENEEL GEVRAAGD CURACAO

ZELFSTANDIGE hulp in de huishouding liefst boven de 30 jaar voor 3 ochtenden per week. tel.: 54316. Parera.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

BETONNEN HUIS, in goede staat met eigendomsterrein. Voor informatie: Catashi 8. Santa Cruz.

BAR, set di sala, ijskast chikito, Ponton 70.

GALANT statieb. wagen 4 deurs, bouwjaar 1975 in goede staat, Bucutiweg 16, tel.: 23799.

PEUGEOT 504 Parts. Schotlandstr. 5-A. 10-2 p.m.

HONDA Civic '78 in prima staat, gold, driedeurs, 29.000 km, vr. pr. NAF. 4500. - Verschoor, Seroe Bijnto 58, (aan grote weg O.Stad-Sta Cruz).

WEGENS VERTREK: Huis-houdelijke artikelen, auto, airco enz. Tel.: 93439. Seroe Colorado 348.

INBOEDEEL: Timonstraat 2, tel.: 24495.

WASAUTOMAAT, naaimachine, ijskast, filmscherm projector, bureau, strijkijzer, stereo, wandmeubel, Bloemond 14-A.

ZWARTWIT vergroter Moapta-Axomat BSA-dames-fiets met drie versnellingen: Kas Ariba 5-A (Sta. Cruz.)

UPHOLSTERY material, 22 meters, tan and gold, mild stripes, fl.400. - Call: 9-3384.

1974 Pontiac Ventura 2 door, Fair condition, Seroe Colorado 1575. Tel.: 9-3640.

TELESCOPE, Celestron 5, with tripod and accessories, for serious amateur, Fls. 1500. - Call 9-3384.

TOYOTA Starlet, twee jaar oud, prima staat, Kas Ariba 5-A. (Sta Cruz).

SET DI SALA, set di comedor, nobo nobo. Ruiz, Seroe Pretoe 28, Paradera.

ALLERLEI huisraad: bureau, bed, pannen, stoelen, boekenkasten, ladekast, radiomeubel, enz. enz. Bernhardstraat 319. Za: 9.30- 11 werkdagen: 3-5.

STOOF Riviera, box spring 2 pers: praktisch nieuw. Rondweg 4.

ORCHIDS AND PLANTS SALE: Beatrixstraat 38. Saturday 29th November between 10.00 a.m. and 5.00 p.m.

PLANTS, 90 gal hot-water heater fl.150. - large bird cage, animal cage, gas B.B.Q. + smoker area carpet. Tel.: 22043. Shiribana 5.

3 DELIGE klerenkast, BeuJonstr. 11. Tel.: 23059.

CHEVY Pick-up 1964 fl.2300. - Toyota Corona 1964.

fl.2300. - Fiat 850 1966. fl.1500. - Don Butts. Bushstraat 3. Ponton.

SPLINTER NIEUW tapijt + baby box. Tel.: 26682. Tanki-Leendert 145.

UN "Ice Crush Machine" chikito y un "Broil Chicken Machine" chikito. Por tuma contacto na tel.: 24681 o pasa personalmente na Catiri 5, despues di 5'or di atardi.

QUASAR video cassette recorder 2 en 4 uren nog geen jaar oud, compleet met verpakking stofkap en video camera adaptor voor fl.1300. - Seroe Colorado 1558, Tel.: 93354.

IJSKAST Westinghouse z.g.a.n. Defrost fully automatic fl.950. - Alabiancastr. 2. Tel.: 28786 of 26224.

2 STUKS 1 persoons bedden, fl.100. - p/stuk, T.F. 7-A, tel.: 22145.

TE KOOP GEVRAAGD ARUBA

2e HANDS radio cassette recorder, Tel.: 24300 tel 131- tot 167. Dhr. M. Voorn.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

GEM. woonhuis twee slaapkamers in de omgeving v/d stad. Inlichtingen 28417 na 6 uur.

GEMEUBILEERD appartement met airco voor 1 persoon. Tel.: 21630.

TE HUUR GEVRAAGD ARUBA

GEZOCHT 1 ongemeubileerd woonhuis met 3 slaapkamers, tel.: 23475/21754. Office hours. Micheline.

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

DIENSTMEISJE - gevraagd 5 halve dagen. Seroe Blanco 58-1.

SENORA pa trabao di cas, mltar of henter dia. Tel.: 23676.

MESTER mucha muher pa trabao di cas, henter of mltar dia. Tel.: 23059. BeuJonstr. 11.

Zeg het met bloemen van t schuurtje
W. Churchilweg 181 - Tel. 62000

Wegens Vertrek
zit-lig bank, hang-leg kast rubberboot huishoudelijke artikelen, t.e.a.b.
Matancia 21

HANDDOEKEN, BAD-DOEKEN, KEUKENDOENEN THEEDOEK in alle kleuren en ook met Karstedekorste.

la Bienvenue
Santa Rosaweg 113 - tel. 37205

RUM SAN PABLO
TOPKWALITEIT

WIJ ZIJN VERHUISD
naar de SANTA ROSAWEG naast La Buis (Bouwhof)

Csp Curacao Swimming Pool
SALES & SERVICE
tel. 36451 (bij geen geluid: 372771 of 36335)
Ook hier gaarne tot U dient met
ZWEMBADEN
IN VERSCHILLENDE MATERIELEN MODELLEN
Ook verkrijgbaar: chemicaliën, riviermeubel, ligstoelen, parasols, etc.

Coty is back in town
COTY COLOGNE & PARFUM AVAILABLE AGAIN
COMPLICE AND IMPREVUI

ALSO COMPLETE MAKE-UP LINE SUCH AS EYE-SHADOW, BLUSH-ON, NAIL POLISH ETC.
DROP IN AT OUR STORE IN PUNDA OR HILTON AND BUY YOURS

PENHA

TRUDY'S DOG SHOPPE
Sta Rosaweg 64
Tel. 36833

OP VAKANTIE?
Laat Uw hond of kat verblijven achter in ons
DIERENPENSION!
Ook hebben we HONDEN-VOER, VITAMINES, etc.

Weer volop jongens **POLO SHIRTS**

DUMBO N.V.
Zuikertuintjeweg

LANDSRADIO
Weigering telefoongesprekken en telegrammen

Met ingang van 2 december a.s. zullen door landsradio telefoongesprekken en telegrammen geweigerd worden, aangeboden vanaf telefoonnummers op Curaçao waarop rekeningen openstaan van vóór augustus 1980.

Ingeval U dienstverlening geweigerd wordt, kunt U de afdeling Inlichting telefoonsnummer 12223 voor verdere informatie en afwikkeling bellen.

★★★ **GEZAMENLIJKE "GARAGE SALE"** ★★★
(Wegens vertrek)

stalen bureaus - elektrische apparaten - auto radios - C.B. - ijskast - stove - combi stove-ijskast-wasbak - keuken gerei - servies - gasser - solar B.B.Q. - antiek - bedden - bankstel - eethoek - planten - pronkstukken - originele Perzische tapijten - GRASSERE schilderijen - Windsurfing trapezen - imperiale - skis - kleding - schoenen - pocket boeken - EN NOG VEEL MEER!!!!

DAPHNEWEG 34,
achter Samirah Liquor Store, Sta. Rosaweg).
Zat. 28 Nov. 9am - 6pm en
Zon. 30 Nov. 9am - 1pm

4 Oosters Huisje
Speciaal zaak voor Rijsttafelartikelen.
heeft versie tahoe, tempoh, loempia's en nog meer.
Ook kant en klaar gerechten. Zaterdag a.s. om 12.00
BAMI, FOYUNG, TJAP-TJAY.
HOFWEG 3 - JULIANADORP
Tel. 82529 - 82828

Boutique Margot N.V.
In tegenstelling tot andere zaken verlagen wij juist onze prijzen gedurende de maand december. Komt en overtuigt U zelf.

JUMPSUITS IN ELKE PRIJS
(vanaf fl 40.-)
en elke maat. En natuurlijk ook JURKEN voor de komende feestdagen.

Elnapress electronic
De moderne oplossing voor een oude plaag.
Eenvoudig, snel, oersaak, laag stroomverbruik.

Universal Trading Inc.
Tel. 23375

RUM SAN PABLO
TOPKWALITEIT

WIJ ZIJN VERHUISD
naar de SANTA ROSAWEG naast La Buis (Bouwhof)

Csp Curacao Swimming Pool
SALES & SERVICE
tel. 36451 (bij geen geluid: 372771 of 36335)
Ook hier gaarne tot U dient met
ZWEMBADEN
IN VERSCHILLENDE MATERIELEN MODELLEN
Ook verkrijgbaar: chemicaliën, riviermeubel, ligstoelen, parasols, etc.

Coty is back in town
COTY COLOGNE & PARFUM AVAILABLE AGAIN
COMPLICE AND IMPREVUI

ALSO COMPLETE MAKE-UP LINE SUCH AS EYE-SHADOW, BLUSH-ON, NAIL POLISH ETC.
DROP IN AT OUR STORE IN PUNDA OR HILTON AND BUY YOURS

PENHA

WRINGER WASMACHINE

fl. 570,-
cash

met elektrische timer en waterpomp.
Deze zeer speciale aanbieding is geldig
tot eind van het jaar.

KOOYMAN

SANTA MARIA STA. ROSA ZEELANDIA

**PATRICK'S
FOR PIANO'S**
**USED AND
NEW**

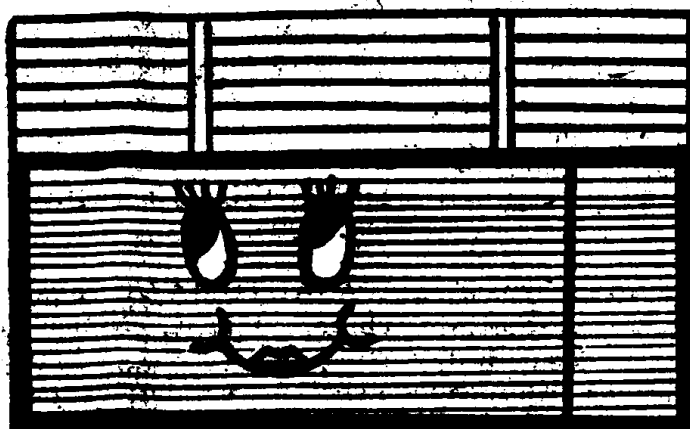
Voor al Uw elektrotechnische
werkzaamheden
Bel "OKIE" tel. 37384
OKIE - Oficina di Konsaño y
Instalashon Elektro
tekniko.

**SPECIALE
KERSTAANBIEDING**
IJskasten en
diepvriezers van General
en Frigidaire van fl. 800,-
t/m fl. 2000,-
20% KORTING
**TRAPPENBERG
TRADING CO.**
Centro Comercial Antilia
Tel.: 37487

BELLEVUE
Hotel-bar-restaurant
Voor uw zakenlunch of een
gezellig diner, het restau-
rant met het beste CRIOLLO
en lekkerste SEAFOOD
Open: voor lunch van
12.30 u. Voor Diner van
18.00-22.00 u. Tropical
sfeer in airconditioning.
Maandag na 3.00 u. ge-
sloten. For reservations:
tel. 54291/54294.

**Sinterklaas en Pieterpakken
te huur**
Tel.: 25485 - 25400, toegestel 7.
Na 6 uur: Telefoon 83986

Si mi drei tur dia
1 ora dimas, lo mi
kostabo fl.15,- extra

pa luna ku ta kasi
fl. 200,- pa anja!
No ta mihor bo legumai
esun ora extra
Aki ???

INVITACION

El Centro Cultural Bolívar y Bello tiene el placer de
invitar a la Colonia Venezolana y al publico en gene-
ral para el concierto de Música popular de Venezuela
que enterpretara el grupo

"Tierra Brava"

LUGAR: Dr. Martin L. King Boulevard No. 95
FECHA: 28-11-80
HORA: 8.00 p.m.
ENTRADA GRATIS.

BUSINESS AND/OR PLEASURE LUNCHEON!

Invite your customer, associate, colleague, wife,
husband or friend to enjoy with you our

"Chef's Table" Buffet

Delicious selection of cold cuts, salads
vegetables... or

Hot Grill

Savory chops, steaks, salads and
vegetables.

Either lunch only fl. 16,60 plus 10%
Tasty wine or cold beer, extra.
Every day, except Sunday, 11:30 - 1:30.
in our airconditioned Waterfort Grill

Curacao Plaza Hotel
CP Hotels Ltd.

meer geld
voor uw geld

Bank of America een van de grootste ban-
ken ter wereld, geeft een hoge rente op spaar-
bankboekjes, maar liefst:

5 1/2%

(de meeste andere banken
geven slechts 5%)

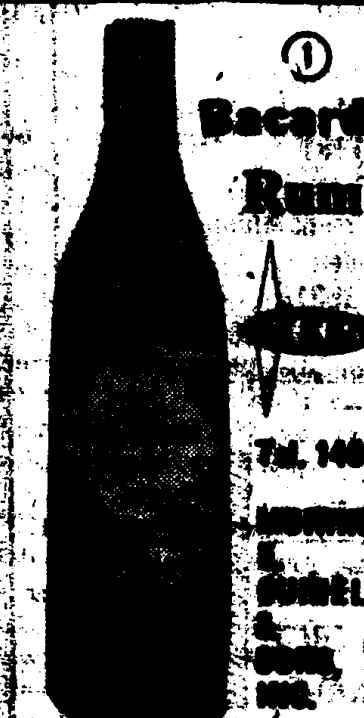
HET LOONT TE SPAREN BIJ

BANK OF AMERICA

WILHELMINAPLEIN 14-16 TEL. 12822

GEDENKT U WAT U DOET TOT 3.00 PM. ZODAT U TUSSEN DE MIDDAG OP UW GE-
WENSGE PAKKETTEN PAKKEETJES, UW BANKZAKEN KUNT AFHANDELEN.

HENNESSY
COGNAC

Doe mee aan de grote

MECS

Kerst Puzzel

WAT U MOET DOEN:

In elke advertentie wordt één nummer bij een drank
aangegeven.
Verzamel de naam van de drank en stuur aan het eind
van de campagne alle namen van de dranken met de
bijkomende nummers aan onderstaand adres.

PRUZEN

De winnaars ontvangen een prijs van

10 FLESSEN DRANK

ER ZIJN IN TOTAAL 10 WINNAARS

Bij meerdere goede inzendingen bestaat het lot.
Inzendingen uiterlijk 19 december aan het adres van

MORRIS E. CURIEL & SONS, INC.

Lindberghweg 32 - Tel. 14680

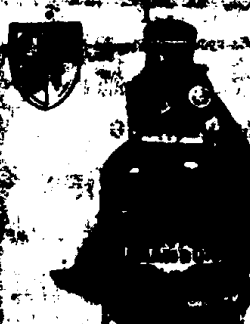
De winnaars worden op 30 december bekend gemaakt
wanneer de prijzen kunnen worden afgehaald. Het
personeel is van mededinging uitgesloten. SURINAAM

**Gardemari
Sherry**

The Associated
Sherry
Wij het dat u
of dryden

MATEUS
BROUWERIJ
de vervaardiger
van
Portugal

**DIAMANT
SCOTCH DRESSING**

**Orange
Liquor**

Voor
prettige
feest-
dagen

Londen
Champagne

WORLD IN A NUTSHELL

atching pre-election wounds

SAN SEBASTIAN — Gunmen believed to be Basque separatist guerrillas killed the local police chief and wounded his chauffeur in a submachine-gun ambush here, police said. It took to 108 the number of people killed in Basque country political violence this year.

Koersen Centrale Bank

US DOLLAR	1.77	1.79	1.31
CAN DOLLAR	1.49	1.51	1.53
PND STERLING	4.16	4.215	4.275
NED GLD	35.05	35.77	36.57
BOLIVAR	40.91	41.63	42.43
ZW FRANCS	102.37	103.39	103.89
FR FRANCS	--	35.23	45.60
DAITSE MARK	92.32	93.24	93.84
SUR GLD	--	100.57	100.57
IT LIRE	1.54	1.57	2.00

English Companion

Paranda

HOW, WHEN & WHERE TO WINE, DINE, DANCE AND BE ENTERTAINED IN CUBACAO

Rijsttafel

RESTAURANT

INDONESIA

Nasi Rames, Nasi Goreng Rijsttafel at Lunch, Rijsttafel evenings. Open from 12 p.m. to 3 p.m. and from 6 p.m. to 11 p.m. Reservations tel. 12915. Closed on Sundays. Airconditioned.

MAKE YOUR WEEKENDS ENJOYABLE !
buy a
Windsurfer, Sunfish or Boston Whaler
Spanish Water Holiday - Tel. 672003 - 611085

Le Reef
Seafood Restaurant Cocktail Lounge and Dancing

Try our famous seafood prepared Caribbean style.
Every Thursday live mexican music.
Every Friday live music from local bands.

Lunch 12 - 2, Dinner 7 - 11, Dancing & Snacks 11 - 3.
Saturday & Sunday Dinner & Dancing.

Le Reef only for those who appreciate well prepared, delicious seafood.
Le Reef Curacao's first exclusive seafood restaurant. Located in Riffort
(used as a jail many years ago). For reservations tel. 238244.

NAICKS' PLACE
THE RIGHT PLACE... THE ONLY PLACE...
TO WORK YOUR BODY ANY NIGHT OF THE WEEK.
STARTING AT 10, THIS DISCO WON'T QUIT
TILL YOU DO!

Private Disco Club, but visitors
are more than welcome!
Lindbergweg 32. Tel. 14640.

**COURVOISIER
COGNAC**

El Auténtico
Brandy
de Napoleon

**Agente:
EL LOUVRE S.A.**

**NO SNACK, NO MEAL,
NO PARANDA IS
COMPLETE WITHOUT**

AMSTEL

**THE
PURE
BEER
IN THE
WORLD!**

A black and white photograph of an Amsterdam beer bottle and a glass of beer. The bottle is on the right, dark with a light-colored label. The glass is on the left, filled with beer and a head of foam. The background is dark and textured.

Enjoy the
exciting atmos-
phere of the
HILTON where
there's always
SOMETHING
going on !

LLOYD JEAN-BAPTISTE
will entertain you in the Willemstad Supper Club &
Tambu Lounge. Dance music by Norman Moron
and his combo.

Thurs: Shipwreck Barbecue Party & Folkloric show at
the Pisce Fort 11: 30 p.m.

Sat: Showtime in Willemstad Supper Club & Tambu
Room 10:00 p.m. to midnight.

Sun: International Buffet & Showtime in Willemstad
Club 10:00 p.m. (no Rijsttafel)

PISCA BAR is open & alive from 11 p.m. to 1 a.m. **CASINO** wheels & deals every nite from 9 sports shirts welcome
Thursday, GOURMET DINING and INDOONESIAN RIJSTTAFEL plus show nitey at 10:00 p.m. except Thursday in the **WILLEMSTAD SUPPER CLUB**.

CURAÇAO HILTON
HOTEL AND CASINO
For reservation phone 25000.

READ PARANDA TO KNOW
WHERE TO WINE, DINE, DANCE
AND BE ENTERTAINED

Enjoy
Coca-Cola
Trade mark (R)

Anywhere! Anytime! Anyhow!

REMY MARTIN

Loaíez & Cía S.A.

Tel. 35274
36693

**COGNAC
REMY
MARTIN**

**FOR
CHINESE**

THE GREAT WALL

長城

**12 to 10:30 p.m.
days. Telephones
in Centro Comercial**

Four Fantastic Frommer Frolics

FRIDAY AT EIGHT... Calypso Night with the "Jump Up" music of the K.M. Steelband.

SATURDAY AT EIGHT... Caribbean Night with Cuminda Criollo and featuring the colorful folkloric group "Nos Antilla".

SUNDAY AT EIGHT... Mexican Night with A la Carte dinner and Mexican music by Mariachi Fortuna.

SUNSET HAPPY HOUR... Daily (except Saturday) from 6 - 7 p.m. Your favorite cocktail prepared by our expert mixologists. Romantic songs with "EL CHEVERE". All drinks half price.

A black and white photograph of a Los Angeles restaurant advertisement. The ad is titled "Four Fantastic Frommer Frolics" and lists four events: Friday Calypso Night, Saturday Caribbean Night, Sunday Mexican Night, and a daily Sunset Happy Hour. The text is in a bold, sans-serif font. At the bottom right, there is a logo consisting of a black square with the letters "LA" in white, stylized font. The background of the ad is a dark, textured surface, possibly a wall or a backdrop.

Hotel Arthur Frommer

"Royal" Entertainment At The Princess Beach

DAILY in the TROPICAL LOUNGE 5:30 - 8:00 pm.
Our famous "Two for One Happy Hour", 2 drinks for the price of one!

FRIDAY: 8:00 - 10:00 p.m. Creole Night -
Native food buffet with live entertainment.

SATURDAY: 8:00 - 10:00 p.m. Barbecue Night on the Tropical Terrace.
A succulent buffet with folkloric show.

SUNDAY: 12:00 - 3:00 p.m. Tropical Matinee with Mini Buffet Lunch.
Relax on our sunshine terrace while enjoying a delicious Tropical Buffet
spiced with steelband music.

 Princess Beach
HOTEL & CASINO - TEL. 14944
Where the price is welcome and the welcome is priceless.

Budget
Rent a Car

BUDGET'S
In the airport terminal phone 83466

MAIN OFFICE 83466	HOTEL HOLIDAY INN 25440 - 25400	HOTEL PRINCESS ISLES 14920 - 14944	HOTEL PLAZA 14920 - 14944
----------------------	---------------------------------------	--	---------------------------------

GREAT
 E FOOD!
 EAT WALL
 酒家
 DEWAR'S
 "White Label"
 make your
 evening enjoyable ...
 ask for
 White Label!
 it never
 varies
 ZODIAC is
 Fls.
 BOSTON
 9ft to
 SUN
 Fls.
 AMF Ap
 Fls. 8
 20ft AC
 Cabin mod
 Spanish V
 Tel. 6720

**LA CAVE
DE
NEPTUNE
PROUDLY
PRESENTS**

you'll love
listening to...
GLORIA KAYE

Showtime: Weekdays 11 pm. Friday & Saturday 2 shows: 11 pm & 1 am. Cover charge fls. 7.- & min. consumption fls. 11.-, p.p. Live music by plaza Combo for your dancing pleasure. Musical director Lito Scerso. Closed Monday. The Penthouse Dining Room & Lounge. For dinner or a drink atop of Willemstad. Sensational view. Table d'Hôte menu (3 menu meals) from fls. 28.- NIGHTLY from 7 to 11.30 pm. LOUNGE from 5 pm - 12 midnight. THE WATERFORT, enjoy lunch in a unique atmosphere. Prices start at fls. 9.-. Open Monday to Friday from 11.30 am - 2.30 pm ONLY.

KINI KINI BAR 10 am - 2 am Sun. to Thurs. Dancing with Tropical Combo Fri. & Sat. & Mon. 10 pm - 2 am. HAPPY HOUR 5 am - 7 am daily.

Curaçao Plaza
Hotel & Casino

Apollinaris

FOR SMOOTH DIGESTION

TAKE HOME SOME TODAY!

super

TA MIHO

ICE CREAM - MILK - JUICE

inflatables from
1,200.-
WHALE
24ft plus
FISHES
1,950.-
Holly Sailboat
900.- and
WASPORT
el Fis. 19,700.-
Water Holiday
003 - 611211

Voor uw KERSTBOOM-
VERLICHTING –

sfeervol en exclusief.
In 12 modellen.

Sets van 20 lampjes
à fl. 18,— per set.

Kerststukken en
kransen

fraai opgesierd, in vele
modellen

vanaf fl. 25,— per stuk.

Kristal
WIJNKELKEN.
CHAMPAGNE
WHISKY
SHERRY-GLAZEN
in cadeau verpakking.
sets van 4 glazen
fl. 29,— per set.

DECORATIEVE
KERSTFIGUREN.
Om op te hangen of
als tafelstuk.
Handgemaakt.
fl. 27,50 per stuk.

EXCLUSIEF - FUNCTIONEEL - REPRESENTATIEF
CADEAU ARTIKELEN

verkrijgbaar bij:

MESKER

14077 - 14378
CURACAO

21325
ARUBA

24020
ARUBA BOUTIQUE

EEN IDEAAAL GESCHENK VOOR
VADER EN
MOEDER
op Sinterklaas
SPECIAAL
gedurende
de maand
DECEMBER
Was eerst
FL. 225,-
NU FL. 175,-

Wordt thuis bezorgd.
U kunt het gemonteerd of ongemonteerd kopen.
COMMERCIAL AYOUBI.
Kerkstraat 10 – tel.. 13680

Op zoek naar een
KALENDER?
Wacht nog even op de
KALENDER KRIOYO!

TE KOOP
Renault 14 TL
bouwjaar 1979
Haitiweg 123
Inlichtingen:
Tel. 673878

Heeft Kal-Kan nodig

BELONING
VAN f 750
voor de tipgever die ons
succesvol helpt aan een
ONGEMEEN-
BILIEERD
HUURHUIS
in een redelijke buurt.
Ingangsdatum ± 1 maart 1981
voor een periode van
1 à 2 jaar.

Liefst 3 slaapkamers.
TELEFOON 671975

SINTERKLAASFEEST!
Leuke geschenk-artikelen
voor jong en oud.
Of een cadeaubon voor elk
gewenst bedrag.
Uw adres:
La Indiana
Hendrikplein 11

KAL KAN

Beef &
Horsemeat Dinner

complete and balanced nutrition

FOR DOGS

Uw hond is als het ware
een familie lid. Geef hem enkel
het beste. Kalkan hondevoer
voorziet Uw hond van een
complete en uitgebalanceerde
voeding. Ook speciale voeding
voor kieskeurige eters.

Verkrijgbaar bij:
BAL AGENCIES
Pletterijweg 7 - Tel. 55556

BOTICA DEL PUEBLO

Breedestraat 82 (0) SPECIALS de Ruyterkade 7A

Odorono deodorant
7 oz.
SPECIAL antes 4.70
awor 3.99

Baby Powder Quality
14 oz.
SPECIAL antes 4.25
awor 3.99

Baby Shampoo Quality
16oz.
SPECIAL antes 5.50
awor 4.99

Rollers-Goody
SPECIAL antes 3.55
awor 2.99

White Label

Mas ku Fls. 37.000 na premio

1. 1 SUBARU station wagon 4 porta -- automatic-transmission
aereo + radio (DELUXE)

2. 1 Video PANASONIC model 1100 VHS
1 Television di koló PANASONIC 19" inch

3. 1 Video PANASONIC model 1100 VHS

4. 1 IJkast FRIGIDAIRE model FPD-17th

5. 1 IJkast FRIGIDAIRE model FPD-14th

6. 1 Wasmashin model WIH-25 (full automatic)

7. 1 Stove TAPPAN model 30-2247

8. 1 Stereoset SANYO model 4640

9. 1 Chest Freezer FRIGIDAIRE model CF-8h

10 te 19. 10 Premio di un kaha di whisky White Label
kada unu na balor di Fl. 230,-

20 te 69. 50 Premio di Fl. 100,- na efektivo kada unu

Fl. 15.200,-
2.250,-
1.895,-
2.250,-
1.985,-
1.860,-
1.680,-
1.275,-
1.150,-
1.030,-
2.300,-
5.000,-

BALOR DI TAPANAN

1 GALLON (3/1).....3 LOT

1/2 GALLON (6/2).....2 LOT

1 PINCHI (12/1).....1 LOT

1 MEI PINCHI (24/2)

of UN KWART (48/4).....1 LOT

3 3oz. (96/8).....1 LOT

Kambia bo tapanan di WHITE LABEL na:
C. WINKEL & ZONEN N.V. — Penstraat 126,
Korsou, Telefón 14200 i
C. WINKEL & ZONEN N.V. — Breedestraat,
Kralendijk, Boneiru, Telefón 8431.

THE DEWAR HIGHLANDER

SORTEO: 29 DI DESEMBER 1980 na ofisina di
C. WINKEL & ZONEN N.V., Korsou.

Para que tu cuerpo hable por sí solo...
Body Language... de Playtex®

Body Language... de Playtex

Un brassiere que es un suspiro de suave y unos
panties que pensarás que son como una segunda piel.
Deslízate dentro de unos Body Language.
El también lo notará...

Y recuerda... son de Playtex®

Obtenibles en los mejores almacenes.

Broeder Henry Kokken: "Degenen die er nu nog zijn, willen liefst zo lang mogelijk blijven."

Broeder Kokken over werk van broeders:

"Ons streven is ons overbodig te maken"

DOOR BERNADETTE BAROUD

SINDS 1949 zijn de Broeders van Dongen actief op Curacao. In dat jaar 'aanvaardden' ze, zoals de congregatie dat pleegt uit te drukken, het Gouvernements Opvoedings Gesticht (GOG). Eenendertig jaar zwaaiden de broeders er de scepter - bij wijze van liefdewerk, zoals dat onder geestelijken de gewoonte is. Op het GOG werden ze daarin wel bijgestaan door leken. In 1980 werd het Opvoedings Gesticht overgedragen aan de Antilliaanse regering. Alsof ze aan het GOG hun handen nog niet vol hadden, strekten de Broeders van Dongen hun liefdewerk ook uit tot het onderwijs en de bejaardenzorg. Daarnaast bewegen ze zich ook nog in het jeugdwerk. Hun congregatie, die officieel die der Broeders van Onze Lieve Vrouw van Lourdes heet, bestaat deze week honderdvijftig jaar. Op het Amigoe-kantoor meldde zich broeder Henry Kokken om ter gelegenheid hiervan het een en ander te vertellen over wat zijn orde tot nu toe op Curacao op poten heeft gezet, en welke plannen er nog voor de toekomst zijn.

Het blijkt, dat broeder Henry zich op deze ontmoeting grondig heeft voorbereid. Als hij binnenkomt, een blijmoedige blik in de helblauwe ogen, is hij gewapend met een foto-album en een paar keurige stencils. Een van de stencils geeft in een handzame lengte het veelbewogen leven weer van Stephanus Glorieux, de stichter van de orde. In het andere staan puntsgewijs de bezigheden van de broeders op dit eiland. Het gesprek, dat ik eigenlijk voor ogen had - een eerlijke maar tevens kritische discussie, waarin de rol, die door de jaren heen op Curacao gespeeld is door Nederlandse geestelijken, wat meer relief zou krijgen - komt amper of niet van de grond. Al gauw wordt duidelijk, dat een dergelijk gesprek niet past in het plan of de opdracht waarmee broeder Henry op pad is gegaan. En mij lukt het niet hem ertoe te verleiden. Integendeel! Wellicht doet mijn "outfit" van die dag, een khaki overall en een Basken-baret op een bos wilde krullen, de zaak meer kwaad dan goed. De broeder geeft te kennen, dat het hem het leukst lijkt, wanneer het artikel flink van foto's wordt voorzien. "Eén portret wordt meer dan duizend

woorden", merkt hij op. En dikwijls is dat zo. Misschien gaat het gezegde ook op in dit geval. Ik geef de broeder maar gelijk. Hij is te vriendelijk om hem op stang te jagen met stekelige vragen. En tenslotte..... You can't win them all!

ONDERWIJS

"Onze congregatie", legt broeder Henry uit, "heeft zich altijd sterk met onderwijs beziggehouden. Ook in Nederland. Dat stamt uit de tijd van de Schoolstrijd, toen het katholieke onderwijs achtergesteld werd". Na hun komst op Curacao namen de Broeders van Dongen een aantal scholen op het eiland onder hun beheer. De eerste daarvan was in 1949 de Bonifaciuschool op Groot-Kwartier. De laatste scholen waren het Glorieux-college in Brevengat in 1960 en de Giovannischool te Seru Grandi in 1968. In totaal hebben de broeders een elftal scholen beheerd. Broeder Henry Kokken: "Veel van die scholen zijn inmiddels weer overgegeven in Antilliaanse handen".

Broeder Henry zelf, die al zo'n zeventien jaar op Curacao is, zit

ook in het onderwijs. "Ik ben lange tijd hoofd geweest van het Xaveriuscollege. Nu sta ik op een Mavo, het Ignatiuscollege". Het overstapje van basisschool naar Mavo heeft hem goed gedaan. "Na zoveel jaar lagere school, ben je daar echt wel aan toe. Die Mavo-kinderen zijn toch verstandiger. Op een basisschool krijg je iedereen. Bij de Mavo heeft er al een selectie plaatsgevonden.....". Inhakend op zijn woorden, probeer ik het gesprek te brengen op de vaak niet geringe problemen, waartegen met name de jeugd op de lagere scholen - zoals de broeder zegt: daar krijg je iedereen - dikwijls moet opboksen? Taal een verwerend obstakel; thuis geen hoekje waar je je huiswerk kunt maken; 's ochtends soms naar school met een rammelende maag, iets wat je de anderen bij voorkeur niet laat merken....

Menig kind op Curacao is in dit opzicht toch nog steeds kansarm als de pest? "Ja, ja", zegt broeder Henry, "ja, ja, dat is wel zo". Hij weet zelf ook wel van een jongen die 's avonds zijn huiswerk maakte onder een straatlantaarn. Maar erg diep gaat hij niet in op de problematiek. Misschien mag ik dat ook niet van hem verwachten. Hij komt om te praten over iets feestelijks, de congregatie die honderdvijftig jaar bestaat. En een oplossing voor de problemen waarmee ik hem lastig val, heeft ook hij niet bij de hand. Bovendien, er is op dit eiland vrijwel niemand, die niet van mening is, dat de broeders veel werk verzet hebben voor het onderwijs op Curacao.

PIONIERSWERK

Behalve door hun werk binnen het onderwijs, zijn de Broeders van Dongen ook zeer bekend,

doordat zij vele jaren het GOG hebben "gerund". In het GOG zitten jongens tot eenentwintig jaar, die om wat voor reden ook wat moeite hebben met het volgen van het rechte pad. Dit jaar werd het instituut overgedragen aan de Antilliaanse regering. "Het GOG is het prachtigste voorbeeld van echt pionierswerk", vindt Henry Kokken. "Ons werk was voltooid, kon door Antillianen worden voortgezet. Ons streven is ons overbodig te maken. Maar de overname door Antillianen moet natuurlijk wel verantwoord worden voorbereid".

Ook in het Richardushuis is er sprake van Antillianisering. Dit tehuis voor oude mannen, deels hulpbehoevend, deels zonder dak boven het hoofd, heeft nu alleen nog maar een broeder-direkteur. Het Richardushuis werd door de congregatie in 1954 te Santa Rosa opgezet.

VERGRIJZING

Broeder Henry noemt nog een reden, die noodzaakt tot overdracht aan Antillianen. "Wij vergrijzen. Er staat niet zoals vroeger een nieuwe ploeg van broeders klaar om ons te vervangen". Er werken op het eiland nog maar vijftien broeders. Het merendeel van hen is de veertig gepasseerd. Een uitzondering wordt gevormd door de enige Antilliaan onder hen. Hij is pas vierentwintig. "Antillianen hebben dikwijls het idee, dat broeder worden of priester, niet voor hen is wegegelegd. Dat ongetrouwd blijven omwille van iets anders, waardevol kan zijn, valt hier moeilijk uit te leggen". Het Celibaat blijkt trouwens niet enkel voor Antillianen een zware kluit te zijn. In de loop der jaren hingen ook een stel Nederlandse broeders, die naar Curacao waren uitgezonden, hun kloosterkledij aan de wilgen en gingen richting "kranshi".

JEUGDWERK

Door de jaren heen waren de Broeders van Dongen ook in het jeugdwerk actief. Ze richtten buurtthuizen op, jeugdcentra en sportclubs. "Het best draaiende jeugdhuis is dat van Groot-Kwartier. Jongeren kunnen er terecht voor vrijetijds-

Door de jaren heen hebben de Broeders van Dongen zich op Curacao voor het jeugdwerk ingezet. Ze zetten buurtthuizen op, jeugdcentra en sportclubs.

Opmaak Maruen Baroud

besteding". In de buurtcentra zetten de broeders ook menige cursus op poten, in bijvoorbeeld naaien, koken en algemene vorming. Een van de broeders richtte zelfs een MO-cursus Handenarbeid op.

DRECHA CAS

Andere activiteiten van de broeders waren het leiden van parochiekerken en het Curomkoor, het bouwen van creches, en het uit het slop halen van de Thuislozenzorg. Een van hun lofwaardigste initiatieven is ongetwijfeld "Drecha Cas": met groepen jongens trekken ze er op uit om her en der op Curacao huizen op te knappen. Tenslotte verleenden de broeders hun hulp in de parochiekerken en zijn ze de laatste tijd bezig met het opzetten van zogeheten basisgroepen. Basisgroepen zijn bedoeld om mensen uit een wijk bij elkaar te brengen, allereerst om zich in de Bijbel te verdiepen en vervolgens om van daaruit te helpen bij het oplossen van

noden in de bario.

ZO LANG MOGELIJK

De congregatie bestaat nu anderhalve eeuw. Op dit eiland zijn de broeders eenendertig jaar. Hoe lang zullen zij er nog blijven? "Dat valt moeilijk te

Er is op Curacao vrijwel niemand, die niet van mening is, dat de broeders veel werk verzet hebben voor het onderwijs op Curacao.

zeggen" antwoordt broeder Henry. "Degenen, die er nu nog zijn, willen wel het liefst zo lang mogelijk blijven".

Lasteraars pas na jaren onmaskerd Sociaal bewogen Glorieux tegengewerkt

Stephanus Modestes Glorieux, stichter van de congregatie van de Broeders van Dongen.

STEPHANUS MODESTES GLORIEUX wordt in 1802 geboren in Sint Denijs in België. Zijn ouders zijn boeren. De jonge Glorieux blijkt te zijn begiftigd met een goed stel hersens. Tevens is het een godsdienstige knaap. Al vroeg geeft hij te kennen, dat hij priester wil worden. In 1825 wordt hij gewijd in Mechelen in België. Na zijn wijding schrijft hij een briefje op: "Ik zal voortaan nog alleen leven voor die mensen, waar ik naar toe gezonden word". En het is naar Ronse, dat hij gezonden wordt. Hij wordt kapelaan in dit stadje in de Vlaamse Ardennen, dat geteisterd wordt door honger, werkeloosheid en epidemieën. Glorieux beseft, dat het geen zin heeft om te werken aan de religieuze en zedelijke vorming van zijn gelovigen, als hij niet eerst bijdraagt aan de bestrijding van hun tijdelijke noden. Hij wil hun armoede georganiseerd te lijf gaan. Met financiële steun van een rijke fabrikant, richt hij een leegstaande kerk in tot liefdadigheids-centrum. Werkelozen kunnen daar weer aan de slag of er een ambacht leren. Wie honger heeft, krijgt er eten. Zieken worden er verpleegd. Daklozen vinden er een bed. Glorieux wordt bij zijn werk geholpen door leken, mannen zowel als

vrouwen. Om duurzaam te kunnen beschikken over hun hulp, gaat hij hen tot kloosterlingen vormen. In de jaren dertig van de negentiende eeuw sticht hij een mannen-congregatie, de "Broeders van Goede Werken". In de jaren veertig volgt de congregatie van "Zusters van Barmhartigheid". In het armoedige Ronse houden deze twee godsdienstige instellingen zich bezig met wat nu maatschappelijk werk genoemd wordt. Stephanus Glorieux is daarmee zijn tijd vooruit, en dat betekent dat hij veel kritiek krijgt van de rest van de geestelijkheid in

het textielstadje. "Wat Glorieux doet", zeggen ze, "is geen priesterlijke taak. Hij drijft handel". Deze kritiek wordt gevolgd door valse aantijgingen. De sociaal bewogen priester wordt steeds harder tegengewerkt, en zijn benoeming tot pastoor in 1842 maakt het er niet beter op. De laster heeft succes. In 1846 wordt hij afgezet als pastoor. Twee jaar later wordt hij ontheven uit zijn functie als geestelijk leider van zijn beide congregaties. Ondanks de tegenslagen, die hem treffen, geeft Glorieux niet op. Hij neemt initiatieven op onderwijsgebied en zet landbouwhoeven op om ook het leven van de armen van het platteland wat te verbeteren. Echter, ook zijn tegenstanders weten niet van opgeven. Zij willen Glorieux helemaal uit Ronse weg. In 1852 wordt hij volledig losgemaakt van zijn twee stichtingen. Hij komt als kapelaan terecht in Helder, een ander Belgisch plaatsje. Maar zijn vijanden is dit nog niet genoeg. Ze weten het zover te drijven, dat hij in een tehuis voor geesteszieken wordt geplaatst. Pas na jaren worden de tegenstanders van Stephanus Glorieux als lasteraars onmaskerd. Glorieux wordt als zijn naam gezuiverd is, weer tot pastoor benoemd, echter niet in Ronse maar in de plaats Smetlede. Hij is dan vierenzestig. Zes jaar later sterft hij, in 1872. Hij blijkt zo arm, dat zelfs na verkoop van zijn huisraad, er te weinig geld is om de kosten van zijn begrafenis te dekken.

Ingegroeide nagels

door dokter Piet Sjoukes

EEN INGEGROEIDE NAGEL doet zich eigenlijk alleen maar voor bij de grote teen. Doordat de nagel in de huid groeit, ontstaat er een ontsteking, die een fikse last kan veroorzaken. Wordt er niets aan gedaan, dan zal het steeds erger worden. Op den duur wordt lopen haast onmogelijk. Dan wordt strompelend koers naar de dokter gezet. Vaak heeft deze dan geen andere keus meer dan een deel van de nagel of zelfs de hele nagel te verwijderen. Soms is het ook nodig, dat het nagelbed door de arts wordt weggehaald.

Het verwijderen van de ingegroeide nagel of een stuk daarvan, doet behoorlijk pijn. De eerste weken na de ingreep valt het lopen moeilijk. Bovendien bestaat de kans, dat de nagel opnieuw in de huid groeit. In een zeer vroeg stadium kan de ingroei van de nagel nog wel worden behandeld. Sodabaden en het desinfecteren met jodium kunnen in die fase resultaat hebben. Tevens moet de huid, die met ingroei wordt bedreigd worden weggeduwd van de nagelranden. Het is goed te proberen een klein stukje gaas onder de nagel te

stoppen, zodat deze wat naar boven wordt geduwd, waardoor er geen kans op ingroei bestaat.

De oorzaken van een ingegroeide nagel zijn verkeerd schoeisel en/of het verkeerd knippen van de nagels. Nieuwe schoenen mogen niet te krap worden gekocht, zodat er ook genoeg ruimte is voor de tenen. Ook te hoge hakken zijn uit den boze, omdat dan een groot deel van het lichaamsgewicht door de tenen moet worden gedragen. Trouwens, hoge hakken zijn ook af te raden vanwege de kans op het verzwikken van de enkels.

Bij het knippen van de nagels, moet er voor worden gezorgd, dat ze niet te kort worden afgeknipt. Een nagel moet ook recht worden afgeknipt, zodat de hoeken van de nagel vrij zijn van de huid. Door te zorgen voor goed schoeisel en het op de juiste wijze knippen van de nagels, kan ingroei van een nagel worden voorkomen en daarmee heel wat narigheid en pijn.

Wellicht zijn er lezers, die suggesties hebben voor onderwerpen op medisch gebied die in deze artikelen-reeks zouden kunnen worden behandeld. Dergelijke suggesties kunnen worden gestuurd naar Piet Sjoukes, p/a Amigoe, Scherpenheuvel z/n of POB 577. Het is wel de bedoeling, dat de onderwerpen enigszins algemeen zijn, zodat ze ook voor een breder publiek interessant zijn. Ingaan op brieven met persoonlijke problemen doet dokter Sjoukes liever niet. Wie met een medisch probleem kampt, raadt hij aan, naar de eigen huisarts te gaan.

Onder de Wolkenwals

Walgen om een goed boek

Schrijvers liegen hun waarheid. Ze veranderen gegevens, voegen twee personen uit de werkelijkheid samen tot één romanfiguur en halen nog een aantal andere trucs uit, om hun overtuiging zo duidelijk en overtuigend mogelijk op de lezer over te dragen. Vandaar dat Bouke Jagt in de inleiding op zijn nieuwe roman "Onder de wolkenwals" stelt dat hij het over een fictief Curacao heeft en geen bestaande personen beschrijft. Ondertussen geeft hij in zijn roman terdege wel een visie op Curacao, Curacao is zelfs het eigenlijke onderwerp van zijn roman.

Wat opvalt, is dat Bouke Jagt in zijn roman hoofdzakelijk beperkt tot de blanke yu di Korsow en de Hollanders. De enige negride Curacaoenaar die in de roman van belang is, is de gouverneur. Hij helpt een dreigende cycloon af te wenden. De verteller zegt van hem: "hij heeft de geheime kennis van zijn volk, die meer is dan rationele feitenkennis, en de mystiek van het oude Afrika omvat. Daar ligt de sleutel om het loodzwaar noodlot af te wenden, en hij zal als onderkoning niet mogen nalaten de oude magie te beproeven." Daarom gaat de gouverneur naar een hasido di brua, die in een nachtelijke seance op een kerkhof het naderende noodweer afweert.

De blanke yu di Korsow zijn vertegenwoordigd door Taas Sanders, ex-politicus, die zijn verlopen rederij probeert te redden door te knoeien met verzekeringsuitkeringen en daardoor tot moord gedreven wordt. Samen met een andere blanke yu di Korsow, Wiel Dijkster, probeert hij nu zijn inkomen aan te vullen met smokkelhandel. Een belangrijke ontmoetingsplaats van beide is het Campo Almidón, het hoerenschip. Hun smokkelhandel loopt uit op een ramp. De storm waarin de boot vergaat en allen behalve de jeugd verdrinken, is het slothoofdstuk van "Onder de wolkenwals".

De Hollanders vormen een groep die niet zozeer de gang van de roman dienen, als wel op feesten en partijen met elkaar Curacao bespreekt. Bonk, de man die al dertig jaar op Curacao zit: "Kijk maar eens goed, je hebt hier vier kasten in keuren die variëren van garbado tot zo zwart als mijn schoen. Zie je dat ze allemaal apart zitten?" Bonk over Sanders en Dijkster: "Dat zijn blanke inboorlingen, die verbeelden zich ten onrechte vroeger wat geweest te zijn, en weten dat ze nu behoorlijk op hun retour zijn, nee, die krijgen het moeilijk." Nogmaals Bonk: "Alles is hier simpel, m'n jongen. Doe zo min mogelijk, belooft zoveel mogelijk, be-moedig zo min mogelijk, be-machtig zoveel mogelijk." De Hollander Ruhaak, die slechts kort op het eiland blijft: "Het kernprobleem is hier de onderlinge verdeeldheid en het opportunisme." En dezelfde Ruhaak over de Antillen: "Het zijn een paar dorpen met de pretentie van een natie."

De jeugd steekt tegen deze ouderen af. Een belangrijke draad door het hele verhaal heen is de liefde van Just Wiarda, zoon van een beroepsmilitair, voor Vanny Sanders. Just kijkt niet-begrijpend tegen de wereld van de volwassenen aan. Juist de jongens blijven aan het eind van de roman gespaard. Het is de vraag of we daar achter moeten zoeken dat er volgens Jagt voor Curacao nog redding is. Hoopvolle geluiden ontbreken verder in de roman. De verteller onderstreept alleen de negatieve geluiden. Hij zegt bij voorbeeld: "Sanders was met Soubach in een juaial Papiaments gesprek gewikkeld - blanke inboorlingen spreken Papiaments om vooral het onderscheid met de eerste de beste makamba te tonen. Het suggereert tevens een niet-bestaande solidariteit met het zwarte volk." Met afschuw vertelt de verteller ook, dat het bericht over een wervelstorm die Julianadorp trof, pas acht uur later op de radio kwam.

De kritiek van Jagt op Curacao is niet mals, maar Jagt doet geen enkele poging naar diepere oorzaken te spuren. Van de historie komt alleen de overval van Urbina voor. Daar had een verklaring kunnen

liggen: de mensen die toen zo bezopen waren dat ze overvallen konden worden, waren Hollanders. Heeft het Jagt niets gezegd over het koloniale

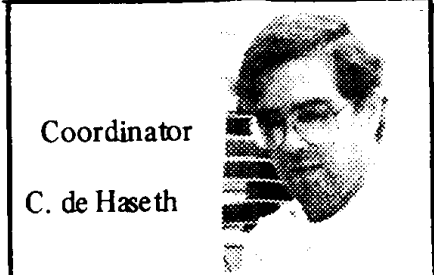
voorbeeld? Jagt heeft zijn antwoord al klaar in "Onder de wolkenwals". Iemand die zoiets naar voren brengt, is behept met een schuldgevoel. En dat schuldgevoel buit de Antillen schaansteloos uit door meer ontwikkelingshulp te vragen.

Naast het gesprek aan historische achtergronden, is er de eenzijdige voorstelling van zaken als zou Curacao beheerst worden door de blanke yu di Korsow en de macamba's. En dat zijn nog maar hoofdzaken.

Het boek staat vol kleine wraaknemingen: "Uit de poort (van Campo) lopen drie dronken

leraren. Vermoedelijk van het Bijzonder Onderwijs." Nog eentje: "voor alle kuade eigenschappen, zoals bordeelbezoek en fraude, heb ik veel ontleend aan enkele recensenten".

Er gaat een walm van wraak uit het boek op. Het vervelende is, dat Jagt goed schrijft, goed

Coordinator

C. de Haseth

van dorp - eddine n.v.

Uw Boekenspecialist

Voor alle literatuur van en over de Nederlandse Antillen

Otrabanda
Promenade
Punda
Schottegatw. Oost

SONIA GARMERS:

Orkaan en Mayra

BOUKE JAGT:

Onder de wolkenwals

NET EVEN . . . . . IETS BETER

Een nieuwe ster met verrassend veel licht

„Mi Zjar”: fysieke beschrijving.

Een mooie kaft in vierkleurendruk, stevig karton, een prachtig lettertype op speciaal papier, een kader met ronde randen om elk gedicht, ziedaar een fysieke beschrijving van „Mi Zjar”, de eerste (en hopelijk niet de laatste!) dichtbundel van Mickey Hart. Een bundel die uitmunt door een schitterende afwerking.

TWEE VROUWEN

Vóór in de bundel spreekt de dichteres haar dank uit voor de stimulans die ze mocht ontvangen van Lucille Haseth en voor de raadgevingen van Nydia Ecury. M.I. is het verre van toevallig dat de naam van Nydia in dit werk voorkomt; wanneer men de gedichten leest, valt een zekere affiniteit op tussen Mickey Hart en genoemde dichteres. Hiermee wil ik geenszins suggereren dat er sprake zou zijn van beïnvloeding; daarvoor zijn de verschillen tussen deze twee dichters te groot.

Ik geloof veeleer dat de hieronder te schetsen overeenkomsten verklaard moeten worden uit het feit, dat we hier te maken hebben met twee onafhankelijk denkende vrouwen (Nydia Ecury is wel eens een „dolle Mina” genoemd), van dezelfde generatie en Antilliaanse culturele achtergrond. Maar het lijkt me geen slechte methode om de identiteit van deze nieuwe ster aan ons poetisch firmament te determineren door haar te vergelijken met de zon, Nydia Ecury.

„Mi Zjar” is opgedragen aan de kinderen van de dichteres; in „Pa mi netunan” vraagt ze aan God dat haar kleinkinderen mogen opgroeien tot prachtig koren; de bundel sluit met een dankgebed ter gelegenheid van de zeventigste verjaardag van haar moeder.

De band van het bloed als inspiratiebron vindt men ook terug in de bundel „Bos di Sanger” van Nydia Ecury. Niet alleen in de titel, maar ook in verschillende gedichten.

mickey hart

- Humor en een levendige situatiebeschrijving, zo typerend voor Nydia (wie kent „Aroll-mi yu stima” niet!), vindt men in „Oyada” van Mickey Hart.

- Ditzelfde gedicht geeft een schets uit de jeugd van de dichteres. Hierin wordt de dag van de eerste heilige communie bekeken door de ogen van de dichteres als een jong meisje. Iets dergelijks doet Nydia ook in haar gedicht „Promesa” uit „Bos di Sanger”.

- Soms doet het taalgebruik van Mickey zeer „Nydiaans” aan, zoals in „Tempu a pasa:”

„Ay, m’a krese, bona, bria.

Mickey Hart

Ay, e par i wouo blou manera laman afóó... ayá!”

EEN INTROVERTE DICHTERES

Maar het zou een grote vergissing zijn, om uit deze overeenkomsten te concluderen dat er hier sprake zou zijn van navolging, of verwantschap in persoonlijkheid. Mickey Hart is duidelijk een introverte persoonlijkheid:

„E tranka tra’i porta di mi reino ku’n tiki moléster lo bo por kit’e. K’e rëndu st... paga tinu, Bo por raska bo dede i esei por hasi due.”

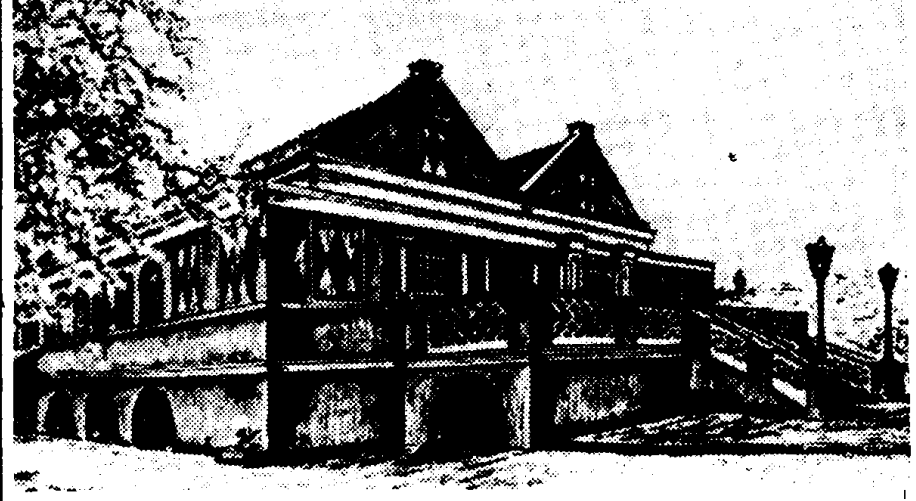
Nydia nodigt uit: „Purba, purba/sifa konosemi” (Kizas”

een plot weet op te bouwen, goed romantrucs weet uit te halen (in deze roman de truc van een dubbele verteller). Je kunt de roman niet wegwerpen als een slecht geschreven voddje. Het is een prachtig geschreven werk, maar de auteur is in zijn woede dolgedraaid. Dat ont-kraakt zijn betoog helemaal. Het kost je moeite te beseffen dat Jagt in zijn kritiek op een aantal punten wel gelijk heeft. Hij rakelt onder meer de staking bij het dok op, toen iemand promotie zou maken wiens vader Hollander was. Discriminatie, noemt Jagt dit. Terecht. Maar zijn fout is dat hij terug discrimineert. Want, zegt hij, het ergste is, dat de kranten er niets tegen deden. Erger dan erg nog: de kranten gaven wel uitvoerig aandacht aan een telegram van „een ras-zuivere Curacaoenaar in de ver-eiste schutkleur met het ideale kapsel” waarin deze sugge-reerde ook de Surinamers maar te moeten gaan discrimineren.

„Een raszuivere Curacaoenaar in de vereiste schutkleur”, laat Jagt de verteller zeggen. Jagt begon op Curacao met niets van de situatie te begrijpen, getuige zijn meningen in de Amigoe over het Papiamentu. Hij eindigt hiermee.

JOS DE ROO

Bouke B. Jagt, *Onder de wolkenwals*. Elsevier Manteau-Amsterdam/Antwerpen.

uit „Bos di Sanger”). Mickey stelt zich slechts schoorvoetend open voor de lezer. Deze houding is ook bepalend voor de omvang van de bundel: niet meer dan dertien gedichten heeft ze de moeite waard gevonden om te publiceren. Deze introversie is ook verant-woordelijk voor de schitterende uiterlijke verzorging van „Mi Zjar”: wie moeite heeft om zijn huis open te stellen voor vreemden, zal wanneer hij hiertoe toch besluit, ervoor zorgen dat thuis alles piekfijn in orde is!

Een tweede verschil met Nydia Ecury zit in een grotere religieuze preoccupatie, zonder dat dit aspect overigens een overheersende rol in „Mi Zjar” speelt.

Ook het beeld dat beide dichters van zichzelf hebben is sterk verschillend: Nydia ziet zichzelf in de eerste plaats als draagster van de heriditeit van haar voorouders („Bos di Sanger”), terwijl Mickey Hart (zeer typerend) zichzelf ziet in haar eigenheid, haar individualiteit. Ze zoekt haar inspiratie diep in haar eigen onderbewuste, waarin schoonheid verborgen is: „M’a buska lago di awa kla, ku beyesa den fondu wardá („Si antes m’a sera...”)

Deze visie geeft meteen ook een verklaring voor de titel. Immers, in het eerste gedicht van de bundel („M’a para wak”) schrijft ze: „Mi Zjar disi: Bini... Mi tin awa dushi pa laba bo kara!”

Hier symboliseert de zjar (kruid waarin drinkwater werd bewaard) haar dichtkunst, welke de functie heeft van troost in verdriet. Maar men zou de zjar ook kunnen zien als een symbool van de dichteres zelf: een kwetsbaar mens met diepe, zuivere gevoelens.

STER MET VEEL LICHT

Het is fijn om te kunnen constateren, dat de dichteres dit zelfbeeld ook heeft waargemaakt in haar gedichten; ze staan op een zeer aanvaardbaar niveau. Mickey Hart: een nieuwe ster met een staart van slechts dertien gedichten, maar een ster die nu al verrassend veel licht produceert.

JULES MARCHENA

„Mi Zjar” van Mic’ ~ Hart verscheen bij „Edishon Tinashi” te Curacao, en is geïllustreerd door Ellis Juliana. De voorkaft is van Rodney Daal. Het boek is in de boekhandel verkrijgbaar en kost f. 10.-.

Geschiedenis en catalogus:

Curacaosch Museum

Waar in onze tijden zoveel afscheidingsmuren worden gesloopt, zijn ook de muren rondom musea niet gespaard gebleven. Het idee dat musea slechts etalages zijn voor een ver en eerbiedwaardig verleden is al lang niet meer: musea groeien mee met de gemeenschap, kopen moderne kunst in en slechten hun drempels.

Eén van de manieren om het museumbezoek meer bekendheid te geven is het uitgeven van catalogi, reproducties van kunstbezoek, e.d. Een aantrekkelijke manier van werken, ook al vanwege de mogelijkheid zo aan extra fondsen te komen.

Onder de titel „Het Curacaosch museum” is nu ook van ons eigen museum een overzicht beschikbaar van „het ontstaan, de historie zowel als een catalogus van de inventaris van het Curacaosch Museum”. Het is een fraai en gul geïllustreerd boekje geworden, waarin diverse aspecten van het museum worden belicht. De museumbezoeker zal er een gids in vinden bij zijn rondgang door tuin en zalen.

Het is alleen jammer dat de gegevens zo summier zijn, dat er niet wat meer moeite werd gedaan om werkelijk geschiedenis te schrijven en het bezit te catalogiseren. Voor wie alles al weet is *Het Curacaosch Museum* een geheugensteunje, voor de nieuwkomer weinig meer dan een impressie.

Zo zouden bijv. de personen naar wie de klokken van de beiaard vernoemd zijn wat beter geplaatst kunnen worden in de kontekst van de geschiedenis. Wat zegt bijvoorbeeld „een man van grote juridische bekwaamheid” achter de naam van Mr. Dr. Gabriel Pinedo of „publiceerde twee geleerde werken” bij Jan Helenus Ferguson?

Dit bezwaar geldt ook de beschrijving van de inventaris. Nauwelijks wordt aangegeven uit welke tijd iets dateert (ergens „19-de eeuw” of „uit Mozart’s tijd”), terwijl daarentegen overal wel de nietszeggende maten van zijn opgenomen.

Met een klein beetje meer moeite zou men er een echt naslagwerkje van hebben kunnen maken dat een permanente plaats in de boekenkast kon krijgen; nu is het een leuk gidsje geworden voor de duur van het museumbezoek. Hopelijk zullen de beloofde supplementen aan deze bezwaren tegemoetkomen.

CAREL DE HASETH

Het Curacaosch Museum. Uitg. Stichting het Cur. Museum in samenwerking met het C.C.C. en de Sticus fl. 15.-

Oud en gekleurd nieuws

Het geven van achtergrond-informatie neemt de laatste jaren een steeds belangrijker plaats in binnen onze gemeenschap. Als eersten kwamen de bestaande nieuwsmidia met activiteiten op dit gebied, maar al spoedig was er sprake van een behoefte aan een minder tijdgebonden alternatief, liefst in de vorm van een tijdschrift. Een enthousiast van stapel gelopen „Tempu” heeft het niet lang volgehouden en is waarschijnlijk een stille dood gestorven.

Antillen Review, waarvan onlangs het eerste nummer verscheen, is een tweemaandelijks tijdschrift in de Engelse taal onder redactie van Roger Snow, dat zich ten doel stelt „to satisfy the need for regular and expert review on developments in and concerning the Netherlands Antilles. By means of responsible analyses of political, financial-economic, social and cultural processes in the Netherlands Antilles as a whole and each island individually will be spotlighted.” De doelgroep waarop de uitgeverij mikken bestaat uit hen, die „owing to their social position or personal interest in the Netherlands Antilles, need to be properly informed about going developments”.

Het luxieuze - en daardoor wat prijzig - uitgegeven blad bevat een keur van artikelen of allerlei gebied. Van de 47 binnenpagina’s wordt ongeveer de helft ingenomen door foto’s en advertenties, terwijl de andere helft artikelen bevat over het koninklijk bezoek, de A.L.M., problemen op de U.N.A., Bonaire’s jachthaven en regatta, het scheepsloopbedrijf op Curacao, boekbesprekingen, de positie van de vrouw in het arbeidsproces, enz.

De meeste artikelen zijn in heldere taal geschreven en getuigen van een goede kennis van zaken van de schrijver. Helaas zijn de meeste artikelen nogal vrijblijvend en oppervlakkig en is er nauwelijks sprake van enig nieuws of nieuwe interpretaties. Iemand die zijn krant elke dag leest hoeft van Antillen Review niets te verwachten. Zelfs veel van het fotomateriaal is al bekend. Ook al vanwege het gebruik van het Engels moet worden geconcludeerd, dat vooral op buitenstaanders wordt gemikt en niet in de eerste plaats op de lokale bevolking.

De degelijkheid van de artikelen is overigens niet algemeen: *Dramawriting in Papiamentu* en *Pharmaceutic disorder* missen duidelijk kwaliteit. Zo wordt er, sprekend over het Papiamentu gezegd:

„while prosewriters, such as Cola Debot, Tippi Marugg, Boelie van Leeuwen and Frank Martinus Arion have a wide range and recognition in both Dutch and other languages, this is not the case for the most important poets in Papiamentu, such as Pierre Lauffer, Ellis Juliana and Federico Oduber”.

In *Pharmaceutic disorder* maakt de schrijver het nog bonter; er is daar sprake van „coming and going” van Inspecteurs voor Geneesmiddelen, die tekortschieten in hun werk en een politiek voeren die niet in overeenstemming is met die van het Departement van Volksgezondheid, terwijl als klap op de vuurpijl wordt verkondigd dat import van geneesmiddelen uit de Verenigde Staten (N.B. „on a government-to-government basis”) de kosten met 30-50 % kunnen verlagen. Dergelijke nonsens is storend en ontstert het geheel van het tijdschrift en het is te hopen dat volgende edities van deze warhoofderij bespaard blijven.

CARAIBISCH FORUM

Ondanks de opmerkingen over Antillen Review, steekt het met kop en schouders uit boven een blad als *Caraibisch Forum*, dat vanuit een socialistische inslag aandacht schenkt aan het Caraïbisch gebied, om zodoende „demonstrate the powerful dynamics of socialist theory”.

In de tweede nummer van de eerste jaargang van dit tijdschrift verscheen o.m. een artikel van Sonia Cuales over „Women, reproduction and foreign capital on Curacao”, waarin de positie van de vrouw en o.a. het gebruik van voorbehoedsmiddelen gerelateerd wordt aan haar opname in het kapitalistische arbeidsproces. Gezinstypes worden geklassificeerd als „capitalistic” of „pre-capitalistic” in een poging te komen tot een „theoretical treatment of the experiences of the class struggle... thus contributing to praxis”.

Een keuze tussen de beide tijdschriften is niet moeilijk: een tijdschrift dat de bevolking van de Nederlandse Antillen de achtergrondinformatie geeft waar het uiteindelijk om ging, is echter nog niet in zicht.

CAREL DE HASETH

Antillen Review, Uitg. Grafim N.V., P.O. Box 15, Curacao Naf. 30,- p. jaar, losse nummers Naf. 5,50. *Caraibisch Forum*, PO Box 16797, 2500 BT Den Haag Ned. fl. 22,25 p. jaar (minstens 3 nummers).

Nieuw boek van Sonia Garmers:

Liefde en dood, maar bovenal zelfstandigheid

Sinds een aantal jaren is het in de wereld van het jeugdboek mode geworden, om over de 'grote dingen des levens' te schrijven. Een auteur die zichzelf respect zal zich niet meer bezondigen aan een vrijblijvend, spannend avonturenverhaal, maar hij zal moeite doen de problemen die ook de jonge mens helaas niet gespaard blijven, in den brede uit te tekenen. Hij schrijft over onvolledige gezinnen, echtscheidingen, discriminatie, milieuvervuiling, kortom over de rotte wereld van de grote mensen. Zoals de volwassene reeds in de achttiende eeuw het kind door middel van het jeugdboek wilde opvoeden tot braafheid en deugdzaamheid, zo wil hij het nu tot maatschappij-kritisch bewustzijn. Een tendens, u merkt het, die ik niet erg waardeer.

Toen ik hoorde dat het nieuwe boek van Sonia Garmers, Or-

kaan en Mayra, over het thema 'stervensbegeleiding' zou gaan,

sloeg de schrik me om het hart, omdat ik dacht dat ook zij voor dit modeverschijnsel bezweken zou zijn en zich aan een dergelijk loodzwaar-ernstig boek zou vertillen. Maar gelukkig merkte ik dat ik ongelijk had, toen ik begon te lezen.

Sonia heeft een mooi boek geschreven, waarin ernst en humor evenwichtig verdeeld zijn. Van de grappen en grullen van Orkaan is niet veel meer over, maar hij is dan ook ouder geworden en zit nu in de examenklas van de Havo. Gedeelten als over de burenrucie, met de honden Skelet en Ouw Kreng, en de Arubaanse dierenruin bewijzen dat de grollen nog niet hele-

SONIA GARMERS

maal verdwenen zijn, maar met de lichtblauwe contactlenzen en het verhaal over de menstruatie van donkere vrouwen en Hollandse mannen doet een verfijnder, wat functioneler soort humor zijn intrede. Evenals in Orkaan maakt Sonia veel gebruik van sententies en (papiamentse) spreekwoorden, die de lezer ook de nodige ontspanning bezorgen.

In het eerste deel vond Orkaan in de dienstbode Chaya, zijn oom Chitu en diens dochter Mayra de voorbeelden die voor hem het tegenwicht vormden voor de stijve, kwasi-deftige standophouding van zijn ouders. Van hen leerde hij het belang van het werken met je handen en de winst voor je mens-zijn, als je eerlijk en zelfstandig je eigen gang durft te gaan.

Nu is uitgerekend oom Chitu, de enige die Orkaan echt volledig begrijpt en waardeert, ongeneeslijk ziek geworden, hoewel er ogenschijnlijk niets aan de hand is, omdat de dappere man naar buiten toe niets laat blijken. Hij stuurt Mayra naar Nederland, opdat ze het schrijnwerkersvak volledig onder de knie zal krijgen. Zij moet de werkplaats na zijn dood voortzetten. Chaya en Orkaan houden oom Chitu gezelschap tijdens Mayra's afwezigheid en worden zo geconfronteerd met het probleem van de 'stervensbegeleiding': hoe kunnen ze iemand wiens einde nadert en die dat weet, bijstaan? Voor de jonge Orkaan is dit een enorm probleem waar hij het zo moei-

lijk mee heeft, dat men thuis en op school niet meer weet wat men aan hem heeft.

Daar komt nog bij dat hij zich eenzaam voelt nu Mayra, op wie hij in stilte verliefd is, zolang weg is. Oom Chitu en Orkaan hebben het beiden moeilijk, of zoals Sonia zegt: "Iedereen lijdt graag in stilte aan zijn eigen verliefdheid. Of aan zijn eigen dood".

Beide motieven, liefde en dood, zijn nauw verweven en komen vaak in onmiddellijke samenhang voor: als Orkaan aan Chaya zijn liefde voor Mayra bekennt, hoort hij direct daarna van haar dat oom Chitu dood zal gaan; nadat hij thuis vertelt dat oom Chitu zal sterven, zegt hij tegen deze dat hij van Mayra houdt; als hij oom Chitu scheert en daarmee klaar maakt voor het sterven en om Mayra te ontvangen, belooft hij deze dat hij Mayra nooit in de steek zal laten. Dit zijn slechts enkele voorbeelden uit vele.

Als oom Chitu's toestand verergert wordt Mayra gewaarschuwd. Ze komt op tijd om afscheid van haar vader te nemen. Het sterven wordt niet beschreven, de begrafenis daarentegen wel. Nu is Mayra alleen en moet ze zich geheel zelfstandig redden, maar daartoe is ze volledig in staat. Ze heeft de hulp van Orkaans vader, die voogd wordt, nauwelijks nodig. Ze besluit samen met ene Jeanette, een kennis van oom Chitu, die in het verhaal wel wat plotseling uit de lucht komt vallen, de zaak voort te zetten. Voor deze Jeanette heeft Jeanette Davelaar, timmervrouw op Curacao, model gestaan, aan wie in een soort opdracht voorin dank wordt gebracht. Nadat Orkaan zijn Havo-diploma behaald zal hebben, zal hij bij de twee timmervrouwen in dienst kunnen komen voor administratieve werkjes. De 'WITTE BOORD' en de MAN in dienst van het HANDWERK en de VROUW! Dit is zo revolutionair voor Orkaan dat hij de beslissing niet definitief durft te nemen, waarmee Sonia de weg naar een derde deel mooi openhoudt.

Ik hoop dat het er komt, want Orkaan en Mayra is een zuiver

en goed verteld boek geworden. Door het gekozen perspectief van de alwetende verteller, waardoor de lezer voortdurend meer weet dan de figuren zelf, wat zeker in verband met het motief om de a.s. dood van oom Chitu zoveel mogelijk te verzwaren, spanningwekkend werkt, krijgen kleine aanduidingen als "om jou zullen de vrouwen nog vechten als je in je doodkist ligt", wat Chaya zich laat ontvallen, en een opmerking als "Paai zag er toch niet gezond uit toen ik wegging" in een brief van Mayra, een sterke lading.

Sonia beheerst 'het vak' steeds beter, wat ook blijkt uit de variatie in aanbieding. Veel dialoog, brieven en gesproken bandjes wisselen de alwetende verteller af. Waar ik niet mee uit te voeren kon, was het tijdsaspect. Het zal wel kloppen, maar Sonia zou de lezer wat meer aanwijzingen in deze moeten geven. De tijd, toch een belangrijk element in een boek waarin het levenseinde zo belangrijk is, is te diffuus.

Dit tweede deel vormt een hechte eenheid met het eerste door de talrijke verwijzingen die er naar dit deel voorkomen. Door Mayra's verblijf in Neder-

land komen ook veel aspecten van Lieve koningin, hierbij stuur ik U mijn dochter terug. Ook nu spaart ze haar kritiek op Curacao niet; Nederland komt er nu heel wat slechter af dan vijf jaar geleden. Toch is in deze gedeelten over Curacao en Nederland Sonia zelf te veel, en zijn Mayra en de andere romanfiguren hier te weinig aan het woord. Zodat ik, hoewel ik wel zie dat ze een zekere functie hebben in verband met het thema van zelfstandig durven te zijn, toch geneigd ben ze als zwakkere gedeelten in dit boek te beschouwen. Maar daarnaast is een hoofdstuk als "Een belofte" prachtig in zijn ingehouden emotie.

Het geheel is een uitgebalanceerd en goed verteld verhaal geworden, dat jongeren vanaf dertien jaar en ouderen zal ontroeren en doen lachen, en dat gelukkig ver afstaat van de grimmig-modieuze probleemroman.

WIM RUTGERS

Sonia Garmers: Orkaan en Mayra Uitgeverij Leopold Den Haag, 1980 I.S.B.N. 90 258 3514 7.

Miep Diekmann:

Tweemaal herdrukt

De schrijfster Miep Diekmann heeft geen introductie; haar jeugdboeken hebben haar in de loop van een kwart eeuw bij ons een ruime bekendheid gegeven. Ze werd in 1925 in Nederland geboren en bracht een gedeelte van haar jeugd op Curacao door, waar haar vader commandant was van de militaire politie. Dit vijfjarig verblijf in de Nederlandse Antillen is beslissend geweest voor een belangrijk gedeelte van haar uitgebreide werk. In een interview (met Fred de Swert) zei ze daarover eens: "Weet je, toen ik daar zat, merkte ik dat er helemaal geen Westindische jeugdliteratuur bestond. De kinderen moesten daar lezen wat Europa en Amerika hun te bieden hadden. (...)

De Westindische schrijvers begonnen allemaal met proza of korte verhalen. Ik geloof niet in hun zogenaamde sociale engagement, want ze laten hun eigen jeugd stukken".

Ze besloot te boeken voor de Antilliaanse jongeren over hun eigen omgeving te gaan schrijven. Het resultaat was een vijftiental boeken van meestal hoog gehalte, waarvan voor mij de grote slavenroman over Marlijn bij de londeraars van 1965 het onbetwiste hoogtepunt is. Ook een werk als De dagen van Olim (1971) is uitstekend, maar daarin stoort me toch enigszins de modieuze verzuiving van de taal, wat in Dan ben je nergens meer van 1975 nog veel sterker geworden is. Haar vroegere werk daarentegen kenmerkt zich door een eenvoudige, zuiver taalgebruik dat me meer aanspreekt.

Het geheim van haar succes zou wel eens kunnen liggen in wat haar Japanse vertaler zei over de inhoud: "Jouw boeken die over andere rassen gaan, vertrekken niet vanuit tegenstellingen. Jij bent de eerste die uitgaat van wat we met z'n allen gemeen hebben, vanuit de overeenkomsten..." En in wat ze zelf te berde brengt over de vorm: "In de jeugdliteratuur moet je ook een strakke compositie aanhouden, waardoor je de lezer het lezen makkelijker maakt, zodat hij al zijn energie overhoudt om zich in de gestelde problematiek te kunnen verdiepen".

Beide aspecten samen maken haar boeken van een hoog zedelijk gehalte zonder zedepedagogie, met een strakke, in-

dringende vorm, wat de jeugd aanspreekt.

DE BOTEN VAN BRAKKEPUT

Een van de eerste en voor mij ook nog steeds een van de beste boeken over de wat jongere jeugd vanaf 11 jaar is het in 1956 verschenen De boten van Brakkeput. Het boek werd bekroond met de prijs voor het beste kinderboek, is vertaald in zeven talen en haalde onlangs, binnen 25 jaar, zijn achtste druk in het Nederlands. Het vertelt het verhaal van de twaalfjarige, nogal eenzame Matthijs van Rooy, die in aanraking komt met een politieke vluchteling die met enkele metgezellen van Quique gevlucht is, maar bij het eiland Caruca, waar Matthijs woont aan land raakt. De kleine jongen staat voor een enorm moeilijke beslissing, maar hij overwint zijn tweestrijd en helpt de man door zijn liefste bezit, de prachtige boot die hij net voor zijn verjaardag gekregen heeft, af te staan, zodat de vluchteling verder kan en geen boot van de vissers, die daarmee hun dagelijks brood moeten verdienen, zal stelen.

In dit boek zijn geen behulpzame ouderen aanwezig die voor de jeugdige beslissen; Matthijs moet zelf kiezen. Miep Diekmann laat zien hoe hij de politiek juiste keuze maakt. De strakke compositie komt vooral tot uiting doordat het hele werk om dit ene gegeven draait, waarbij de spanningsopbouw geleidelijk maar dwingend is. We vinden deze spanningsboog twee keer: de eerste tot Matthijs na allerlei

voorbereidende gebeurtenissen de vluchteling ontmoet, exact halverwege het boek; de tweede tot hij definitief besluit zijn boot af te staan, waarmee het boek eindigt.

...EN DE GROETEN VAN ELIO

De boten van Brakkeput werd gevolgd door Padu is gek (1957), Gewoon een straatje (1959) en Driemaal is scheepsrecht (1960), maar geen van deze haalde het niveau of het succes van De boten van Brakkeput het voorgaande werk.

Daarna verscheen in 1962 ...En de groeten van Elio, dat bekroond werd met de Staatsprijs voor Jeugdliteratuur in de Bondsrepubliek Duitsland en behalve in dat land ook in Joegoslavië in vertaling uitkwam. De vierde druk van deze omvangrijke roman is onlangs verschenen, een schitterend boek voor de wat oudere jeugd.

De hoofdpersoon Elio is rijk geworden door de 'Sy6', maar brengt zijn dagen niet nutteloos rentenierend door. Hij helpt de mensen die bij hem komen, met raad en met het schrijven van brieven. Toch vindt zijn vroegere werkgever Sjon Mato dat niet voldoende en geeft hem de opdracht een boek te schrijven dat hij dan onder zijn eigen naam wil uitgeven. Bij Elio rijpt het plan om via deze taak zijn jonge vriendje Boechi te helpen, wiens vader Getulio naar het buitenland gevlucht is na een beschuldiging een moord gepleegd te hebben. Via deze sleutelroman moet Getulio erachter komen dat hij onschuldig is en gerust kan terugkeren. Elio gelooft erin dat het woord aangedaan onrecht kan herstellen.

Parallel met de eenzame Boechi die niet kan aanvaarden dat zijn vader definitief verdwenen is, loopt de geschiedenis van Mes, voor wie iedereen bang is, maar die in feite ook erg eenzaam is. Ieder mens heeft zijn geheimen die hem eenzaam maken... Maar menselijkheid en hulpvaardigheid kunnen oplossingen bieden aan mensen in nood.

Daarbij staat de macht van het woord centraal, wat door het 'boek in het boek' (Elio's verhaal) ook structureel mooi verwerkt is. De eenvoudige stijl waarin de figuren zuiver beschreven worden laten andermaal de indringende macht van het woord duidelijk zien. De uitgeverij die Sjon Mato en Elio zullen oprichten om boeken in het Papiaments te vertalen geeft dit nogmaals aan.

Twee hoogtepunten uit het omvangrijke werk van Miep Diekmann zijn volkomen terecht herdrukt, en zodoende gelukkig weer algemeen bereikbaar.

WIM RUTGERS

Miep Diekmann: DE BOTEN VAN BRAKKEPUT Leopold; Den Haag; achtste druk 1980; I.S.B.N. 90 258 3280 6

Miep Diekmann: ...EN DE GROETEN VAN ELIO Leopold; Den Haag; vierde druk 1980; I.S.B.N. 90 258 3268 7

Tweeling van Hanny Lim

De schrijfster Hanny Lim laat na een tijdje weer van zich horen met de recente publikatie van 2 jeugdboeken t.w.: "Twinkypink" en "De orkaan". Beide boekjes zijn geïllustreerd door A. van Heyningen. Ze zijn als individuele uitgaven uitgekomen en behoren (nog) niet aan een serie toe.

"TWINKYPINK" kan gekarakteriseerd worden als een kabouterverhaal waaromheen steeds weer feitelijke informatie wordt gegeven over allerlei soorten verhalen die er bestaan en over bestaande verhoudingen (b.v. mens-dier). Twinkypink, de hoofdfiguur, is een kabouter. In de eerste hoofdstuk worden begrippen als "sprookjes", "fabel", "sage", "mythe" en "legende" uitgelegd. Men krijgt de indruk dat Twinkypink zelf deze begrippen uitlegt. Echter wordt daarna in de volgende passages overgegaan op de derde-persoon-ekelvoud-vorm, wat op zich een beetje verwarrend werkt. De gebruikelijke techniek van vragen en antwoorden die H. Lim veelvuldig in haar boeken toepast, wordt weer gehanteerd. Het hoofdstuk Twinkypink moet soms plaats maken voor andere informatie of verhalen en raakt daardoor een beetje op de achtergrond.

Voorbeelden van sprookjes worden aangehaald, dan wordt er weer een vergelijking gemaakt tussen de levenswijze van de jeugd van tegenwoordig en die van vroeger en daarna pas begint het eigenlijke "Twinkypink"-verhaal. Twinkypink, eerst een sterretje, wil dolgraag naar de aarde om met kinderen te kunnen spelen en de dieren en planten te kunnen zien. Als hij zijn wens kenbaar maakt bij Moeder Maan stemt deze mee in en schakelt de tovenaars voor hulp in. Onder de voorwaarden dat Twinkypink op aarde dieren en mensen moet helpen mag hij naar de aarde maar hij moet zich wel realiseren dat hij nooit meer terugkan. Als een steen moet Twinkypink terecht op één van de Antilliaanse eilanden en pas als een Indiaans meisje hem opraapt verandert hij in een kabouter. Al gauw kan Twinkypink met zijn werk op aarde beginnen; hij helpt o.a. een zieke hond, zorgt voor schoentjes voor Vyra de spin en laat zijn stem horen tijdens de verkiezing van de nieuwe kikkerkoning. Tussen alle avonturen van

Twinkypink in krijgen we steeds allerlei informatie: uitleg waarom het zo weinig regent, bijvoorbeeld. Ook wordt de raad gegeven ervoor te zorgen dat mensen niet zomaar bomen omhakken en het boek "In de ban van de ring" van Tolkien, dat handelt over kabouters, elfen en tovenaars, wordt sterk aanbevolen. Konstank wordt gewezen op het bestaan van sprookjes. Er worden zelfs twee sprookjes uit Turkije verteld, waarvan de eerste overigens niet zo'n geslaagd voorbeeld is van een sprookje. Daarnaast zijn ook twee verhalen uit Tibet in dit boekje opgenomen. Naar mijn mening heeft de schrijfster te veel willen behandelen in dit boek. De informatie over allerlei typen verhalen is voor grotere kinderen vatbaar terwijl de verhalen over de avonturen van Twinkypink vooral kleinere kinderen zullen aanspreken. Zeer irritant is het konstant herhalen van bepaalde randgevingen. De raad om Tolkiens boek "In de ban van de ring" te lezen wordt tot driemaal toe gegeven!! De hardnekkige aansporing om te geloven dat sprookjes bestaan komt op den lange duur ook overdeven over (op blz. 4, 13, 14, 19, 40, 41, 43, enz.). Uit al deze aanhalingen blijkt ook dat het vertrouwen in de volwassenen danig aangetast kan worden want "grote mensen hebben heus niet altijd gelijk" en ook het stellen dat een neks een goed mens is kan vragen oproepen. Enerzijds is Twinkypink een informatief boekje voor grotere kinderen met daartussenin een kabouterverhaal en anderzijds is het een kabouterverhaal voor kleinere kinderen met daaromheen bepaalde informatie. De manier waarop de informatie verwerkt wordt in dit boekje doet een beetje afbreuk aan de op zich leuke verhalen over de avonturen van Twinkypink. Al bij al komt het geheel van het verhaal, door de vorm waarin het gegoten is, ietwat verwarrend over. Daarentegen kan het boekje: "De orkaan" wel met recht een informatief boekje worden

genoemd al is de informatie wederom gegoten in verhaalvorm. Wetenswaardigheden over heden en verleden van de Nederlandse Antillen en land-schapbeschrijvingen springen in het oog. Samen met de hoofdfiguur Marco, een Curacaos jongetje, reist de lezer in gedachten mee van Saba naar Curacao en later ook naar Aruba en Ronaire. Aan het begin van het verhaal bevindt Marco zich nog steeds op Saba waar een orkaan op komst is. De bevolking van het eiland treft allerlei voorzorgsmaatregelen om eventuele schade die het orkaan zou kunnen aanrichten, te minimaliseren. Maar het valt achteraf mee. Van Saba wordt een lovende landschap-schrijving gegeven terwijl in gedachten sprongen de plundering van St. Eustatius in 1781 door de Engelsen wordt weergegeven. Marco vertrekt op een gegeven moment via St. Maarten met zijn ouders terug naar Curacao. Daar bekijkt hij alles weer met de ogen van iemand die een tijdje weg is geweest. Ook bij de beschrijving van Curacao komt schrijfster's liefde voor de natuur tot uiting: "Boeiend, afwisselend en vol onverwachte schoonheid voor hen die de moeite nemen Curacao beter te leren kennen"; en: "De warme roodbruine aarde en de koele grijze rotsen. De grillig gevormde dividiu's en de bloeiende cactussen. De kleurige kolibri's en de ranke libelles". De toon die gehanteerd wordt is haast lyrisch te noemen. Wetenswaardigheden over wat er allemaal te koop is op Curacao worden gegeven en de pontonbrug en drijvende markt worden beschreven. Als Marco met de zeeverkeners gaat zeilen van

het Spaanse water naar de Caracasbaai komt de lezer via zijn gedachtengang iets te weten over het papiamento, de Caracasbaai en de Shell. De groepsleider van de verkeners vertelt ook over Fort Beekenburg, vanwaar in de 18e eeuw dikwijls op vreemde schepen is geschoten, en over de verovering van Curacao door de Hollanders.

Vervolgens gaat Marco voor 4 dagen naar Aruba waar hij met 2 vrienden rondtrekt. Deze nemen hem mee naar de groten van Fontein waar ze indianen-tekeningen bekijken. Ook gaan ze naar de goudmijnruines en Ayo. Even wordt er over de slavenhandel en de indianen-stam de Caiquetos gepraat. Als Marco op Bonaire vertoef gaat hij langs de bekende plekken als Lac, de zoutmijnen en de Radio Nederland Wereldomroep. Daarna gaat hij terug naar Curacao.

Dit informatief boekje is geschikt voor kinderen van de hogere klassen van de basisschool. De schrijfster maakt wel de fout (of is het een drukfout?) door te stellen dat Bonaire nauwelijks 6000 inwoners heeft terwijl Bonaire momenteel ca. 9000 inwoners heeft. De titel van het boek slaat terug op het allereerste hoofdstuk. Verder heeft het op de andere hoofdstukken geen betrekking. De omslagtekening van beide boekjes is ook hier in kleur, terwijl de illustraties binnen het boek zwart-wit zijn.

Hanny Lim: De Orkaan 'Hanny Lim: Twinkypink Uitg.: Augustinus Boekhandel Curacao

VIOLA STATIA

SOUNDS OF SUCCES

Kennis en kunde van de producer Sigidi

S.O.S. band

In de Funkytown wijk in Atlanta is een club die door veel bands wordt beschouwd als het begin van hun succes. De club die ik hier bedoel is Milton Lamarr's Regal Room. De laatste groep die vanuit die club naar het grote succes is opgestegen is de Sounds Of Santa Monica beter bekend als Sounds Of Succes die weer beter bekend staat als the S.O.S.-band. Iedereen kent de naam van deze groep nadat ze niet zo lang geleden de monster-hit Take Your Time (Do It Right) uitbracht. Hoewel op die manier de naam van de groep misschien wel algemeen bekend is geworden weet verder niemand iets over de groep. Dit is een goede kans om hier iets aan te veranderen.

Het succes van Take Your Time heeft zonder twiifel alles te maken met het aparte ritme dat in dat nummer ten gehore wordt gebracht, de Gospel-stem van Mary Davis en met de arrangements van de producer Sigidi. Als je vraagt aan Sigidi waarom de groep zo'n fantastische muziek maakt zal hij antwoorden dat het aan de kracht van de groep ligt. Als je het aan de leden van de groep vraagt echter antwoorden zij dat het succes van de groep vooral ligt bij de kennis en kunde van de producer Sigidi.

Dit zo in zo'n sterke mate dat enkele groepsleden lieten weten dat S.O.S. even goed zou kunnen staan voor Sounds Of Sigidi. De waarheid zal wel zoals meestal in het midden liggen. Belangrijk voor het succes van de groep is in ieder geval timing.

Terwijl de band een uitvoering

gaf bevond zich tussen het publiek Bunny Jackson Ransom die zo zeer onder de indruk was van de originaliteit van de groep eigen nummers dat ze de groep onder de aandacht bracht van de directeur van Tabu Records Clarence Avant. Deze sloot op zijn beurt een contract met de groep en bracht hun samen in de studio met Sigidi. Deze bleek de beslissende factor te zijn in de vorming van de muziek van S.O.S. Sigidi is eerder veel met Jazz-muziek te maken had riep de hulp in van Fred Wesley die meewerkte met P-Funk en James Brown. Samen werkten men naar het unieke geluid dat S.O.S. kenmerkte toe.

DE LEDEN

Individueel zijn de leden van de band: Billy Ellis, kundig muzikant die Saxofoon, keyboards en vocals doet. Eerder in

zijn carrière heeft hij gespeeld met o.a. Billy Preston. Wat hem anders maakt dan andere muzikanten is volgens zijn eigen zeggen dat hij zich volledig inzet.

Mary Davis, de stem die te horen is op de bovengenoemde hit, is afkomstig uit New York maar heeft het meer naar haar zin in Atlanta. Mary heeft eerder getournd met King Curtis in het Caribisch gebied. De muziek die ze eigenlijk prefeert is de gospel-muziek. Ze hoopt in de nabije toekomst nog een l.p. van deze muziek uit te geven. De Musical Director van de groep is Jason Bryant. Hij bespeelt verder nog alle synthesizers, Keyboards, trompet, trombone en hoorn. Hij is misschien wel de meest talentvolle songwriter van de groep.

Willie Killebrew speelt saxofoon, fluit en verder zingt hij zowel background als lead. Eerder heeft hij opgetreden met groepen als Gladys Knight and the Pips en The Ohio Players. De nieuwste aanwinst van de band is Absul Raoeff die o.a. trompet en congos speelt.

Verder bestaat S.O.S. uit Bruno Speight, de bassist en zanger John Alexander III en verder James Earl Jones die o.a. drums, timbales en congos speelt. Uit het voorgaande blijkt dat S.O.S. een andere betekenis heeft gekregen dan Save Our Souls. Het zal duidelijk zijn dat Sounds Of Succes de nieuwe betekenis is.

SOS-band in vol ornaat

Barbara Streisand

Barstend van Talent

Als je het in Hollywood wil maken moet je daar wel iets voor doen. Als je dan als aankomend artiest weigert om je (te grote) neus te laten opereren en je vooruitstekende tanden te laten rechtzetten en je maakt het ondanks dat toch, dan ben je een grote ster. En Barbara Streisand is dan ook een ster.

Dat Barbara Streisand een groot talent is wordt bewezen door haar veelzijdigheid. La Streisand is in het bezit van Georgie-Awards voor live optredens, Grammy-Awards voor lp's, Tony-Awards voor haar optredens op Broadway, Emmy-Awards voor haar eerste TV-special en verder ook nog eens een Oscar voor de film Funny Girl.

CARRIERE

Een bliksemcarrière, zo mag je Barbara's loopbaan wel omschrijven. Als tiener stond ze al in de Newyorkse en Detroitse nachtclubs te zingen, in 1962 schitterde ze in de Broadway-musical I Can Get It for You Wholesale, vervolgens duwde

Columbia Records haar een platencontract onder de neus en in 1964 na haar verschijning in de Broadway-musical Funny Girl was iedereen ervan overtuigd dat Barbara Streisand een superstar was.

Hierop volgde een tien-jarig contract met de TV-maatschappij CBS en haar eerste TV-special leverde maar liefst 5 Emmy-Awards op. Optredens voor de Amerikaanse presidenten Kennedy en Johnson, geweldige successen in London en een tournee door de VS volgden hierop. Dit tournee echter werd na 4 optredens afgelast omdat Barbara in verwachting was van haar echtgenoot de acteur Elliot Gould. Hierdoor hield Streisand zich een tijdje rustig maar

Coördinatie:
L. Rigaud

nadat haar zoontje Jason in December 1966 geboren werd begon het drukke leven weer.

LUI Doorgaan met het opnoemen van alle successen van Barbra Streisand is niet nodig aangezien de lezer het wel zal begrijpen. In ieder geval is zij de enige ster op het ogenblik die van alle markten thuis is. De samen met Barry Gibb gemaakte lp Guilty is de laatste toevoeging aan de verbazingwekkende loopbaan van een vrouw die zichzelf lui noemt. Als je lui bent en je presteert het toch om op eenzame hoogte in de showbusiness terecht te komen dan moet je wel barsten van het talent. En barsten doet Barbra inderdaad.

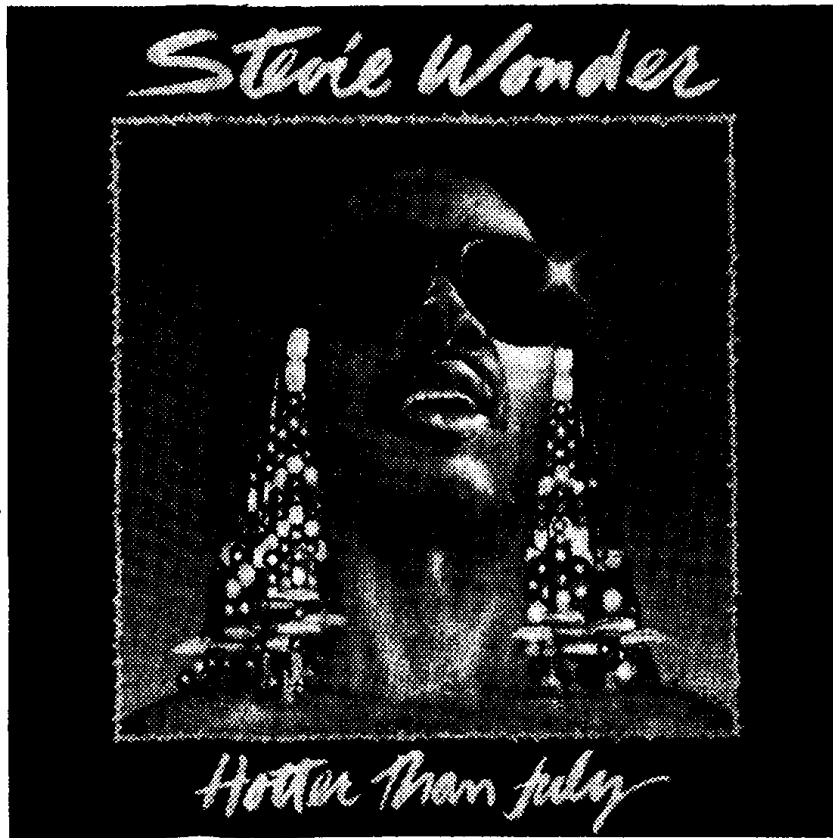
STREISAND; VAN ALLE
MARKTEN THUIS

Eruption "for next time

Single Lady

Remy Rogers

L.P. Hotter than July

SONGATEKST

Master Blaster Jammin

Music & Lyrics Stevie Wonder

Everyone's feeling pretty
It's hotter than July
Though the world's full of problems
They couldn't touch us even if they tried
From the park I hear rhythms
Marley's hot on the box
Tonight there will be a party
On the corner at the end of the block

Chorus: Didn't know you would be jammin' until
the break of dawn
I bet you nobody ever told you
That you would be jammin' until the
break of dawn
You would be jammin' and jammin' and
jammin', jam on

They want us to join their fighting
But our answer today
Is to let all our worries
Like the breeze through our fingers slip away
Peace has come to Zimbabwe
Third World's right on the one
Now's the time for celebration
'Cause we've only just begun

Chorus: Didn't know that you would be jammin'
until the break of dawn
Bet you nobody ever told you that you
Would be jammin' until the break of
dawn
Bet you nobody told you that you
(We're in the middle of the makin's of
the master blaster jammin')
Would be jammin' until the break
of dawn
I know nobody told you that you
(We're in the middle of the makin's of
the master blaster jammin')
Would be jammin' until the break
of dawn
We're jammin', jammin', jam on

You ask me am I happy
Well as a matter of fact
I can say that I'm ecstatic
'Cause we all just made a pact
We've agreed to get together
Joined as children in Jah
When you're moving in the positive
Your destination is the brightest of
Chorus: You didn't know that you

(We're in the middle of the makin's of
the master blaster jammin')
Would be jammin' until the break
of dawn

I bet you nobody ever told you that you
(We're in the middle of the makin's of
the master blaster jammin')
Would be jammin' until the break
of dawn

Oh, Oh, Oh, Oh, Oh, you
(We're in the middle of the makin's of
the master blaster jammin')
Would be jammin' until the break
of dawn

Don't you stop the music, oh no,
(We're in the middle of the makin's of
the master blaster jammin')
(repeat background)
Oh, Oh, Oh, You

(We're in the middle of the makin's of
the master blaster jammin')
Would be jammin' until the break
of dawn

I bet you if someone approached you
yesterday to tell you that you would be
jammin' you would not believe it
because you never thought that you
would be jammin'

Oh, Oh, Oh, Oh, Oh,
(We're in the middle of the makin's of
the master blaster jammin')
Jammin' 'til the break of dawn

Oh, Oh, Oh, You may as well believe what
you are feeling because you feel your
body jammin'

Oh, Oh, you would be jammin' until the
break of dawn
(We're in the middle of the makin's of the
master blaster jammin')
(Repeat background)

Stevie Wonder

TOPHITS

- 1 Woman in love
— Barbara Streisand
- 2 Lady
— Kenny Rogers
- 3 He's so shy
— Pointer Sisters
- 4 Another one bites the dust
— Queen
- 5 The Wanderer
— Donna Summer
- 6 I'm coming out
— Diana Ross
- 7 Never knew love like this before
— Stephanie Mills
- 8 Master Blaster
— Stevie Wonder
- 9 Real love
— The Doobie Brothers
- 10 Upside down
— Diana Ross
- 11 Jesse
— Carly Simon
- 12 Dreaming
— Cliff Richard
- 13 Lovely one
— The Jacksons
- 14 More than I can say
— Leo Sayer
- 15 Dreamer
— Supertramp
- 16 All out of love
— Air Supply
- 17 Whip it
— Devo
- 18 You've lost that lovin' feeling
— Daryl Hall and John Oates
- 19 Hit me with your best shot
— Pat Benatar
- 20 On the road again
— Willie Nelson
- 21 Out here on my own
— Irene Cara
- 22 That girl could sing
— Jackson Browne
- 23 Love on the rocks
— Neil Diamond
- 24 Never be the same
— Christopher Cross
- 25 Let me be your angel
— Stacy Lattisaw
- 26 She's so cold
— The Rolling Stones
- 27 Without your love
— Roger Daltrey
- 28 Look what you've done to me
— Boz Scaggs
- 29 I'm alright
— Kenny Loggins
- 30 Hungry heart
— Bruce Springsteen
- 31 I'm happy that love has
found you
— Jimmy Hall
- 32 Starting over
— John Lennon
- 33 Could I have this dance
— Anne Murray
- 34 Theme from the Dukes of
Hazzard
— Waylon Jennings
- 35 You shook me all night long
— AC/DC
- 36 Sometimes a fantasy
— Billy Joel
- 37 Deep inside my heart
— Randy Meisner
- 38 Everybody's got to learn
sometime
— The Korgis
- 39 This time
— John Cougar
- 40 Hold on
— Kansas

HOT DISCO HIT

- 1 Can't fake the feeling
— Geraldine Hunt
- 2 If you could read my mind
— Viola Wills
- 3 Shoot your best shot
— Linda Clifford
- 4 I need your lovin'
— Teena Marie
- 5 Private Idaho
— B-52's
- 6 I need you
— Sylvester
- 7 Lovely one
— The Jacksons
- 8 How long
— Lipps Inc.
- 9 Cherchez pas
— Madleen Kane
- 10 It's not what you got, it's how
you use it
— Carrie Lucas

Jamaica weer in gareel in zwakke onderbuik V.S.

KINGSTON, nov. — Het was duidelijk dat Washington — ongeacht de uitval van de Amerikaanse presidentsverkiezingen — voornemens was om de man die Michael Manley van zijn plaats zou verdringen economische hulp aan te bieden.

Het was immers een publiek geheim dat de op de zakenwereld georiënteerde nieuwe Jamaicaanse premier Edward Seaga en de Amerikaanse regering nauw contact onderhouden tijdens de verkiezingscampagne.

De verrassing ligt dan ook meer in de snelheid waarmee Washington handelt sinds Seaga's overwinning een feit is.

Hoewel Washington volhoudt dat het neutraal was tijdens de campagne werd Seaga's overwinning met een ongebruikelijk enthousiasme verwelkomd.

De komst van Seaga betekende een opluchting voor de Verenigde Staten die momenteel hypergevoelig zijn voor gerommel in hun 'onderbuik' en behoorlijk in hun maag zitten met de Cubaanse dreig om vrienden te maken in het Caraïbisch gebied — en Michael Manley was zo'n vriend.

Een week na Manley's nederlaag kwam er al een groep invloedrijke Amerikaanse zakenmensen naar Kingston. Zij maken deel uit van „Caribbean Action”, een groep die werd opgezet door het Amerikaanse State Department en gefinancierd wordt door giganten als de Bank of America, de Hilton Corporation en oliemaatschappijen. De zakenmensen werden gewezen op de voordelen van de lage lonen en de vriendelijk-gezinde nieuwe regering op Jamaica.

De Verenigde Staten en Jamaica overleggen nu over de aankoop van Jamaicaans bauxiet, ter aanvulling van de geslonken Amerikaanse strategische voorraad. Der-

gelijke aankopen kunnen vooraf worden verrekend, en dit is dus een tamelijk eenvoudige manier om de lege Jamaicaanse schatkist weer wat te spekken. Op de dag van de verkiezingen zei Seaga dat de Centrale Bank nog maar 10 miljoen dollar bezat — en dat dank zij een spoedlening van Irak.

De Amerikaanse financiële hulp — niet meer dan 2,7 miljoen dollar, terwijl de nabijgelegen Dominicaanse Republiek 30 miljoen ontvangt — zal nu naar verwacht drastisch worden verhoogd.

Maar nu de vriend (van Fidel Castro plaats heeft gemaakt voor de vriend van Ronald Reagan geven zowel links als rechts nogal simplistische zwart-wit verklaringen van wat er op Jamaica gebeurd is. Washington en Jamaicaans rechts beschouwen Seaga's overwinning vooral als een nederlaag voor Cuba en een succes van de Verenigde Staten.

Maar in feite ging het hier om een terreinwinst die door de christendemocraten op de sociaaldemocraten werd behaald in hun steeds heviger strijd om de macht in Latijns-Amerika.

Wat Manley met Jamaica voor had waren hervormingen, geen revolutie. En Castro die Manley goed kende besefte veel beter dan de hysterische anti-communisten dat Manley voor alles een democraat was.

Manley's nederlaag vormt evenmin het bewijs voor de veronderstelling dat zijn experiment om een democratisch socialisme in te voeren in een ontwikkelingsland op een definitieve mislukking is uitgeleden — al dan niet dank zij de Amerikaanse Centrale Inlichtingendienst, de CIA.

Op de avond van de verkiezingsdag riep een sombere Manley uit: „De fout die wij

gemaakt hebben is dat we de macht van de Westerse economische structuur probeerden te betwisten. Het is een triest vooruitzicht voor de toekomst van de mensheid dat een land dat het waagt de macht van een supermogendheid uit te dagen zich daarmee onvermijdelijk de wraak van deze mogendheid op de hals haalt”.

Tot dusver lijkt men zich in het Manley-kamp nog weinig bezig te houden met de vraag of de nederlaag misschien niet zozeer aan de uitdaging zelf, alswel aan de gevolge tactiek te wijten was. Vooral nog tonen de meeste partij-strategen van de People's National Party (PNP) van Manley zich in hun uitspraken net zo eenzijdig als rechts en houden zij vol het slachtoffer te zijn van een complot dat door de CIA werd opgezet.

Rechts had een duidelijke strategie. De door rechts gecreëerde anti-communistische psychosede had zijn invloed op het politieke apparaat, dat daarmee voor het rechtse kamp was gewonnen. De kerk was eveneens een belangrijk instrument om deze vrees aan te wakkeren. De zakenmensen boycotten de regering Manley door een soort van stilzwijgende staking — ze waren weinig actief in Jamaica en brachten hun geld naar het buitenland.

De regering-Manley verzuimde echter om hierop doeltreffend te reageren. En hoewel Manley geen ingrijpende structurele veranderingen in de economie doorvoerde — die er overigens beroerd aan toe was toen hij het bewind overnam — speelde hij rechts in de kaart door zijn

linkse retoriek te verhanden. Uiteindelijk verloor hij veel aanhangers, maar niet omdat ze tegen zijn sociale hervormingen waren. Manley's aarzende en wisselvallige economische strategieën brachten een crisis teweeg die de bevolking, door het ontstaan van allerlei tekorten, direct trof in haar dagelijks bestaan. Geweld werd door beide partijen gebruikt.

Toen er ten slotte gestemd moest worden vestigden de mensen, door angst gedreven, hun hoop op zijn tegenstander. Manley kreeg nog steeds 43 procent van de stemmen, hoewel zijn partij nu niet meer dan een schamele 8 zetels in het 60 zetels tellende parlement bezit.

Manley was niet in staat om het geweld van de afgelopen acht maanden een halt toe te roepen en de strategie van rechts had het beoogde effect: de kiezers liepen over naar het andere kamp toen de regering kennelijk niet in staat bleek hun veiligheid te garanderen.

Zelfs al zouden een aantal van Manley's hervormingen worden teruggedraaid — het merendeel van zijn maatregelen zal ongetwijfeld worden gehandhaafd — zijn belangrijkste rol is misschien die van opvoeder geweest.

In een onderontwikkelde, slecht functionerend land waar de bevolking niet gewend was aan ideologische discussies wierp hij voortdurend dezelfde vragen op en maakte hij de mensen bewust van de problemen van hun land. Het bewind van Manley heeft dan ook — in het ongunstigste geval — een belangrijke eerste stap gezet op de weg naar democratisch socialisme.

DE WERELD VANDAAG

Symbolisch proces

PEKING — In de Chinese hoofdstad is een langdurig proces begonnen tegen de „Bende van Vier”, te weten de vroegere vice-premier Zhang Chung-qiao, de vroegere arbeider in een kaotienfabriek Wang Hongwen, Yao Weyuan de man die ervan wordt beschuldigd de volle literaire karweijs voor Mao te hebben opgeknapt en de weduwe van Mao Jiang Qing. Behalve tegen de Bende van Vier, zijn er ook nog processen op gang gebracht tegen zes vroegere prominenten in de republiek China en zijn er verder 40

sanktiën ingediend die ieder voor zich de doodstraf zou kunnen opleveren. Het is het grootste proces in de historie van communistisch China.

TWEE MAAL vijf is in de Chinese Volksrepubliek momenteel meer dan...achtien miljoen. De huidige leiders zijn eindelijk gereed voor de opening van een strafproces tegen de „Bende van Vier” en de „Lin-Biao-klik”. De Bende van Vier bestaat in feite uit vijf. Behalve Mao's weduwe en haar drie vrienden is ook Mao's gewezen secretaris, die een wijle aan het hoofd van het directoraat van de Kulturele Revolutie stond, voor de rechtbank gedaagd. De klik van de „verongelukte” of „vermoorde” Lin Biao telt eveneens vijf kopstukken, vijf generaals. Deze twee groepen symboliseren tevens alle partijleden, die zich voor de Grote Proletarische Kulturele Revolutie hadden ingezet. Hun aantal was groter dan de helft van de 36 miljoen partijleden.

Voor de rechtbank komt twee maal vijf derhalve neer op meer dan achttien miljoen. Maar ook zij vormen een symbolische factor. Het fundamentele oogmerk van het grote proces is de veroordeling van de Kulturele Revolutie zelf.

Het heeft meer dan vier jaar geduurd alvorens het zover kon komen. Luttelke weken na Mao's dood in 1976, nl. in de nacht van 6 oktober, liet Hua Guofeng de „Bende van Vier” arresteren. Medio augustus '77 werd Mao's weduwe als „burgerlijke karriere-zoekster”, „samen-zweester”, „dubbeltongige contra-revolutionaire” en „verraadster” „voor immer” uit de partij gestoten. Doch wat er met haar en de rest van de bende verder zou gebeuren, was op verre na nog niet zeker.

Eerst vorig jaar verklaarde Hua dat zij berecht zouden worden. Hij verzekerde echter dat zij niet behandeld zouden worden gelijk zij zelf gehandeld hadden. M.a.w. zij zouden niet omgebracht worden. Bij de „Guangming Daily”, het dagblad voor intellectuelen, waar ik in 't begin van dit jaar te gast was, speculeerde men toen, dat de bende slechts voor geruime tijd opgesloten zou worden om haar de gelegenheid te bieden zich te bekeren.

Begin oktober schreef dezelfde krant echter: „zij, die gedurig ongerechtigheden bedrijven, veroorzaken hun eigen dood”. En Zeng Tao, de leider van het agentschap „Nieuw China”, betoogde onlangs, dat „Hua niet helemaal juist was geweest” toen hij de doodstraf afwees. Intussen heeft de Volksrepubliek nl een nieuw wetboek

van Strafrecht gekregen, dat hier met terugwerkende kracht zal worden toegepast.

Derhalve kan zowel de „Bende van Vier” als de „Klik van Lin Biao” op de doodstraf rekenen. De bende heeft „de dictatuur van het proletariaat” omver willen werpen en „machtsmisbruik gemaakt van partij en staat”. De Biao-klik was o.a. van plan om Mao van kant te maken. De zwaarste misdaden worden echter toegerekend aan Mao's weduwe. Daarom oogst zij thans de grootste en massaalste verachting. „Zij is zo kwaadaardig, zei Deng Xiaoping, dat elk kwaad woord, dat over haar gezegd wordt, niet kwaad genoeg is”. Mochten de vonnissen niet gelijk zijn, dan zal zij stellig de zwaarste straf krijgen.

MAO zou haar kort voor zijn dood gezegd hebben: „je kunt de hoogste top bereiken. Maar als je dit niet lukt, zul je in een bodemloze afgrond storten. Uw lichaam zal verpletteren, uw beenderen zullen in stukken breken”. In het klimmen naar de top heeft zij de Volksrepubliek naar een ongekende diepte gesleurd. Honderd miljoen Chinezen, bijna het tiende deel van het volk, heeft zij om politieke redenen laten vervolgen. Honderdduizenden werden vermoord. Honderdduizenden vijftig miljoen jongeren kregen geen redelijk onderwijs. De productie stagneerde, en techniek, wetenschap en onderzoek werden gesaboteerd. De Kulturele Revolutie belemmerde de vooruitgang niet tien maar twintig jaar. „Een gehele generatie werd ideologisch verward”, schreef het Volksdagblad van Beijing in 't begin van dit jaar en het volk werden moeilijkheden en verliezen berokkend, die thans nog overal te speuren zijn”.

Dit verklaart ten dele waarom het proces tegen de bende zolang op zich liet wachten. De grote massa was zich niet bewust geweest van het drama, dat zij onderging. Zij doorzag de achtergronden niet. Zij paste zich aan en zwaaide met het Rode Boekje, zij rammelde Mao-spreuken af als bezweringen tegen de buitenlandse duivelswereld. Zelfs Mao wist niet wat hij ontkend had. Daarom moesten de nieuwe leiders de massa eerst bijbrengen dat zij de speelbal was geweest van een eerzuchtige vrouw, die door haar aanspraak op de hoogste

macht net geneie land in 't verderf had gestort. Op de duur schreef deze campagne alle onheil, dat China nog te verduren had, toe aan de „Bende van Vier”.

Een andere reden voor het dralen van de huidige leiders zou gezocht kunnen worden in tactische meningsverschillen in het Polit-bureau van de partij.

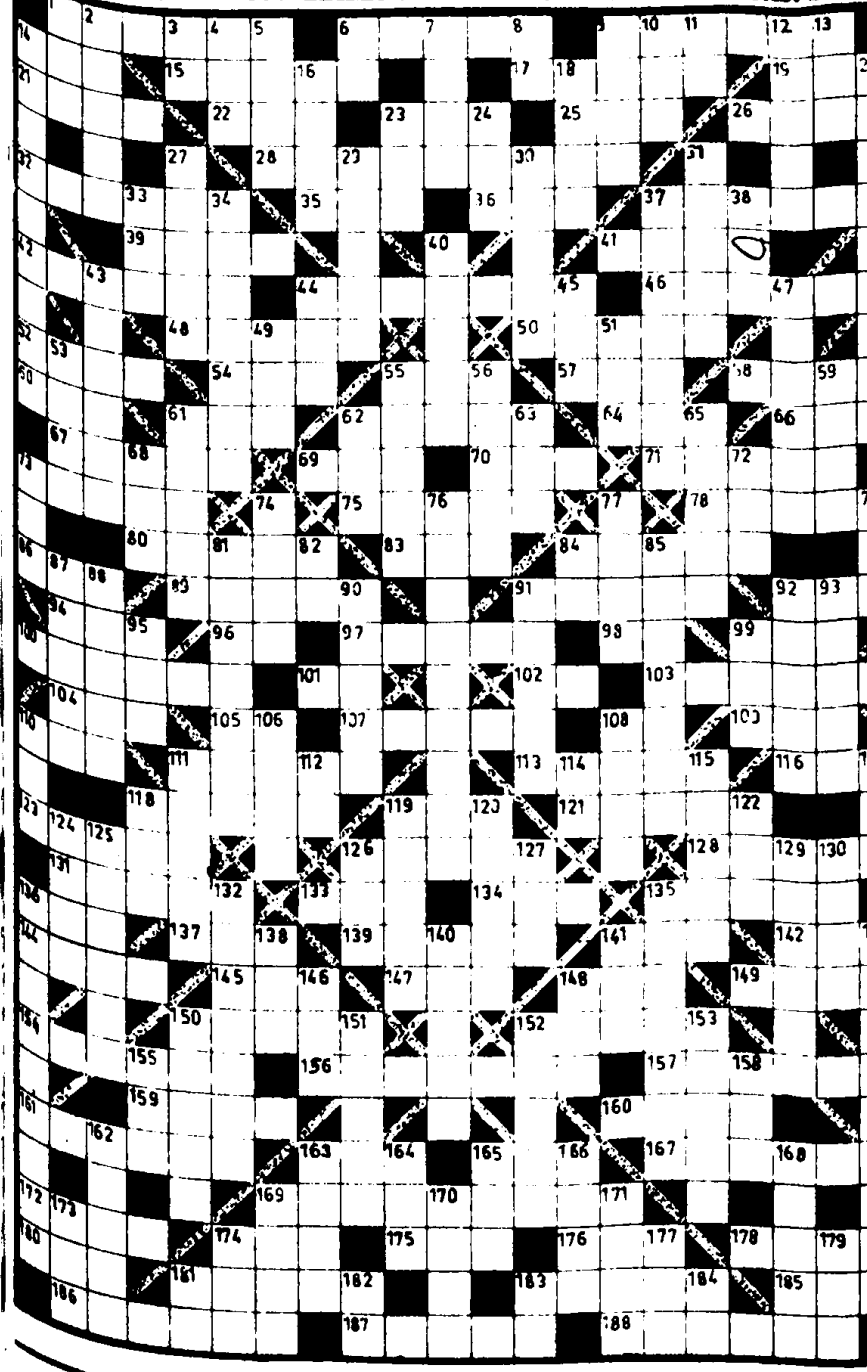
Het lange heen en weer schuiven rond het lot van de bende duidt er in elk geval op, dat de huidige partijleiding aarzeld met een definitief besluit. Ook thans zijn er in de gelederen van de partij nog kaders, die hun positie te danken hebben aan de Kulturele Revolutie. Toen de bende gearresteerd werd, waren zij zo talrijk, dat de nieuwe partij-top met hen rekening moest houden. De Volksrepubliek moest eerst grotendeels van hen gezuiverd worden. Sedert 'n jaar zou men van deze „profiteurs” niets meer te vrezen hebben.

EEN PAAR WEKEN geleden werd eindelijk dan bekend gemaakt, dat een speciaal Hof was samengesteld bestaande uit 35 rechters, en dat wordt voorgezeten door de Opperste Rechter van China. Het berecht zowel de „Bende van Vier” als de „Klik van Lin Biao”. Maar beide groepen verschijnen niet voor hetzelfde tribunaal. Beide processen zijn in de Volksrepubliek thans zeer populair. Als bewijs, dat eenieder voor de wetten van het nieuwe strafrecht gelijk is, bevredigen, zij de massa. Of de vonnissen toekomstige machtsmisbruikers zullen afschrikken, blijft een open vraag. Evenmin kan men deze processen beschouwen als het sluitstuk op de uitroeiing van de Kulturele Revolutie.

Dit blijft vermoedelijk voorbehouden aan het Twaalfde Partij-congres in '81. Over de definitieve plaats van Mao in de jonge geschiedenis van de Volksrepubliek is nl het laatste nog niet gezegd. Wel is het reeds duidelijk dat hem geen misdaden toegerekend zullen worden. In zijn laatste jaren was hij „in de war” en bedreef hij „helaas enige fouten” zoals Deng zei. Als „god” is hij reeds ontroond, maar als mens zal hij gespaard blijven. Als mens is hij voor de Chinese Volksrepubliek buitengewoon. Hij heeft haar gesticht. Maar hoe hij uiteindelijk in haar historie zal staan is nog niet concreet beslist.

Amigoe kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. bijl; 6. mid-
del; 9. vroegere Europese hoofd-
stad; 14. Nederlandse rivier; 15.
woud; 17. zangpel; 19. plaag-
pest; 21. pl. in Frankrijk; 22.
gast; 23. bezit v.e. boer; 25.
kruis; 26. bijl. figuur; 28.
kruis; 32. specerij; 35. vrouw v.
U.S.A.; 36. kever; 37. plaats in
U.S.A.; 39. deel v.h. oog; 41. pl.
in Duitsland; 42. pl. in Over-
ijssel; 43. pl. in Limburg; 46. pl.
in Geklerd; 48. welriekende
stof; 50. eilandengroep bij Nw.
Zee; 52. pl. in Drente; 54.
land; 57. geplooid halakraag-
stuk; 58. riv. in Oostenrijk; 60.
bijd. figuur; 61. bouwland; 62.
stroom; 64. hoofddeel;

naauwkeurig-stipt; 123. loon-lang-
zaam; 126. boom; 128. pl. in
Zeeland; 131. bouwgrond; 133.
raamscherm; 134. zwarte-kleu-
rige substantie; 135. pl. in Israël;
136. ongeluksgodin; 137. bedor-
ven; 139. deel v.d. kraag; 141.
een zekere; 142. via; 144. deel
v.e. fornuis; 145. jaartelling;
147. oude lap; 148. deel v.e. wet
149. landbouwwerktuig; 150.
kerkgezaag; 152. bouwmetaal;
154. dagmeisje; 156. lust tot
kwellen; 157. peil; 159. toe-
gankelijk; 160. paar; 161. op
krediet verkopen; 161. aanwij-
zend voornaamwoord; 165.
vroeger Nederlandse eiland; 167.
afsluiting door water; 169. lei-
dinggevend persoon bij sport-
oefeningen; 172. insecteneter;
174. uitroep; 175. papagaai;
176. godin; 178. tegen; 180. deel
v.h. oor; 181. zuivelprodukt;
183. Duitse grensplaats; 185.
deel v.e. boom; 186. volks-
vermaak; 187. vergissing; 188.
streep over de huid.

VERTICAAL: 1. tuinafschei-
ding; 2. welpeleider; 3. pers.
v.w.; 4. pl. in N-Brabant; 5.
ironie-hoon; 6. laatstleden; 7.
ogenblik; 8. tegenover; 9. grote
hoop; 10. bar-zeer; 11. rond-
hout; 12. Ned. rivier; 13. grap-
penmaker; 14. hje-laadwerktuig;
16. eikschiller; 18. stel; 20.
Joods ritueel muziekinstrument;
23. heidmeester; 24. Europeaan;
27. alagader; 29. uithangteken v.
droogst; 30. rampje in deur; 31.
korting; 33. kreet; 34. onbep.
v.w.; 37. bakkerijgerei; 38. jong
dier; 40. uitstekend; 43. sport-
beoefenaar; 44. afscheiding; 45.
hoogte-sandheuvel; 47. kleur-
stof; 49. bergplaats; 51. grill-
kuur; 53. lekerij; 55. gelijkma-
tig; 56. schermwapen; 59. tegen;
61. voor alles; 62. vogel; 63.
speelgoed; 65. plaat; 68. Turk-
se titel; 72. woonplaats; 73. voor-
keur; 74. goed gekookt; 76.
groep fruitbomen; 77. klimwerk-
tuig; 79. noodsein; 81. voeg; 82.
titel; 84. predikante; 85. deel v.
d. U.S.A.; 87. meer in Finland;
88. gedroogde druif; 90. familie-
lid; 91. gemeenschappelijke wei-
de; 92. plaats in Zwitserland; 93.
rivier in Frankrijk; 95. plotse-
linge, onverwachte haal; 99.
Noorse godheid; 106. haal met
een pen; 108. vervoermiddel;
110. hoofddeel; 111. dun; 112.
nummer; 114. muzieknoot; 115.
water in Z-Holland; 117. var-
kenshoor; 118. gedeelte v. kast/
opbergkamer; 119. Russisch ge-
bergte; 120. soort stof; 122.
kruik-kan; 124. verleggenheid;
125. naar; 126. bergpas; 127. op-
stootje; 129. dalvallei; 130. dikke
touwen/staaldraden
(Scheepstaal); 132. oxyderen;
135. verdrag-verbond; 136. voed-
sel; 138. open plek in een bos;

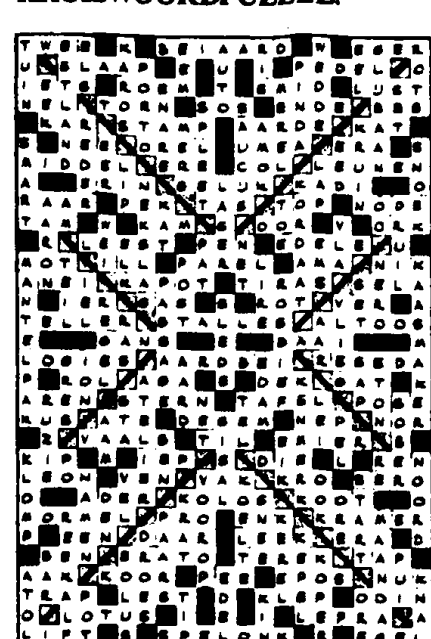
140. verzekeringsbewijs; 141.
roem; 143. klein zangvogeltje;
146. voegwoord; 148. Noorse
godin; 150. zuigbuis; 151.
bijl. figuur; 152. verdriet; 153.
water in Limburg; 155. tuin;
springer insect; 162. brokbaa-
ter; 163. Staten; 164. boom;
165. Ver. Staten van Amerika;
166. deel v.d. hals; 168. wens
bij een heildronk; 169. niet
goed doorbakken; 170. draal-
kolk; 171. groot stuk ruwe
steen; 173. vreemd; 174. vrouw.
dier; 177. sportterm; 179. ge-
temd; 181. soort zellboot; 182.
muzieknoot; 183. voorvoegsel;
184. nummer.

WINNERS van de Amigoe
Kruiswoordpuzzel d.d. 14 No-
vember 1980:

Mimie Eustacia,
Bejaardentehuis Habaa,
Curacao.

Zij kan haar prijs (fl. 25,-) op-
halen bij de Redactie Amigoe,
Aruba, Nassaustraat 110, Aruba.
Oplossingen van deze week
dienen vóór 26 November 1980
in het bezit te zijn van de Re-
dactie Amigoe, Scherpenheuvel
z/n of P.O.B. 577.

Deelnemers aan de Kruiswoord-
puzzel op Aruba en Bonaire
dienen hun oplossing vóór 25
November 1980 in te dienen:
Aruba-Nassaustraat 110: Bonaire
— NOTIBON, Terra Corra z/n
en op St. Maarten: Vance James.
Op de enveloppe duidelijk ver-
melden: KRUISWOORDPUZZEL.

Poolse adempauze

DE POLEN kunnen opgelucht zijn. Wat iedereen hoopte, doch slechts weinigen durfden verwachten, is uiteindelijk toch gebeurd. Het Opperste Gerechtshof in Warschau heeft vóór het recht en daarmee tegen de willekeur van een rechter geoordeeld. In feite betekent dit dat het hoogste rechtscollege in het door een communistische partij geregeerde Polen vóór de macht van de naar onafhankelijkheid strevende arbeiders heeft gekozen en tegen de dictatuur van een partij.

Dat dit in het socialistische volks-Polen mogelijk is gebleken, doet het bewind in dit land nog steeds uiterst gunstig afsteken tegen de regimes van bijvoorbeeld de DDR en Tsjecho-Slowakije, om maar te zwijgen van de Sovjet-Unie. Vijftigendertig jaar Sovjet-russische druk blijken in Polen nog steeds niet er in geslaagd te zijn, rechtsbeginselen en democratische verlangens met wortel en tak uit te roeien.

De beslissing van het Opperste Gerechtshof ten gunste van de onafhankelijke

vakbeweging Solidariteit betekent tevens, dat de tien miljoen arbeiders die zich achter Lech Walesa geschaard hebben, nu officieel als vierde macht naast de partij, de kerk en het leger zijn erkend. Ook dit is typerend voor de aparte positie die Polen inneemt in het oostblok, waar daar overal elders immers slechts de partij en het militaire apparaat de macht in handen hebben.

In Polen zijn partij en leger elkaar kritisch belerende bondgenoten en beide hebben — na een strijd van tientallen jaren — geleerd te leven met de kerk als derde macht. Het ontstaan echter van een vierde macht, gevormd door tien miljoen arbeiders is zo volstrekt nieuw in een communistisch geregeerd land en vormt tegelijkertijd ook zulk een diskwalificering van de partij die voorgeeft op de bres te staan van de arbeiders, dat zij door de daadwerkelijke machthebbers als een bedreiging moet worden beschouwd.

De uitspraak van het Opperste Gerechtshof in Warschau heeft derhalve slechts voorlopig de gemoeden in Polen kunnen

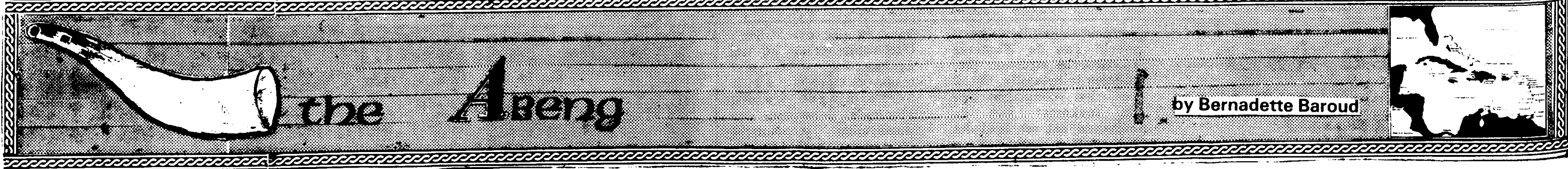
bedaren, omdat de strijd tussen de zich onafhankelijk voelende arbeiders en de partij daarmee nog lang niet ten einde is.

Arbeidersleider Lech Walesa, die het Poolse volk achter zich weet en partijleider Stanislaw Kania, die alleen zeker is van de steun van het Kremlin zullen elkaar de komende maanden nog vaak in de arena ontmoeten. Want ook al zou een Poolse communistische partij eventueel nog bereid zijn om een onafhankelijke vakbeweging als reële oppositie te erkennen, voor de leiders in het Kremlin is dit een onverteerbare zaak.

Men moet derhalve vrezen, dat de opluchting in Polen slechts een adempauze is en dat het, ondanks wederzijdse verklaringen van bereidheid tot samenwerking, eerder op de korte dan op de lange duur toch weer tot een confrontatie zal komen. Aldus een hoofdredactioneel commentaar in het Brabants Dagblad.

Ontdussten is de eerste confrontatie al gekomen met de gevangenneming van de Solidariteits-hulp, de drukker Jan Narozniak.

Of the six hundred million economically active women in the world today, over half live and work in rural areas. Agriculture is the principal source of employment for 73 per cent of working women in Asia, for nine out of ten in nearly half the African countries, and for a substantial proportion of women in Latin America.

Although women produce fifty per cent of the Third World's food and make a vital contribution to local economies, they suffer not only from poverty but also from sex discrimination and for them, modernisation may hold more threat than promise. In their work the working day is fifteen hours long and starts at dawn when they carry water and fuel over long distances and prepare food before starting to work in the fields where they sometimes have to care for small children at the same time.

Rural women perform the most physically tiring and time-consuming agricultural tasks, like planting, weeding and harvesting, as well as such unpleasant jobs as gathering and driving animal manure. Their work is sheer physical labour with the most elementary tools, while men's work usually involves the use of some farm equipment and of draught animals.

Moreover, when labour-saving machines are introduced, it's the men who lose their jobs.

BYPASSED

Although a growing proportion of destitute households are headed by women, rights to agricultural land are usually based on the assumption there is always a male head of family. This policy bypassed female breadwinners who are unmarried, widowed, divorced, have been deserted or whose husbands have migrated in search of work. While rural women bear the major burden of agricultural work, they cannot easily obtain credit to buy seeds, fertilizers and other inputs since this is generally given against the security of land.

When working outside the family farm, women are commonly employed on a casual basis under oral contract or within the context of a „family wage“, which goes to the male head of the household. Tradition and custom in some Third World societies restrict many women to the household compound, barring them from work outside. Nevertheless, many of these secluded women contribute to the family income by working within the compound. The plethora of anti-poverty and development programmes launched for and by developing countries, has generally failed to improve the

FROM THE TIME they are born, the majority of women in rural areas of developing countries have the worst of all possible worlds. Their education is inferior, or non-existent; nearly two-thirds of the world's illiterate population is female. Throughout their lives they are given a minimum of medical care and less than their share of food. Their work is strenuous, tedious and poorly paid, if at all, yet they have almost no access to training or technology and are excluded from worker benefits.

lives of rural working women, the poorest of the poor, and in some cases has actually worsened them.

IMPROVEMENT

What, then, can be done to achieve an improvement of the situation in which these women live?

Although these women all suffer from grinding poverty, they do not otherwise comprise a homogeneous entity. There is no universal cure-all applicable to all their problems. However, research from the ILO (International Labour Organisation) has pinpointed five priority areas where action could lead to a general improvement for the greatest number.

* **RECOGNITION** should be accorded to rural women's work and its importance. The lack of such recognition is one reason rural women are too easily excluded from development

planning. National data, on which such plans are based, do not take them into account with the result that they are statistically invisible perpetuating the undervaluation of their work.

* **EQUITABLE SHARING** of domestic work and responsibilities between men and women within households and between households and governments should be pursued. In households as in countries, too often aid in the form of finance, expertise and technology is „delivered to the doorstep“ of the country of household, with no attention to its internal distribution. The assumption is that the benefits will „trickle down.“

But the reality is the fact of increasing inequality and inequity between male and female household members making it even more difficult for women to supply the family's essential needs.

Women in rural areas Third World

The worst of all possible worlds

water systems would help not only the rural women but communities as a whole. In the final analysis, however, it is still the women themselves who must band together so that they can no longer be ignored.

And in this, they need and deserve the solidarity of all women in the world. The full and equal partnership of women in the development and evolution of their societies is an end in itself, but also a means

toward the construction of more equitable societies.

(This article is based on a publication in „ILO Information“, which among other things pays attention to the study

When labour-saving machine are introduced, it's the men who are given the training to operate them and it's the Women who lose their jobs.

„The plight of rural women: alternatives for action“ by Zubeida Ahmad).

In their world the working day is 15 hours long and starts at dawn when they carry water and fuel over long distances and prepare food before starting to work in the fields where they sometimes have to care for small children at the same time.

* **ORGANISATION AND PARTICIPATION** by the current losers - rural women - is the answer for any fundamental change. Already-existing women's groups, usually traditional and thus familiar, could form the nucleus of effective grassroots organisations in defence of such rights as access to training and credit, ownership and inheritance of land, management of forestry resources and social security. Participation in such organisations, however is unrealistic for women whose 15-hour workday leaves them with neither the time nor the energy for additional activity, no matter how desirable.

* **APPROPRIATE TECHNOLOGY** to relieve their most exhausting and time-consuming chores would go far to enable poor rural women to take advantage of training programmes and participate in social, political and economic life which is imperative if they are to attain social and economic objectives.

* **SPECIAL SERVICES** could help also to reduce the heavy workloads. A variety of communal services could be organised, such as child-care centres and family health clinics. On a more ambitious scale, and at national level, investment in projects such as roads, irrigation and drinking

Hunger!

Who cares about a line of barefoot children, watching hopefully as they wait in front of a public kitchen, where there's not enough food to feed them all?

divided into classes, production is aimed at profit rather than at meeting the population's needs.

PROFIT

In a social system where agriculture is a big business, where food production depends on market prices, where speculation reaches fabulous proportions, the only thing that counts is profit.

Who cares about a lone of barefoot children in India, watching hopefully as they wait in front of a public kitchen where there's not enough food to feed them all? Who cares about thousands of men, women and children in Nigeria waiting endlessly for a plate of soup, or the Thai mother raising her emaciated child in her arms for a stranger to see? Who cares about a Brazilian mother groping under her soiled cotton dress for her shriveled breast to feed her baby, or about the Bolivian mother who uses her own saliva to try to relieve the suffering of her dehydrated child? What counts is profit!

TO THE MILLIONS of human beings that have to survive on what they can dig up in the garbage dumps or barely manage to stay alive on meager retions of rice, cassava or corn, or go around with swollen empty bellis, the phrase "world food crisis" must sound like the greatest understatement ever! It is not customary for starving people to attend congresses and conferences on the world's food situation, population growth, "vegetable supermarkets" or the grim prospects for those with empty stomachs.

At least as far as known, no undernourished person attended the lecture on the food problem given in Caracas recently by Edwin Wellhausen, adviser to the World Bank and the Rockefeller Foundation and frequently described as "the father of green revolution".

Wellhausen, who is also head of the Mexico-based International Center for the Improvement of Wheat and Corn, predicted a deficit of

between 100 million and 200 million tons of grain in 1990, as follows: between 50 and 100 million in Asia, between 35 and 70 million in Africa and between 15 and 30 million in Latin America.

The world Bank adviser said that it would take an "exceptional effort to satisfy the growing worldwide demand for food", and he suggested three ways to produce more food in the world: extending arable lands, raising production in those under cultivation and increasing exploitation of marine resources.

ROAD TO HELL

The suggestions may stem from good intentions, but then "the road to hell is paved with good intentions" — the road to hell and the road to starvation, travelled by millions upon millions of human beings.

The problem is not as simple as it seems at first glance. For example, turning the 600 million hectares of idle land in Latin American

— a land area twice as large as that of Western Europe — into arable land would mean changing an agrarian structure that is part of the capitalist production system and a vital factor in its entire social organization. It is a structure that produces for the market, rather than to meet the needs of the people.

SOLUTION

The solution to the "food crisis" — in other words, worldwide hunger — calls, first of all, for a true agrarian reform; and a true agrarian reform, considering the present power structures, is an integral part of a social revolution. The World Bank and Rockefeller Foundation adviser did not speak of this subject in his lecture. Nothing about an agrarian reform. Much less about a social revolution as a means for putting an end to hunger. The main cause of the hunger that afflicts the world and of the "great universal calamity" predicted by experts is that in societies

To the millions of human beings who are starving, the phrase 'world food crisis' must sound like the greatest understatement ever.

